

«يا ايها الذين آمنوا آمنوا بالله ورسوله»
«ادبيات و اخلاق حسنه در سلرى» دن

نور الايمان

اوچنچى كتاب

شرفنى سوهه اولساڭ	شومور ايمان نوري
بودر گلزارڭ سنگ	كل بورايه نظر ايله
بو گلزارى هيچ قويماز	ايمان نوري استيانلر
بودر گلزارڭ سنگ	سنده استار اولساڭ جانم
يوزم ورتلي اولسون ديساڭ	ايمان اسلام نوري ايله
بودر گلزارڭ سنگ	مقصد گه وصول ايچون
گوزل چچك خوش ايسلرين	اى شاگرد! سن سور اولساڭ
بودر گلزارڭ سنگ	گوزل چچك جيمق ايچون
سكز جنت حور قزلىرى	نه قدرى گوزل اولسه
بو گلعدارڭ سنگ	دها آندن گوزل جانم

محمد صابر ابراهيم

ايمان و اسلامك اصل و حقيقتلرني، قرآن كريمك اعجاز و ارشادلرني، اسلاميتك اڭ بيوك فضائل و حسنات لرنى، علم و معارفك انوار و سعادت لرنى، الله ورسولنه محبتك اصل و اساسنى و عقلى قزلك آداب و تربيه سنى عقلى و نقلى دليللرى ايله بالالرك كوكللرني جلب ايدر بر روشده، مصاحبه اصوليله يازلمش «قرائت كتابى». اير وقر بالالره مخصوص مكاتب ابتدائيه و رشديه لرك حرمتلو معلم افنديلىرى و معلمه خانملرى طرفندن مناسب كورلمش صنفلرده او قودلماسى ملحوظ اوله رق يازلمشدر.

اير وقر بالالره هديه در

مقدمه

رب زدنی علما

علم و حکمتک اڭ گوزلیده علوم الهیه در. چونکه علم و معارف نه قدر گوزل بر صورتده ترقی ایدر اولسون، غایه سی الله تعالی حضرتلریله نهایت اولور. بوکا کوره اللهک بار و برلگنی تحقیق ایدن علوم دینیه نڭ تحصیل هر کمسه یه لازم اولمش اولور. زیرا انسانیتک تکاملی فقط روح ایله اولدیغدن، روحک تکامل و تعالی سی ایچونده اڭ بیوک وسیله علوم دینیه استحصالیدر.

ذاتا هر علم و فنک محصولاتیده اللهک بار و برلگنی تحقیق ایتکدر. علم تحصیل ایتک حق و حقیقی ازمکدن باشقه برشی دگلددر. هر اجتهاد ایدن ده حق و حقیقی از لر. اجتهاد ایله کائنا نڭ اسرار و حکمتلری بنور. اشیانک حقایقی نه قدر ظهور ایدر اولسه، اللهک عظمه و سلطنتیینه او قدر ظاهر اولور. شو صورتله اثر دن مؤثره وصف دن ذاته انتقال وار تقا ایدر ک عظمه الهیه بی معرفت ایتمش اولور ز. بوکا اشاره یوللو جناب الله: «سنریهم آیاتنا فی الافاق و فی انفسهم افلا تبصرون» حکمه جلیله سنی ابراز ایتمشدر. نظر لر می جلب ایدر چک بر صورتده نهایتی یوق عجیب صنعتلر و غریب اثرلر ایله عالمک طولدر لماسنده پک بیوک حکمت و اسرار واردر. چونکه عالمده وار هر شی اللهک کمال قدر تندن بر نشانه و حکمتندن بر آینه در. نهایتسز شو فضا ده آی لر، قیاشلر، ییلدزلر و یرده اولنور دگزلر، تاغلر، معدنلر، اورمانلر، چچکلر و انواع انواع حیواناتلر هپسی ده الله نڭ عظمتنه، قدرتنه و علمنه شاهد و کندیسنی ذکر و معرفت ایتیه بیوک دلیلدر لر.

« من القضب الزبرجد شاهدات بان الله ليس له شريك »
آثار قدرتک اڭ کچکنه سندن اڭ بیوگنه وارنچه بیوک بر
سر و حکمت تحتنده در. انسان اوشیلرک اسرارنی عصر لرحه
تحقیق ایدر اولساده ینه حقیله آکلايه ماز. انسانک بو عجزی عین
معرفت اولدیغندن، او الله تعالی حضرتلر نه جان دلدن عبادت
ایتمیه بر وسیله اوله بلور. شوکا کوره هر علمک یالکز او گرنه سی
کافی دگلدر. بلکه عالم اولمغله برابر عامل اولمقده لازم در.
شو وجهله ایمان و اسلام، دنیا آخرت سعادتنی تأمین ایدر.

انسانک کدرنی سروره، یأسنی امیده تحویل ایتک ایچون
ایمان و عبادتدن اغلی بر شی یوقدر. ایمان و اسلام قایلره اوله بر
حلاوت و لطافة بخش ایدر، که اوفیض بر که سیله پک بیوک فضیلت
و کشفلره نائل اولنور.

ایمان و اسلامک شرفی، لذتی کو گلرده یرلشدکن صوگره
انسان: هیچ کمسه نڭ جاننه، مالنه، عرضنه و ناموسنه طوقنه چق هیچ
بر درلو حرکنده اولنماز. دائما رسول اللهک «خیر الناس انفعهم
للناس» حدیث شریفنه امثال ایدر، طرور.

قوة دماغیه سی کمالیه انکشاف ایدیلوب اثردن مؤثره،
محسوساتدن معقولاته ارتقا ایده بلمک ملکه سی کندیسنده حاصل
اولمش بیوکلر: شو فیض بر که سیله کائناتک انتظام عجیبانه سندن
بیوک حکمتلر و مفید اثرلر استنباط ایده بلورلر.

آفاق و انفسه دقتله نظر و اعتبار ایدیلور اولسه شبهه یوق
انسانلر پک بیوک فتوحات و فیوضات لره نائل اولورلر. چونکه
انسانلرک قبلوری بر آینهء مجلی امثالنده در. نور الهی او آینهء
مجلی یه تجلی ایدر.

اوسبيله قلبک صفوتی از دیساد ایتمش اولور، قلبک صفوتی

روحك صفتونه تاثير ايتديگندن عظمة الهیة بی اعتراف وحقيله عبوديته
اعتكاف ایتمه لرنه سبب اولور رسول اكرمك قلب شریفی غایتده
واضح بر صفوت اوزره اولدیغندن باشقه لره نسبة، الله تعالی نك
نور تجلی سندن بك عالی بر صورتده استفاضه ایتمشدر.

واستعدادلری نسبتنده انسانلرك قبلرینه هم افاضه ایدر
اولمشدر. شوگا کوره نه وقت رسول الله قرآن کریبی
اوقور اولسه، اصحاب کرام اولاد وعیالی، راحت و استراحتی
ترك ایدوب غایتده بر شوق وسونچله دیکلر وصحبت شریفه سندن
بر دقیقه اولسون بیله آیرلماز اولمشدر.

شو فیض وصحبتك آثاریله «اصحابی کالنجوم بایهم اقدیتیم
اهدیتیم» سعادتنه نائل اولمشدر.

اما قبلری حقیله انکشاف وارتما لکه سیده تامیله تجلی ایتیمان
کچك (شاگرد) لر ایسه، او حکمتلری او اثرلری نه اولدیغنی
بیله آکلا یامازلر.

فقط بونلرك قبلری بللور کبی صاف ودماع لریده هر درلو
گوزل شیلری تلقی ایتیمه مستعددرلر. شوگا کوره روح لرینك
میل لرینه مناسب حرکات و معلوماتی حفظ ایلمک ملکه سی غایتده
مضبوط و محکمدر. تعلیم و تربیه سنی التزام ایدن مریی و خلفه لر؛
صیلرك صاف قبلرنی اهمیتی یوق معلوماتلر ایله شغلندر ممک، بلکه
روح لرنه، سعادتلرنه مناسب شیلر ایله ذهنلرنی طولدر مق ایچون
سعی ایدر لر اولسه پک بیوک علوجناب و مهارت کوستارمش
اولور لر. چونکه بالالرده مریی و خلفه سی نك آثار و تعلیمنه تقلید
ایتمک ورطه سی پک بیوک بر صورتده تظاهر ایتمکدهدر.

صیلرك ذهننده نقش ایدلمش شیلر كرك فنا و كرك گوزل
اولسون ذرهنه قدر محافظه ایدلمکدهدر.

شو حکمتلره مبنی تحصیل ابتدائی کبی اڭ گوزل واڭ مساعد
بر وقتده؛ ورحلری تریه، قلبلری تصقیه ایدن علوم دینیه نڭ اصل
و بناسنی تعلیم ایتمک اڭ برنچی لازم شیلردن در. بو ایسه بالالرک
قلبلرنی فضائل انسانیه کبی عالی درسره توجه ایتمه سنه تشویق ایدر.
اما علوم دینیه درسلرنی بالالرک قیللرنه القا ایدر و قتلرده اڭ
برنچی اعتنا ایدیلور بر شی اولور ایسه، اوده اسلامیتک روحی
اقتضاسیله تعلیم و تریه ایتمکدر. اسلامیتک روحی ایسه، الله
ورسولنه ایمان، خلوص قبله عبادت، منهیات دن اجتناب و هیچ
کمه نڭ مالنه، جاننه، عرضه و ناموسنه طوقتماق هم الله ورسولنه
محبت: ایمان و اسلامک کمالنه واضح بر دلیل اولدیغنی اعتقاد ایتمکدر.
اشته شو جهتلری ملاحظه ایدوب ایمان و اسلامک حقیقی روحیه
بالالری تعلیم و تریه ایدلمه سنه دائر برر خدمت ایتیه گو کلم
آرزو ایدر ایدی.

معصوم اولادک صاف قیللرنی ایمان نوری و اسلام شرفی ایله
تنویر ایتمک بنمچه اڭ برنچی مقصد اولمایه یقینی براطمینان و پرمش
ایدی. شو مقصدی ایفا ایتمک یولنده مناسب سعیلر ایدلمش ایسه ده،
فقط اونعمتک ظهوری شرفنه مظهر اولنماش ایدی. نهایت رسول
اکرم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک «انما الاعمال
بالنیات» حدیث شریفنه امثالا اونعمت الهیه نڭ آثاری اولمق اوزره
یازلمش شو: «نور الایمان» نام اثری، فرشته کبی صاف قلبلی
اولادک انظار کریمانی لرنه عرض ایدرم. گرچه بالالرک صاف
قلبلرنی مکمل درجه ده تنویر ایتمک شرفتی حائز اوله مان ایسه ده،
انشاء الله، الله ورسولنه محبت و فضائل انسانیه بی سومک کبی عالی
حقیقتلرک آثارنی براقه بلور. شو آثار (از) سایه سنده عقللری
تکامل ایتدکچه، نور ایمان گوزل بر صورتده تظاهر و یانکی

بر کشف کبی تلقی اولنور. او سبيله قوه حافظه لرنده دائما ایمان نوری تجلی ایدر. سعادت و فتوحاتلر فیض ایدیلور. زیرا بو کتابده ایمان واسلامک اڭ گوزل نقطه سنی و اڭ مزین انجوسنی جمع و تنظیم ایدلمشدر.

وهردرلو عبادتلر، ذکرلر، اسملر عمومیتله عربی لسانه انحصار ایدلمه سی الفت و موافقتی ایجاب ایتمه سندن، ادبی لسانله یازلماسنی ده اختیار ایدلمشدر. فقط بعض بر سوزلرک معناسنی آکلامق بالالر ایچون بر قدر کوچ کبی کوریلور ایسه ده بو کبی خصوص لرده، خلقه لرک معاونه سیله پک سهل مقصده نائل اولنور. حتی روح لر نه مناسب، میل و آرزولر نه موافق روشده محسوسات دن معقولانه ارتقا اصولیه یازلماسندن کندیلری بیله هوس ایدوب دهاجدیتله سعی و غیرت ایتمه لر نه سوق ایدر. بونکله برابر بکگرچه عربی سوزلری پک سهولتله آکلامق شرف نه ده نائل اولورلر. فقط بالالرک دقتله او قوماسنه واوز اوزندن مطالعه ایتمک اساسنه خلقه لر آیروجه اعتنا ایدوب نظارت ایتمه لری مطلوبدر. چونکه بالالر علمنی خلقه آغزندن تلقی ایتمسیله آنلری علمک مخزنی دیه اعتقاد ایدرلر. اونڭ ایچون خلقه کندیسنی بالالره نه قدر سودیره بلور ایسه، او گرتمش علمی ده او قدر سویملی ولذتلی اوله رق قلبلر نه یرلشور.

بونڭ ایچون خلقه هانگی درس دن سبقت ویرچک اولور ایسه، او درس گوزل بر صورتده حافظه سننده تلقی ایدره ک اڭ ئلک بالالره شو درسک خلاصه سنی تلقین ایتمیلدر. سوگره کتابه نظر ایدره ک تدریجاً تفصیلی بیان و ایضاح ایتمیلدر. درس ویرر ائنده بالالرک نظرلرنی جلب ایده چک بو طوره گوزل گوزل نصیحتلر ویرملی، وهر درسک قبیلنده آنلرک قلبلر نه میل لرنی

اوياندر ر روشده مقصده موافق مصاحبه لر ايتمليدر .
هر درسك اولنده كچن درسلك فهم ايديلوب، ايدلمه سندن بر
طاقم استفسارده اولنمالي، آكلانامش بر يري صوريلور ايسه،
آچيق يوز وملايم سوز ايله جواب ويرملي در چونكه پدر،
والده وعائله سي ايله بالالرك قلب ساحه لر نه ساچلمش تربيه اورلغي
و ادب سرمايه سي شبهه يوق شو گوزل خلقه لرك تربيه سي بر كه
سنده نشوونما ايدر تعليم ائناسنده ويريله چك روح كبي اثرلي
بر شيء دنياده مثلي اولنماز در جده عاليدر بالالرك جاذبه لي قلبري
خلقه لري نك قلبه او قدر بر ارتباطه متناسبدر، كه خلقه لرندن
آلمش تربيه مقابله جانلرني فدا ايدر در جده احترامده اولنورلر .
اشته شو جهتلري نظر دفته آلاق بو كون شو كچك فرشته
كبي صاف قلبلي بالالر كرك ار وكرك قز اولسون هيسنده
ادب و تربيه او گرمك الك برنجي لازم واعتنا ايديلور شيلردن در .
بو كون آنلر ادب وعفت حزينه سنه مالك اولورلر ايسه، او بر
كون ملت، گوزل پدر گوزل والديه استحصالي ايد بلورلر .
بتون ملتك گوزل آنالري بو كون المزده تربيه ايديلور شو
كچكنه قزلر اوله چغندن خصوصاً آنلرك تربيه سنه اعتنا ايتمك
تييشلي در . ملتك استقبالي يالكز گوزل آنالر النده اوله چغني
دوشنوب بو كون شو فرشته لري تعليم و تربيه ايتمك يولنده نه
قدر فداكارلق ايديلور ايسه ده، كينه آزدر .
زمان سعادتده جزئي بر قومك صلاح وسعادت حقنده كعبه
شريفه نك عادي بر آچچي اهلنه تسليم ايدلمك اوزره « ان الله
يامرکم ان تؤدوا الامانات الى اهلها . » حكمت جليله سيله اعتنا ايدلمش
ايسه، كافه عالمك سعادت يوزاغی آچچلري اولور شو سويملی

قزلرك تعليم و تربيه سنه، صلاح و سعادتته شبهه يوق نهايتسز بر
جديتله اعتنا ايدلمك لازم كلور.

زراعت يا خود گل و چچكلرك تربيه سنده انسانلرك بتون
عملياتلرندن مقصدلرى يالكز اونباتات و چچكلرك گوزل بر
صورتده نشو و نماسنه خدمت ايتمك دگل، بلكه تربيه سى مقدار پك
چوق محصولات يتوشدرمك و اوچچكلرك گوزللكندن، لطافتندن
طبيعتنه مناسب روشده تفرج و استراحتنى جلب ايتمك اولديغى كى،
اولاد و اطفالك تربيه سنده پدر و والدهنك جانلرى مستريح و قلبلرى
منبسط اولمق هم منسوب اولديغى عائله و ملتك منافعى، سعادت و تكملنى
محافظه و تأمين ايتمكدر. شو صورتله گوزل حيات، گوزل
معاشرت ايچنده ياشايان معصوم اولادك افكارى اويله بر علويه
و قلبلرى ايسه بيوك بر محبتله نشو و نما ايدر، كه او محبت اثريله
تولغان آى كى يوزلرنده نور ايمان لمعان ايدر. و بو وجهله
هم اولاد هم عائله هم ملت مسعود و بختيار اولور. والله هو الموفق
لخير المراد. وهو نعم الرفيقى فى يوم الميعاد.

محمد صابر ابراهيم سمير

« ۱۳۲۸-۲۶ رمضان شريف » من هجرة من له العز والشرف.

« قصیدهٔ نور انبیه »

کوکل نوری شعله‌سندن انوار عرفان در بو
مقصودگ کعبه‌سی ایچون جانگه نشان در بو

عنوانی سطر معارف جدولیدر اما

منبعی جمع حقائق ایله عمان در بو

حقایق لطفی سن‌ده دیلرسه‌گ جلبی مردم

تنده جانی اولنلره جاننه جانان در بو

یویار کوکل خانه‌سندن جهالت ظلمتن

صدور اهل دل اوزره انوار ایمان در بو

نور ایمان کوکلره جلب ایدر هر سعادت

سعادت جلبنه دائم بر فیض سبحان در بو

جلب ایدر هم معارفگ عرشنی جانم سگا

بلقیسگ عرشنی گویا جلب ایدن عرفان در بو

نور الایمان عنو نیله یازلمشدر بو کتابی

عنوانه بحق لایق بر لطف عیان در بو

یا الهی! رحمت ایله رحمتکله بو عبدگا

اوقویانه هم یازانه بر نور رحمان در بو

م . ص . ابراهیم .

رب اشرح لی صدري ويسر لی امری

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمين . الرحمن الرحيم . مالك يوم الدين . اياك
نعبد و اياك نستعين . اهدنا الصراط المستقيم . صراط الذين انعمت
عليهم . غير المغضوب عليهم ولا الضالين . آمين .

» باب الايمان «

(,,الله“ غه ايمان)

≡ الله ≡

الله اسم شريفيله درسّمزه شروع ايدەلم :
اولادم ! سزى پدر و والده گز مکتبه نه اوچون يياردى !
بختلى و سعادتلى اولما گز ايچون دگلى ؟
اوت ، شو گوزل نيتلر ايله يبار مشلردر .

زیرا مکتب هر در لو سعادتك منبعیدر. و هر فضیلتك مخزنیدر.
مکتبه بختلی بالالر سبق او قورلر، تربیه و ادب او گر نورلر هم
الله تعالی یه ایمان و عبادت ایدرلر.

سز الله تعالی یه ایمان و عبادت ایتدیككز و ارمی؟
ای، انسانلر ایمان و عبادت ایچون یرادلمش اولسونده،
عبادت ایدلمز اولورمی؟

اوت، عبادت ایدلمه لی اولادم. زیرا بز هر برمز اللهككك عبد
(بنده) لری درمز. الله تعالی یه عبد اولمق بیوك بر سعادت در.
عبد اولمق صفتیله رسول الله بیوك سعادتره نائل اولمشدر.
بتون كوك یوزنی نورلندرمش او جم جم لی ییلدز لر، آی
وقیاشر؛ سویملی باغ و باغچه لر، غایتده خوش ایسلی گوزل چچكلر،
خفته کبی یم یشیل اورمانلر، جانلره راحت و یرن آقار صولر
و گوزل صدالریله انسانلری حیرته دوشرن سزكك سودیکككز
ساندوغاچلرده اللهككك مخلوقیدرلر. آنلرده دائما الله تعالی پی
دوشنورلر. الله تعالی یه ایمان ایدرلر. الله تعالی یه تسبیح او قورلر.
اولادم! سز آنلری سوه سگزمی؟ ای! بونلر سویلمزمی؟

طبیعتككك بو کبی گوزل شیلرنی انسانلر هر وقت سوه بلورلر.
اشته شو سودیکككز شیلر هر بری سزكك کبی انسانلر كك
سعادتلری ایچون یرادلمشدر. بونلر كك هبسنی ده بر الله یراتمشدر.
سزی و بزى هم جمله عالمی ده بر الله یراقدی. اولنلر،
چچكلرنی ده بر الله اوسدردی. هر بر جان اییه سنه رزق و یرنده
کینه بر الله در. او سزكك سودیکككز گوزل شیلر بر زمان
هیچ بری اولمامشدر، دینلور ایسه، اینانورمی ایدككز؟ ای!
اینانلمازمی؟ بز اوزمزده بر وقتلر یوق ایدك. صوگره الله تعالی
خلق ایتمش. هم او سودیکككز شیلری ده الله تعالی بزم سعادتمز

ايچون خلق ايتمشدر. او شيلر، او اثرلر الله تعالى نك اوزى نك وارلغنه ده آچيق علامتدرلر. اشته شو اثرلر ك مؤثرى اولمق صفتيله، الله تعالى حضرتلرني وار وبر ديه ايمان اينده مز .

دقت ايتديكزمى اولادم! شو كتابك باشنده بر « الله » اسم شريفى يازلمش ايدى. اگرده او الله اسم شريفى يازلماش اولسه ايدى، او يرده اولنورمى ايدى؟ شهبه سز اولنماز ايدى.

اويله ايسه، شمدي بن سزك كوز آلدى (حضور) كزده شو بياض كاعد اوزره يازار اولسام، شو گوزل كاعده الله اسم شريفى اولنورمى؟ شهبه سز اولنور. حتى هر برمك نظرندە او اسم شريفك نور و اثرى ذر سته قدر كوريلمشه اولور. او حالده دقت ايدكز! ياز يورم: « الله » .

اوح! نه قدر گوزل چقمش! شمدي بو اسم شريفى سزه كم يازوب كوستاردى؟ اوت، بن يازدم. اگر بن يازماش اولسه ايدم، بو يرده يازلمش اولنورمى ايدى؟ شهبه سز اوله ماز ايدى.

اويله ايسه «بوني يازان اولمشده، او كا كوره بو يازو اولمش» ديرلر. اما سز بنم يازديغى كورديكزده، اونك ايچون «سن يازك خلفه!» ديرسكز. اويله ايسه، او اسم شريفى اوقويكز. و دائما يادكزده دوتكز. چونكه او اسم شريفى يادكزده دوتمق هر سعادتك آچقچيدر. و هر درلو ايرگولك نك خزينه سى در:

« الله ، الله ، الله . » (عزوجل)

اما كتابك شو يرنده «محمد» اسم شريفى ده يازلمشدر.

بونك كم يازديغى بلورميسكز؟ . . .

اوت، كم يازمش اولديغى بله مزسكز. هم سن يازدكده

ديه مزسكز. چونكه بنم يازديغى كورمديكز.

کم بلور؟ بلکه هیچ کم یاز مامشدر. لکن بو اوله چق بر شی می در؟ برسی ده یاز مامش اولور ایسه، بو یرده نچک او اسم شریف اوله بلور؟ شبهه سز اولاماز. مطلقا بر یازیچی اولمالیدر. اشته بونی یازانده شو کتابک مؤلفی در.

شمدی بونی ده او قویا بلورسکزر. بوده سو گیلی بیغمبر مزک اسم شریفی در. آنک اسم شریفی ده دائما خاطر مزده دو تمایه لازم در. چونکه او بزم هر در لو سعادت مز ایچون بیوک بیوک خدمت لر ایتمشدر. آخرت ده هم بزم شفاعتیچی مز در.

آنک اسم شریفی ده «محمد» (صلی الله علیه وسلم) در. اولادم! شو اوزرنده سبق او قودیفکزر کرسی و سریر (اوستل واورنشق) لری کم یاسامشدر؟ بونلرک بر کمسه طرفندن یاسامش اولدیغنی کورم دیکزر دگلی؟ فقط برسی یاسامش اولدیغنی حالده وجوده کلمه سنه اینانور میسکزر.

بو - اوله ماز. دنیاده هیچ بر شی کندی کندیندن وجوده کلماشدر. مطلقا برسی یاسامش اولمالی. هم اورمانلرده و باغچه لرده آغاچلر آراسنده ده بویله شیلر اوسمازلر. بوندای بر کرسی یا خود بر سریرک اورمانده اوسدیکنی هیچ کمسه کوردیگی یوقدر. اویله ایسه، کم اولورسه اولسون هر حالده برسی یاسامش ارلدیغنه ایمان ایدرسکزر. بوگا کوره مکتب لری، مسجدلری، خانه لری هم پارا خودلری ده بر اوستا یاسامش اولمالی دگلی؟

دیماک او یازولر، کتابلر و اسم شریفلر برسی طرفندن یازلمش. کرسی لر، سریر لر، لوحه لر، مکتبلر، مسجدلر هم پارا خودلر مطلقا بر یا خود بر نچه اوستا طرفندن اشنمش لر در. اویله ایسه، سمایی نورلندرمش ییلدزلر، آی لر، قیاشلر؛ یرلر و یرده اولنور اوانلر، چچکلر هم آغاچلر بونلرده می بر اوستا

طرفدن ياسالماش؟ بزم بليگان اوستا (نجار، معمار) لر بويله شيلري ياسايه بله چكلمى؟ شهبه سز ياسامايه اقتدار لري يوقدر. بر آدم نچك كوكلره قدر چقسونده قياشلىرى، آي لري هم ييلدز لري ياساسون! بو - اوله ماز دگلمى؟

طبعى بو ير (ارض) ي ده انسانك ياسامايه اقتدارندن كلماز. زيرا اورتالقده هيچ برشى اولماديغى حالده نرده باسوب تورسنلرده، شو يري ياسايه بلسونلر! . . .

ياخود كندى كنديسندن وجوده كلمشلىرى! بو دخى اوله ماز. چونكه الله، محمد كى اسم شريفلىر، كرسى لر، سرير لر كى مصنوع شيلرك امانلندن دنياده هيچ برشى كندى كنديسندن وجوده كله مديكنى آكلامش ايدك. هم او قدر بيوك و عجب شيلر، كچكنه وضعيف بر انسان طرفدن ياسالو احتماليده يوقدر. چونكه هيچ بر آدمك كوكلره قدر چقوبده اويله شيلري ياساديغى كوريلمش دگلدنر. او حالده آي لري، قياشلىرى، ييلدز لري، تاغ لري، تاشلىرى، اورمانلرى، صولرى، نباتلرى هم چچكلىرى عجا كى ياسامش؟ انسانلرى، حيوانلرى و قوش لرى ده عجا كم خلق ايتمش اولور؟ .

دقت ايدكز اولادم! سزك اڭ بيوك بر هوس ايله سوه سوه بيدككز او گوزل باغ آلماسى نك قار كى بىم بياض چچكلرنى؛ خوش ايسلى، گوزل هم تاتلى آلماسنى او قدر منتظم بر روشده اوسدرو كمك حالندن كله بلور؟ .

بونلرى يوقدن وار ايدن كمدر؟
حالبوكه بو شيلرك هيچ برى اولده اولمامشدر. نچك اولدى ده نر و بونلر بار لغه كلدك.

اوت، او شیلری خلق و ایجاد ایتمه بیوک بر قوه و قدره لازمدر، که اوده جمله قوه و قدره لرك فوقنده اولسون.

اشته شو بیوک قوه و قدرت صاحبی اولان ذاتده کتابمرك باشنده اسم شریفی یازلمش « الله » در. اویله ایسه، سنی و بنی جمله انسانلری، یرلری کوکلری، اولنلری، صولری خلاصه: بتون دنیایی و دنیاده وار هر بر شیلری او « الله » خلق ایتمش، او الله یراتمشر: « فتبارك الله احسن الخالقین ». او حالده او الله مرئی اولمق لازم کلمازمی؟

اوت، لازم کلماز. بوکا بر مثال یازایمده صوگره کندیکزده دوشنه بلورسکز. سز مکتبدن خانه گزه قایتدیقکز وقت والده گز سزه چای حاضرلر، درلو درلو نعمت لر قویار و بللور کبی شفاف کاسه (زبدیه) لر ایله سود کتورر دگلمی؟ اوخ! اوسودی سز نه قدر سورسکز؟ بو سود نهدن حاصل اولور. بله سکز می؟ اللهك خلق ایتمش سودلی حیوانلرك مه لرندن کلور دگلمی؟ ای، اوراده نچك طوبلانمش؟ یاخود چيله کلب طولدرمشلرمی؟

طولدر مامشلم. لکن او حیوانلرك ییدیکی اولنلر و ایچدیگی صولر اللهك او بیوک قدرتيله شویله سود حالنه نه وریلور. انشاء الله بونلری حکمة طبیعیه در سلرنده دها گوزل بر صورتده او گرنورسکز. فقط بوراده سزدن برشی صور اچغم: سز هیچ دقت ایتدیگزمی؟ او سودك ایچنده یاغ (مای) وار میدر؟ اولماز ایسه، والده گز او سودی آچلاب نچك یاغ چقاره بلور ایدی؟ سز بونی کوردیککزده واردر.

اوت، اویله ایسه سودك ایچنده او یاغ کوریلورمی ایدی؟ ای. سود حالنده هیچ یاغ کوریلورمی؟

کچن جمعه کون تفرج ایچون شهرك او گوزل چچکلی

باغچه‌سنة چيقدیکنز دگلمی؟ کوردیکنزمی اوراده نه قدر گوزل
چچکلر وار! عجایب کم او قدر منظم صورته اوسدرمشده، کم
خلاق ایتمش؟ . . . او چچکلرک گوزللیگی آیك اون دردنجی
کیچه‌سی کبی بالقوب، خوش ایسلریده. جم جملی ییلدزلر کبی
بلقلداب (بور کیلوب) طرادر. او چچکلرک او قدر گوزل بر
انتظام اوزره اوسدیگنه حیران اولماق قابل دگلدر.

سز دقت ایتدگزمی، او خوش ایسلر چچکلرک نره‌سند
یرلشمش؟ کوریلومی؟ وسزك اك سودیککز باغ آلماسی
(تفاح) نكده خوش ایسلیسی واردر.

ای، اونكده خوش ایسی عجا نره‌سند ایمش؟

اشته اولادم! انسانلرک نظرلرنی جلب ایدن شو لطافتلی
خوش ایسلر یاغ لر یقینی اوله‌رق کندیلری موجود اولوبده،
کوریلماز ایسلر، اوچچکلری، او خوش ایسلری یارادان
بر الله‌نك نچك مرئی اولماسی لازم کلسون! . . . بو توغروده
«جمالک فی کل الحقائق سافر و لیس له الا جمالک ساتر»
«تجلیت للا کوان خلق ستورها فتمت بما تخفی علیه السرائر»
قصیده‌سی نه گوزل سویلنمشدر.

اما جنتکده باشقه بر لطافتی واردر، که او لطافة زائده قومه‌سیله
یالکز تجلی دگل، بلکه حقیقه رؤیه الهیه میسر اولور. «وجوه
یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة» حکمة جلیله‌سی شو اسراردرن
بشارت ویرمشدر.

اللهک وار لغنه هر شی دلالت ایدر اولسه‌ده، فقط بودرسمزده
سزك اك سودیککز شیلری مثال کوستارمکه اکتفا ایدرز.
هم اولله واردر. الله بردر. الله هر نرسه‌یه قادر (کوچی یتکوچی) در
دیه‌من اللهک وار ویرلگنی چن کوکلمز ایله ایمان ایده‌مز.

وهر بر نرسه یی او الله یار ادیچی در دیه مز .
شوگا کوره بز خالص مسلمان اولمش اولورز . بز ، بز
الله تعالی کندیسی ننگ بیوک نعمتی اولان اسلام دینی انعام ایتدیگی
ایچون آگا حمد وشکر ایده مز . آنک اسم شریفی ذکر ایدیلور
ایسه ، « تعالی » یاخود « عزوجل » دیه مز . وچن اخلاصمز ایله
اللهنک بار وبرلگنی اعتقاد ایدوب :

« لا اله الا الله محمد رسول الله » دیه رک مبارک ایمان کلمه سنی
اوقی مز . ومحمد علیه السلامک حق پیغمبر اولدیغنی دلدن تصدیق
ایده مز

هم « اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده ورسوله »
دیه رک اللهنک بار وبرلگنی اثبات ، ومحمد علیه السلام اللهنک
رسولی اولدیغنی شهادت ایده مز . الحمد لله بز اللهنک بنده لری مز .
دینمز اسلام دینی در .

پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمدر : « الحمد لله
الذی هدانا للايمان وما كنا لنهتدی لولا ان هدانا الله » .

الله تعالی ننگ صفتلری

اولادم ! کامل بر مسلمان اولمق ایچون فقط الله ورسولنه
ایمان ایتمک کافی دگلددر . بلکه دها باشقه شیلره ایمان ایتمک لازم در .
مثلا الله تعالی یه ایمان ایتدکمز صوکنده فرشته لرده ایمان
کتورمک لازم در ، صوگره کتابلره ، رسوللره ، آخوت کوننه هم
تقدیره ده ایمان کتورمک کر کدر . اشته شوگا کوره بز : « آمنت
بالله وملائکته وکتابه ورسوله والیوم والآخر والقدر خیره وشره

من الله تعالى) ديهرك ايمان ايدمهز. اشته بو سوزلری او قور،
ومعالمرينه اينانور اولساق «مؤمن به» نك جمله سني ده تصديق و ايمان
تفصيلی یی کماليله ادا ایتمش اولورز.

اما بونلرک هر برنی گوزل صفتلریله ايمان واعتقاد ايدر اولساق
کوکلمزده ده گوزل بر اطمینان حاصل اوله بلیور. چونکه
الله تعالی یی کنه سی ایله دگل، صفتلری ایله بلورز. شو الکزده گی
کاعده یازان او گوزل شیک آدی نه در؟

اوت، قردش. یا خود قلم دگلمیدر؟ بو کندی کندینه می
میدانه کلمش. نلله چچکلی گلر کبی گل بانقه سنده می اوسمش.
یا خود بر اوستا طرفندن می اشلنمش؟

البته اولادم. بونک ایچون بیوک بیوک فابریقه لر ایجاد ایدلمشدر
بونلر هبسی فابریقه ده اشلنور. صوگره مغازه لره قویلوب تجارت
ایدیلور. سزده او معازه لردن آلدکز دگلی؟ سزک آراکزدن
بری شو قردش یا خود قلمی یاسی بلورمی؟ بلمز. نیچون چونکه اوستا
دگل. آنی یاسی بلمک قوه سنه مالک دگلدر.

اویله ایسه هر شیک اشلنمه سنی بلمک لازم ایمش. بلمز ایسه اشلیه زمی؟
شبهه سز اشلنمه سنی بلمز ایسه، نچوک اشلی بلسون!

اگرده او قردش لری، قلملری یا خود شو کاعدلری فابریقه ده
اشلیان اوستا کوره مز ایسه، او حالده بونلری یاسایه بلورمی
ایدی؟

طبیعی یاسایه ماز ایدی. اویله ایسه بر شیک هنرنی بلمش کمسه
کوزلی اولمالی ایمش.

یا خود او اوستانک جانی اولماز ایسه، بویله گوزل شیلری
یاسایه بلورمی؟ جانی اولماز، یا خود جانی اولوبده اوامش ایسه،
بو کبی شیلری نچک یاسی بلسون! اویله ایسه شو قردش لری

قلملری اشلی بلمک ایچونده اوستانک ترک اولماسی، کوزلی اولماسی هم اشلی بلمه سی لازم ایمش .

اولادم ! کچن درسزده بزی، سزی، انسانلری، کوکلری، یرلری، خلاصه بتون دنیایی کم خلق ایتدی دیه بر سوال ویرلمش یدی . شاید خاطر گزده در . اوت بونلرک هبسنی ده خلق و تریبه ایدن او الله در دیمش اید گز .

شمدی سزدن ینه بر شی صور اچغم : الکرده گی شو کچک فردش، قلملرک اوستاسی ده ترک اولماسی کوزلی هم اشلی بلمه سی لازم ایمش .

اویله ایسه، بو قدری بیوک کوکلرک، یرلرک، صولرک، اورمانلرک، چچکلرک، انسانلرک هم حیوانلرک خالقی ویرادیچی سی اولان الله تعالی حضرتلری حی، بصیر، علیم اولماسه ایدی، نچوک بویله بیوک شیلری یاراده بلور ایدی .

بر اوستا شو کچک شیلری یاسار ایچون او صفتلر ایله صفتلنمه سی لازم ایکان، او حالده الله تعالی حضرتلری شو بیوک دنیایی نه صورتده خلق ایتمه سنی بلمز، دوشمنز ایسه، نچک خلق ایده بلور ایدی ؟ .

بلمیان، کور میان جانسز بر ذات نچک خلق ایده بلسون ! طبیعی خلق ایده مز . او حالده الله تعالی «حی» یعنی تر کدر . لکن بزم کبی تن و جان ایله دگل، فقط کندیسنه مخصوص بر حیات ایله ترک در : «الله لا اله الا هو الحي القيوم» . الله تعالی «علیم» یعنی هر نرسه یی بلگوچی در . بزلی یاراتمازدن ئلك بو صورتله اوله چغمزی وهر شیک کلیات و جزئیاتی ذره سنه قدر بلور، و بلمشدر . اما بزم کبی او گرنمک و تفکر ایتمک ایله دگل، بلکه

کندینه (اوزینه) مخصوص بر علم ایله بلور: «یعلم ما فی السموات
وما فی الارض» .

الله تعالی «بصیر» یعنی بز لری، سز لری وهر نرسه بی کورر .
بلور . فقط بزم کبی بو کوز ایله دگل ، کندینه مخصوص بر
کور و ایله کورر . اولادم ! دقت ایدگز بر انسان استمز ،
سویلمز ، هیچ بر درلو آرزوسی اولماز و هیچ بر نرسه یه کوچی
یتماز ایسه ، بو صفتلر آکا بر گوزللك ویره بلور می ؟ بونی
باشقه لری هم سوهر لری می ؟ - بونلر هب فنا صفتلر در . بونلری هیچ
کمه استمز . بجر کسز ، بولدق سز اولماییده طبیعی هیچ انسان سومز .
او حالده بز ی و جمله اشیایی یارادان و بتون دنیایی یوقدن
وار ایدن الله تعالی حضرت لری ایچون ده بو صفتلر مناسب دگلدر .
چونکه بونلرک هیچ برسی کامل و گوزل شیلر دگلدر .
حالبوکه او قدر بیوک شیلری خلق ایدن ذات کامل اولمق لازم
کلور . او یله ایسه ، الله تعالی «سمیع» در یعنی ایشیدر . اما بزم
کبی قولاق ایله دگل .

الله تعالی «متکلم» یعنی سویلر فقط بزم کبی دیل ایله دگل .
الله تعالی «مرید» یعنی هر نرسه بی دیلر ، دیلر سه هر شی
ایجاد ایدر .

استدیگی شیلر بر «آن» ده وجوده کلور . «کن فیکون» در .
اما بزم کبی قلب ایله دگل . الله تعالی «قادر» یعنی هر نرسه یه
کوچی بتار . فقط بزم کبی یمک و ایچمک واسطه سیله کلن کوچ
وقدرتله دگل ، محض ذاتنه مخصوص قوه و قدرت ایله در .

الله تعالی نك بو صفتلری هر برسی ذاتیدر . از لیدر . ابدی در .
الله تعالی هیچ بر نرسه یه و هیچ بر نرسه او الله تعالی یه بکزه مز .
هم هیچ بر نرسه یه احتیاجی یوقدر حالبوکه هر نرسه او الله
تعالی یه محتاج لدر .

پدر و والدین تو غمشده دگلدن . اولاد واحفادی بیله یوقدر :
 « لیس کمله شیء وهو السميع البصیر . »

الله تعالی بیوکدر . بردر . وباردر . وارلغی هم ذاتندن
 کلمشدر : چونکه وارلغی ذاتندن کلمه سنه هر شی دلالت ایدر :
 « برك درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقی دفتر است معرفت کردگار »
 الله تعالی بردر . زیرا کوکده برسی ، یرده برسی اوله رق ایکی
 « اله » اولسالر ایدی ؛ برسی بر شیک و جودنی دیگری بونک عکسنی
 بر « آن » ده استمکلری ممکن اوله بلور ایدی .

اگرده بویله حالک و قوعسی تقدیرده : یا هر ایکسی نک مرادی
 حاصل اولور . یاخود هیچ برسی نک . یاخود برسی نک حاصل
 اولورده ، او برسی نک حاصل اوله ماز . اگرده هر ایکسی نک مرادی
 حاصل اولور دینلور ایسه ، بر برنه متضادان اولنور شواراده نک
 بر « آن » ده بر زمانده وجوده کلمه سی ممکن اوله ماز . چونکه بر
 شی نچک بر آن ده موجوده معدومه اولسون ! بو - ممکنی ؟
 بوگا هیچ بر عقل اینانماز .

اگرده هیچ برسی نک مرادی حاصل اوله ماز ایسه ، او حالده
 هر ایکسی عاجز اولمش اولور لر . عجز الوهیت گه منافیدر .
 چونکه بو عجز بر کمال صفة دگلدن . عاجز اولان ذات الله
 اوله ماز . الله هر بر کمال صفت ایله متصف اولمق لازمدر .
 اگرده برسی نک مرادی حاصل اولورده ، او برسی نک حاصل
 اوله ماز . او حالده مرادی حاصل اولمیاننی « اله » اوله ماز . چونکه
 الله هر نرسه یه قادر اولماسی لازم کلور . حالبوکه بو قادر
 اوله مادی . استدیکنی یرینه کتوره مندی .

اما مرادی حاصل واستدیکنه واصل اولانی « اله » اولور ایسه ،
 بزمده مطلوبمز شودر . یعنی « اله » اولان ذات هر نرسه یه قادر وهر

مرادنه واصل اوله بلور. وهر استدیکنی قبلور. حتی بر لحظه
(طرفه العین) ده بتون عالمی وار یاخود یوق ایده بلور: «انما
امره اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون» .

اوله ایسه، الله واردر. الله بردر. الله بیوکر. جمله نقص
صفتلردن و مکاندن منزدر: «فل هو الله احد. الله الصمد.
لم یلد. ولم یولد. ولم یکن له کفوا احد» .

„ الله تعالی یه محبت “

اولادم! سزه برسی ایندگیلک ایدر اولسا سز آنی سورسکرمی؟
- البه ایندگیلک ایدن کمسه سویلمز اولورمی؟

سزک کبی کچکنه وقت لرده بعضاً بگا کانفیت، چیتله وک ویرن
آپامی بنده پک سوه ایدم. «الله رحمت ایتسون آپا! بو تاتلی
وگوزل نعمتلری فایدن آلدک بگا ویررسک» دیر ایدم. اوده
«ایدهش قزلرده مجلس اولمش ایدی، آنلره ضیافته واردم، او
شیلری مخصوص سنک ایچون کتوردم» جوانی ویرر ایدی.

شونک کبی اولادم کوز کونلرنده خفته کبی یمیشیل اوچم
اوزره ترلیکلرنی صاقلاب آشاتدیغکز ایچون کورشی لرکزدن
بری سزه یمورطه ویرر، آتا آنالرکزک بر یموشنی اودهک ایچون
واردیغکز کیت اییه سی پرهنک، قارا قوزاق کبی بر شی ویرر،
یاخود والده کز بو خدمتکز ایچون مای آچلاغان وقت لرده بر ديلم
اکمک اوزره یاغوب مای ویرر هم سبق او قوددیغکز وقت خلفه کز
تملی وتاتلی سوزلریله سزک کوکلرکزی آچار و سزه کیره کلی
علملری اوگره دیر ایسه، بونلری چن کوکلکزدن سوه رسکز دگلی؟

البته سومك تيوشلي در . فقط نيچون سورسكز . بلورميسكز ؟
ره نكلر ، كانفيتلر ، شقولادلر ، ماي ياغلمش اكمكلر ياخود جانكزه
خوش كوريلور سوزلر وماليم طبعتلر ايله سزه ايند گولك
ايتديكلري ايچون دگلمي ؟ اويله ايسه بر ايند گولگي تيگار
كمسه لري عوما سومر سكز . . . اويله مي ؟ شمدي سويله يكز .
سزه كمرك بيجراك ايند گولكلري طوقنور ؟ آتا كزك ، آنا كزك ،
آغا كزك ، آبا كزك هم خلفه كزك . يالكز بونلر كمي ، دها وار مي ؟
شو اوستكزه كينمش كيملر كزي سزه كم ويردي . وبو كتابلري ،
كاعدلري ، قردشلي ، قلملري كم آلدی ؟

ای . بونلري كوروب لذتلمك ايچون كوزلري ، كتابك
گوزل نصيحتلرني ايشيدوب خوشلنمق ايچون ايچون قولافلري ،
او گوزل قردشلي ، قلملري دوتوب يازمق ايچون اللري و او
كتابلردن او قومق وسويلشمك ايچون ده دللري عجباً سزه كم
احسان ايتمشدر ؟

اولادم بو نعمتلر ك هبسنی ده سزه ، سزي يوقدن وار ايدن
الله تعالی احسان ايتمشدر . اويله ايسه سزه الله تعالی نكده ايند گولگي
طوقنور ايمش . هم ده بيك كوب . چونكه الله تعالی نك ويرديگي
نعمتلر يالكز بونلر غنه ده دگلدر . ذهانه لر ، نه لر واردر ! « وان
تعدوا نعمة الله لا تحصوها » .

سز ! سزه ايند گيلگي طوقنمش كمسه لري سورمز دير ايدكز .
او حالده الله تعالی بي ده سورسكز . هم بيگرا كده لازم دگلمي ؟
• شبهه سز الله تعالی بي ده سورمز . هم پك زياده سورمز .
چونكه بزه هيچ كمسه الله تعالی ايتديگي قدر ايند گولك ايدمز .
الله تعالی ويرديگي قدر نعمتلر ويرمز . بزه برسي بر يمورطه ،
اشقه سي بر كانفيت ويرر ياخود بر سوزيله بزم كوكلمزي

آچار و بو سبيله انعام، احسان ایتمش اولور ایسه، الله تعالی بزه قرلر طولیسینچه بغدادی لر، آرشلر، صولی لر، دوگیلر؛ باغچه لر طولیسینچه آلمالر، خرمالر، یوزملر، کیشرلر، کبسته لر ویرر هم قرآن کریميله دنیا آخرت سعادت مزه سبب اولوردای گوزل گوزل نصیحتلر سویلر. بز خلقه مزك تعليميله او کتاب جلیلی او قورمز. هم ویردیگی نعمتلر یچون شکر ایدر مز، سونور مز، - باقکز اولادم! بونلر هب الله تعالی نك بنده لرینه احسان ایتمش بیوک نعمتلر یدر.

بز بر وقتلر یوق ایدك. الله تعالی بزى یوقدن وار ایتدی. بزه سوگیلی پدر و والده ویردی. بزم هر بر اعضالرمزى مکمل ایتدی. کوزلرمزى، قولقلرمزى، ال و آیقلرمزى احسان ایتدی. بز بو گوزل اعضالرمز ايله سوگیلی پدر و والده مزى، آغا و آپامزى، قرنده قبیله مزى کوررمز. آنلرک گوزل سوزلرنی ایشیدر مز.

بعضاً آنلره ضیافتلره واررمز. الله تعالی نك احسان ایتمش نعمتلرندن آشارمز، ایچارمز. و مکتبلره واروب سبقلرمزى او قورمز. خلقه مزك «آفرین اولادم! سبقلرگزى و بو کونگی وظیفه لرگزى گوزل او قودکز، گوزل ادا ایتدکز» دیدیگی سوزلرنی ایشیدوب شادلنورمز.

الله حفظ ايله سون. اگرده بر بر اعضامز اولنماش اولسه ایدی نه قیلور ایدك؟ بونك ایچون بز الله تعالی یه شکر ایتمه بورچلیمز. الله تعالی بزه بو قدر نعمتلر ویرمشدر. اونك ایچون بز الله تعالی بی پك زیاده سورمز. الله تعالی بی سو ممك اولورمی؟ البته سورمز. حتی پدر و والده لر مز، اولاد و احفادلر مز دن و هر شی دن زیاده سورمز.

الله تعالی بی جانم، تمنز، کو گلمز ایله سوهمز. اشته آنی سودیکمز ایچون آنک سوزلرنی دیکلی مز. سومینلرک سوزلری هیچ دیکلنورمی؟ آکا عبادت ایدهمز. آنک نهی ایتمش شیلر نندن طیولامز. وامر اییدیگی شیلرنی جان کو گل ایله ادا ایدهمز.

- سوهم اولادم! سوهم. بز اللهی سور اولساق، الله بزى سور. بزم ایمانمک کمالیده الله تعالی نی جان دلدن سومک ایله در: « قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله » .

ای الله! بز سکا حمد ایدهمز. سن بتون عالی تریه وهر بر انسانلره رحمت ایدر ساک. دنیا و آخرت سنکدر. بز سکا عبادت ایدهمز و سنی دایما سوهمز. هر اشمزده سندن یاردم استیمز.

یارب! سودیکک بندلره ویرمش کبی، بزده هدایت ویر. وهر بر ضالالتدن خلاص و امین ایله. سودیکک بندلره بزیه رفیق ایله. حبیبک محمد علیه السلامک شفاعتنی نصیب و میسر ایله. و جتده دیدار شریفکله جمله مزى مشرف ایله. آمین. یارب العالمین.

فرشته لره ایمان

اولادم! ایسکی زمانلرده بزم او جسور بابالرمزک خان و پادشاهلری جلوس ایدر پای تختلری اولمش «قران» شهرنی بلور میسکز؟ سز شمدی کچکنه اولدیغکز ایچون شاید او جسیم شهره واردیغکز بیله یوقدر. او بیله می؟ . . . او حالده سزه بن سویلیم: (*)

(*) قران ده بسته بالالرنه تدریس ایدیلد بگنده مکه، مدینه یا خود در سعادت کبی کو گللری جلب ایدن بر شهرک موقع جغرافیسنی سویلنور.

قران شهری بوندن قدر مسافه در . شمديگي قش
كونلرنده دمير يوللر ياخود «آت» ايله واريلور ايسه ده، اما جاي
كونلري گوزل وقت لرده، بتون انسانلرک و والده سي منزله سنده
تريه ايدر «ايدل» نهري اوزره يورر گوزل پاراخودلر ايله
واريله بلنور .

ايدل نهري نك ايكی ساحلی غایتده گوزل، ختفه کبی یم یشیل
اورمانلر، باغ و باغچه لر ايله قابلمشدر . بعضا گوزل گوزل
قریه لر و شهرلره تصادف ایدیور . قزانه بوندن آت ايله واریلدیغنده
اوج کونلک مسافه یی و اپور (پاراخود) ايله آنچق اون ايسکی
ساعتده یتشیلور . قزانک اسکله سی (پریستان) نه دوشدیکک کبی
گوزل جاده سنده ایلکتریکچسکی تراموای (آرابا) لر ايله شهرک
ایچنه کریلور .

قران شهری نك ایچنده اون بش قدر غایتده مؤین جامع
شریفلری ايله بیوک بیوک مکتب و مدرسه لری واردر . بتون شهره
معنوی زینت و یرن آنلردر .

شهرک ایچنده «قابان» اسمنده غایتده جسیم حوض (کول) لری
واردر . او حوضده کچکنه کچکنه غایتده گوزل پاراخودلر یورر .
تعطیل زمانلرنده مکتب و مدرسه شاگردلری او پاراخودلره بنوب
تنزه و تفریح گاهلره وارلر . اوراده صاف و گوزل هوالری
ایسنه لر و ادبی صورتده او یون واکلنجه ایدرلر . بو حال ايسه
آنلرک و جودلرینه صحت و سلامتک کتورر . فیض و سعادت جلب ايدر .
هر کیچه ده اوراملرنده کوکده گی ییلدزلر کبی نورلی ایلکتر
«شم» لری یانار . غایتده منتظم بر صورتده دزلمش او شم لرک
ضیاسی بتون شهری نورلنددر .

شهرک متعدد یرلرنده گوزل گوزل باغچه لر واردر . او

باغچه‌لرده آل، آق، قرمزی، صاری، زنگار مائی خلاصه هر بر توسده گللو و چچکلرو اردر. غایتده منتظم روشده اوسدر لمشدردر. انسانلرک کوزلر نه حیرت و قلبلر نه ده عبره ویرر. و کوکلری دائما گوزل اشله گوزل معاملهیه جلب ایدر. سعادت باغچهسی اولان مکتب و مدرسه‌لرده او قومش شاگردلر بعضاً لطافت باغچهسی اولان شو گوزل یرلرده خلفه‌لریله برلکده سیر و تنزه ایدرلر. او حالده چچکلرده لسان حالیه گویا: «ای شاگردلر! سزده بزم کبی گوزل و سویملی اولمایه سعی ایدگز. سبق او قوب خلق و طبیعتکزی چچکلندرگز. انسانلرک نظرنده ده‌ا گوزل و سویملی کوریلورسگز. بزم گوزل بر لطافتمز و خوش ایسمزدن باشقه بر شیمزده یو قدر.

بز او صفتلر مز ایله انسانلرک نظر نه خوش و سویملی کوریلور ایساک، سز حسن خلق و ملایم طبیعتکز ایله آنلرک قلبلر نی نورلندرگز. و علم گللرینک اورقلر نی ساچوب چچکلر نی اوسدرگز» دیه سویلرلر ایدی.

ایمدی بلدگزمی اولادم. او - قزان شهری نه قدر گوزل ایمش. نه قدر جانلره سویملی ایمش. علی‌الخصوص بزم بابالرمزک مرکز ادارهسی اولدیغی جهتله ده بر قات جانلره سویملی کوریلور. بونکله برابر اسلام پادشاهسی‌نک سویملی زوجهسی «سیوم بیکه» جامعسی‌نک منارهسی شهرک منظره‌سنی او قدر گوزل او قدر سویملی کوستارر، که کوکلرده ئلله نیندای سرورلر ئلله نیندای حزنلر اثری حس ایدیلور! . . .

شمدی سزدن باشقه صنف ایدشلرگز صورایه‌چق اولورلر ایسه سز بو (قزان شهری) نی گوزل روشده سویلهب آکلادرسگز دگلی؟ گرچه کندیکز واروب کورمدیکز ایسه‌ده، بندن

ایشیدوب گوزل بلد ککتر ایچون سزه بونی سویلمک سهل در .
دنیاده هر نرسه یی کور و بکنه بلوب بولمیدر . بعض بر شیلر
واردر ، که هیچ کورلممشدر . وهیچ وقتده کوریلماز . اویله
ایسه ده ، کورن و بلنلردن ایشیدوب بلنور . اشته سز قران شهرنی
کورمدیکتر . اما کورنلردن دها گوزل آکلادیکتر ، بلد کتر .
اونک ، کبی یراقدن بر موسیقی (موزیقه) تاوشی ایشیدیلور . یابرسی
تغنی و ترنم ایدر . یاخود ساندو غاچلرک گوزل صدالری و موکلی
سایر اولری ایشیدیلور ایسه ، کندیلرنی بیله کورمدیکتر ایسه ده
بلورسکتر ، که اویرده موزیقه اوینارلر . بو یرده تغنی ایدرلر . هم
اوراده ساندو غاچلر سایرار ایمش دیرسکتر .

بعضاً بختلی کمسه لر اولنور . حج شریفه کیدرلر . در سعادت ،
مصر ، مکه و مدینه ده اولنمق شرفنه نائل اولورلر . در سعادت ده :
رسول اللهک « خلیفه » سی غایتده بیوک بر سلطنه ایله جمعه نمازنی
قیلمایه جامع شریفه تشریفنی و « سلاملق » رسم عالیسنی کورورلر .
اسلامیتک گوزل منظره سنی ، شوکت و عظمتنی کوروب کوکللری
اثرلنور . روحلری لذتلنور و عقللری اللهنک « فاتبعونی اهدکم
الی سبیل الرشاد » حکمه جلیله سی نک لطایفنی دوشنور . . .

مکه ده : اهل اسلامک قلبه سی اولان کعبه اللهی طواف ، صفا
و مرویه سی ایدرلر . زمزم شریفی تناول و حجر الاسودی استلام
ایدرلر . میناده قربان کسوب ، عرفاتک وقفه سنده خدایه تضرع
و نیاز ایدرلر .

مدینه ده : رسول اللهک روضه مطهره سنده نماز و زیارت
قیلورلر . و حجره سعادتیه قارشو اوفخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتلرنه صلوة و سلام اوفورلر . و شفاعت کریمه سنی رجا
و نیاز ایدرلر .

اشته اولادم ! بو سعادتلره مظهر اولان حاجیلر سزه بونی سویلر لر ایسه ، البه آنلرک سوزنه اینانورسکز دگلمی ؟ اوت اینانورسکز . او یله ایسه دنیاده بو وبولر کبی ده کورم دیککز ، ایشتمدیککز پک چوق شیلر ومخلوقاتلر واردر . اشته اونک ایچون سزه بر سؤال ویره جگم . سز فرشته نامنده مخلوقاتی کوردیککز یاخود اشتدیککز وارمی ؟

- فقط هیچ برمز کورممش ایسه ده پک چوق دفعه اشتدیکمز واردر . والدهمز بزه دائما « او غلم سن هر وقت گوزل اشلر قیلیمه اجتهاد ایت . گوزل ویخشی ایبدش لر ایله اوینا . اینر گو یولده یوری . ایبدش لرکه اینر گولک ایت . هیچ کم گه (کوچک یتسه ده) ظلم ایتمه . هیچ کمنی رنجتمه . هیچ کمناک حقنه تجاوز ایتمه . زیرا سنک هر قیلدیغک شیلری ، ایکی اینک باشنده بولنور « کراما کاتبین » فرشته لری یازار . او کنده اولان فرشته اینر گولکلرکنی صولنده اولان فرشته ایسه فنا اشلرکنی یازار . صاقن آق ونورلی اولان عمل دفترکنی فنا شیلر یازدروب قارالتمه . آق ونفیس کیم لرکنی پاک توتدیغک کبی دفترکنی ده پاک توت . ممکن قدری اینر گولک یازدروب نورلی ایت » دیهرک گوزل نصیحتلری تکرار سویلدیکلری واردر .

اوکا کوره بز شو صفتده بر طاقم کوزگه کورنمی تورغان فرشته لرک وارلغنی ده بلورز .

- اوت اولادم ! هر برمزده بولر (فرشته لر) ک وار اولدیغنی بلورز ، اشیدر مز . فقط هیچ برمزکده کوردیگی یوقدر . دنیاده هیچ کمسه بو فرشته لری کورهمز . اما پیغمبر لر آنلری کورمشلردر . او فرشته لر ایله سویلمش لردر . بعضا آنلر آدم صورتنده اولنوب کورنمشلردر . بعضاً اصل یرادلش صورتلر ننده کوریلمشلردر .

عصر سعادت ده یعنی رسولم محمد علیه السلامك زمان سعادت لرنده ، اسلام دینی نك قوه و نفوذی زیاده لئمه سنه سبب اولسون ایچون واقع اولنمش « بدر » ده فرشته لر غایتده گوزل « آت » لره بنوب ، باشلرنه بیاض ویشل چالما (عمامه) اوست لرنه ده شاگردلرک ائک سودیگی « جبه » یی کییوب ، اوق و قلیچ لر قوشانوب کلمش لر و مسلمانلره قوه و یرمش لر ایدی . هم اللهغه ائک یاقین فرشته لردن جبرائیل نامنده برسی کوب وقت رسول الله حضور سعادت لرنه بر یاش یکت صورتنه بکزه بکلور و قرآن کریمی تلاوت و تبلیغ ایدر ایدی . حتی بر وقت رسول الله اصحاب کرام له روضه مطهرده نماز قیلور لر ایدی . شو حالده غایتده نفیس و بیاض کیملر کینمش و کندیسنده هیچ بر سفر اثری اولنماش گوزل بر یکت کلدی . و رسول اللهك حضور سعادت لرنده دیزلندی . غایتده ادبلی بر صورتده : ایمان ، اسلام و احسانك حقیقی نه دن عبارة اولدیغنی رسول الله دن استفسار ایدی . رسول اللهك و یرمش جوابلرنی پک موافق کوروب کندیسی تصدیق ایدر ایدی . بو حالی اصحاب کرام بیله مشاهده ایتدیلر .

حضرت عمر : یا رسول الله بو کم ایدی ، دیدی .
رسول الله : اودوستم جبرائیل امین ایدی . سزه سزك دینگری عیاناً او گرتمک ایچون کلمشدر . دیدی .

ایمدی بلدگزمی اولادم ، فرشته لر کملردر ؟ . .

— آنلر الله تعالی نك سوگیلی قللریدر . آنلر الله تعالی یه دائماً قللق و عبادت ایدر لر . الله تعالی کندیلرنه نه امر ایدر اولسه در حال اونی ادا ایدر لر . هیچ بر وقت گناه اشلمز لر و عاصی اولماز لر . آنلرده بزم کبی ابر و قزلق صفتلری یوقدر . هم آنلر یمک یمز لر و صو ایچمز لر . آنلر اجسام لطیفه یعنی یومشاق و خفیف

تڻلى لردر . آنلر هر درلو صورتلره تبدل و بر لحظه (كوز آچوب
يومغانچه) ده دنيانك بر جهتمدن ديگر جهته توسل ايده بلور لر .
اشته فرشته لر شو قدر بيوك قوتلره مالكدر لر . بز آنلرى كورهمز
ايسه كده آنلرك وارلغنه ايمان ايدهمز .

بلمز ميسكز انسانلرك بدنلرنده تامر لر بوينچه قانلرك جريانى ،
تيليفون يرنده استعمال ايديلور . آنلر وسيله سيله بدن ده هر درلو
اثر لر حاصل اولور .

شونك كبي فرشته لرده شمديه قدر كشف ايدلمش حقيقتلردن در .
كيمياوى عمللره ، و ايليكتر كبي اصللره ايمانى اولنلر ايچون ،
فرشته لرده ايمان ايتمك پك سهل اولسه كرك . قرشته لر سريع
يوروشلره وسريع تبدللره مالك اولورلر ايسه ، الله تعالى آنلردن ده
سريع قوتلره مالكدر . بونى خاطر لرده دوتمق كر كدر :

« سبحان الذى يسبح الرعد بحمده و الملائكته من خيفته »

كتابلره ايمان

- شو سزك بلديككز «قران» شهرندن برادر م بكا مكتوب
كوندر مشدر . شمدي سزك حضور كزده او مكتوبك ظرف
(پا كيت) نى آچارم . ايچنده يازلمش شيلرى سزده اوقورم . چونكه
بنم برادر م مكتوبلرى پك گوزل يازار . شو قران شهرنده ، اطرافى
باغ و باغچه لر ايله بيزلمش «قaban» كولى بوينده بر مكتبه تحصيل
ايتمشدر . اوراده اوقومش شاگردلر آبروچه تريه و ادب
صاحبى درلر . اونك ايچون او مكتوبى حضور كزده اوقومايه
سودرم . باقكز نه قدر گوزل يازمش . هيچ بر يرنده بيله خطاسى
چقمق احتمالى يوقدر . آنك اوزره رسم خطى ده نه قدر گوزلدر .

اسكى زمان مؤلفر مژك اڭ سودىگى خط تعلق رسميله يازلمشدر ،
شمى او قويورم : « كچك برادرم ! سكا سلام لرمى عرض
ايدرم . صوگره مکتبلك تعطيل زمانلرى كلدىگى كى بنم يانمه
كل . آچيق وصاف هواده تنزه ايدرمز . حلقه تدرىسكده اولنور
شاگردلرده سلام سويله . درسلىرینه خلوص قلبلريله اجتهاد ايتسونلر .
بو كون چكديگى مشقتلك ثمره سنه تيز دن نائل اولور لر » اشته
بو قدر .

برادرم بكا نه يازمش اولديغى آكلادگىمى ؟ كچن در سمزده
بيان ايدىلدىكنه كوره قزان شهرى بوندن خيلى اوزا قدر . اگرده
بويله مکتوب كوندرمك رسمى اولمايه ايدى ، برادرمك شو سوزلرني
نچك ايشينده وفكرنى نچك آكلايه بلور ايدم . اوخ ! مکتوب
كوندرك اصولى نه قدر فائدهلى و گول برشى ايمش .

اولادم ! شو كرسى اوزره قويلمش شى ندر ؟ اوت كتاب
دگلمى ؟ بلور مىسكز نه كتابى در ؟ . او حالده بن سزه تعريف ايدلم :
بو سزك او قويدىكز « نور الايمان » كتابى در . بو كتابده : الله ورسولنه
ايمان و اعتقاد ايتك . طهاره و نماز قيلمق . گوزل خلق و ملايم
طبيعتلره عادقلمك اصولى يازلمشدر . سزه سويله دىكم سوزلرى
بن شو كتابدن سويليورم . مکتوبى برادرم يازمش ايدى . خاطر گزدهمى ؟
اى . بو كتابى ده كم يازمش ؟ اشته كتابك اوڭ طرف قايبى اوزره
مؤلفك اسمى ده يازلمشدر . استرسه گز او قويدىكز . بو كتابى يازان
كمسه نك اسمى شو : « در .

اويله ايسه بو كتابى شو - افندى يازمشدر . اما مکتوبى
برادرم يازمش ايدى . مکتوبك ايچنده برادرمك سوزى اولديغى
كى بو كتابك ايچنده ده شو مؤلفك سوزلرى يازلمشدر . بو
كتاب اولده يوق ايدى . صوگره صاحبي يازمشده مطبعده

با صدر مش. و کتابچیلره و یرمش. بنده کتابچیدن صاتون آلام. خاضر بنم ملکمه در.

- ده شو کرسی ده کور میسکز اولادم. جمله کتابلرک فوفنده، کاعدی گوزل، طشی ده آلتون فوطاللی ییلدز لر ایله بیزه لمش نه کتابی در؟ . . . ای او حالده بن سویله یم: اشته بو کتاب «قران کریم» در. فقط بو کمک کتابی در. بونده یازلمش سوزلر کمکدر. بلور میسکز؟

اشته بو الله تعالی نك کتابی در. بونك ایچنده یازلمش سوزلر هب او الله نك سوزلر یدر. بنم سزه آکلاتمق استدیکم شیلرده سماوی کتابلر در. او کتابلر گده اڭ اعلاسی بزم پیغمبر مز محمد علیه السلام حضرتلر نه نازل اولمش شو «قرآن کریم» در.

- بو قرآن کریمی بز الله نك کتابی، الله نك سوزی دیدک. او حالده عجباً بزم المزه نچک دوشمش ده نچک بزه قدر ایرشمش در؟ دوشنکز. بزه قدر نچک واصل اوله بلور؟ بلمک استرسه گز بن سویله یم: بو قرآن کریمی بزه یعنی هر بر انسانلره پیغمبر مز محمد علیه السلام کتورمشدر. محمد علیه السلام کندیسسی: فرشته لرك الله تعالی یه اڭ مقر بلوندن، کچن درسزده اسمی ذکر ایدلمش جبرائیل امپندن اشمشدر. جبرائیل علیه السلام ایسه، الله تعالی حضرت لرینک جناب قدسی سندن اشمشدر. الله تعالی نك کلام لطیفی اشمک فوسسی جبرائله کینه اللهک لطفندن ویرلمشدر. الله بونی انسانلرک سعادت ابدیه سنه دائر احسان ایتمشدر. اگر ده او یله بر حال اولماز ایسه، بز نچک الله نك گوزل کلامنی ایشیده بلور ایدک. چونکه بزه دنیاده وقت او قوه لر ویرلماشدر. اما آخرته ایسه، بزده الله نك کلامنی اشمک و جمالنی کورمک شرفنه نائل اوله چقمز. چونکه قرآن کریم غایتده بیوکدر. عالیدر. گویا نورلی بر

« قیاش » در که انوار یله بتون عالمی نورلندرو . انسانلرک سعادت یوللرنی روشن ایدر . لطافتیله کوکللر یومشارر . قیللر تصفیله ایدیلور . اسلوب لطیفانهسی انسانک نفسنی تهذیب ایدر و کوکلنی آچار . وعظ ونصیحتلری او قدر اثرلی در ، که انسانلری بیهوش ایدر . کم اولورسه اولسون قرآنک نظمینی ایشیدنلر جاذبه سیله الله تعالی یه سجده یه کیدرلر . . .

فقط شونی ده آکلاگز قرآن کریم شو سزک کوردیکگز کبی کتاب شکلنده جمله سی بر دفعه ده نازل اولمشدر . پیغمبرمز محمد علیه السلامک عصر سعادتلرنده نه کبی وقوعات (حاللر) بولنور ایسه ، اوکا کوره بر حکم وتدبیر یوللو آیات شریفه نازل اولمشدر . یاخود او حالک اقتضاسنه کوره اولده کلوب کچمش بر پیغمبر وبر پادشاهک حالی بیان ایدلمشدر . او حاللردن عبرت وامثاللر یاتصریح یاخود تعریض ایدلمشدر . شو صورتله قرآن کریمک نزولی یکریمی اوچ سنه ده اکمال ایدلمشدر . قرآن کریمک آیات شریفه سی نازل اولدیغنی کبی رسول الله او آیاتلری اصحاب کرامه او قور ، صحابه لرده کوکللر نه حفظ ایدر . وبزه تبلیغ ایتمک آرزو سیله کاعلره ، لوحه لره یازار اولمشلردر . نهایی رسول اللهک سوگیلی کیاوی حضرت عثمان رضی الله عنه درلو کاعدلرده درلو صحابه لرک اللریله یازلمش قرآن کریمک آیات شریفه سنی کتاب شکلنده بر یوه جمع ایتمک شرفنه نائل اولمشدر . سوکره زمانلر کچد کچه عقللر تزاید ایتمش ، مطبعه لر آچلمش ، او مطبعه لرده درلو کتابلر طبع ایدلمش ، شو صورتله قرآن کریمه کوردیکگز کتاب حالنه کلمشدر .

شمدی قرآن کریمک بزه نچک واصل اولدیغنی انشاء الله آکلامشسکزدر . سز کتابلری وقرآن کریمی سوهر میسکز ؟ . .

بن سوهرم. بتون کتابلری سوهرم. اما قرآن کریبی بالجمله کتابلردن زیاده سوهرم. حتی جانم، قلبم کبی سوهرم. زیرا قرآن کریم بزى صراط مستقیمه سوق ایدر. هدایة ورشادی بخش ایدر. دنیاده قرآن کریمدن اعلى وگوزل بر کتاب یوقدر.

قرآن کریم اولین و آخرین ک علمنی جمع ایتمشدر. نظمی گوزل معناسی ده لطیفدر. بر شاگرد قرآن کریبی او قور و معناسنی ده آکلار ایسه او قدر معنوی بر لذته مستغرق اولور، که او لذتک اثرنی الله دن باشقه هیچ کمسه بلمز.

حتی دیکلینلر بیله معناسنی بلممش اولسه لرده غایتده اثرلنور ولطافة معنویه سیله لذتلنر لر: «واذا تلیت علیهم آیاته زادتهم ایمانا. الا بذکر الله تطمئن القلوب». شوکا کوره بن او قرآن کریبی غایتده بر شوقله سوهرم. حتی او یقو بولمه مده باش او چنه قویوب او یورم. چونکه او قرآن بزم سعادتیزی جلب ایدر.

وهر درلو فنا شیلردن نجات ویرر. بزم ایچون بوندین گوزل هیچ بر کتاب اوله ماز. سزده بو قرآن کریبی سویکیز. پدر و والده کزدن بیله زیاده سوکیز. بو قرآنی دائما او قویکیز. نه دیرسه دیکله یکیز. و حفظ ایدگیز. چونکه او الله ذک حق سوزیدر. بزى دنیوی اخروی سعادت و فضیلتلره ایرشدر. سعادت استیانلر قرآن کریبی سوسنلر. او قوسنلر. دیکله سنلر. بزده جانمز کوکلمز ایله سوهمز: «آلم ذلك الكتاب لا ریب فیه. هدی للمتمین الذین یؤمنون بالغیب و یتیمون الصلوة و مما رزقناهم ینفقون. والذین یؤمنون بما انزل الیک و ما انزل من قبلك و بالآخرة هم یوقنون. أولئک علی هدی من ربهم و أولئک هم المفلحون».

پيغمبر لره ايمان

الله تعالی حضرتلری دنیایی او قدر بر بدایع و انتظام دائره سنده خلق ایتمشدر، که پک جزئی بر تفکر ایله الله نك او بیوک قدر تنه، عظمتنه حیران اولماق قابل دگلدر.

- او واسع فضا (سما) ده آی لر، قیاشلر ویلدزلرک هر بری کندی دائره سنده سیر و حرکتلری، یرده اولنور نباتات و حیواناتک تدریجی صورتده نشو و نمالری، نهر و بحر لرک بر برنه ملاصق و روده جریان و انتقاللری، کیچه و کوندز. هم موسملرک هبسی ده کندینه مخصوص و قتلرده حصوله کلمه لری هب انسانلرک عقللری ایرشمیه چک در جهده عالی بر قوه و قدره اثری دگلمیدر؟

عالمک کافه سنده گوزل بر انتظام اولدیقی کبی الله تعالی حضرتلری عالمه نسبة یوزک قاشی مثابه سنده اولنور انسانلرک آراسنی ده دها عجیب دها محکم اصوللر ایله تنظیم ایتمشدر. عقللر ایرشمیه چک بر حکمته مبنی «نحن قسمنا بینهم معیشتهم» حکمة جلیله سیله انسانلری در لو در لو صنقلره توزیع ایتمشدر: عمله، تجار، علما، امرا، وزرا، سلاطین و پادشاه کبی صنقلدر.

بونلرک بر برنه ارتباط و امتزاج اصوللر نه تقدیم ایتمک ایچون ده احتیاجی خلق ایتمشدر. بو احتیاج او قدر شدتلی بر صورتده ارتباط ایتمشدر، که ایدا افتراقه یوللر قالماشدر. حالا انسانلر شو انتظام تحتنده یاشارلر. سن بلور میسکز پادشاه و سلطان کملر در؟

و او پادشاه لرک خانه لرنده پادشاه ایله بر مجلسده جلوس ایدهرک، و پادشاه ک فرمانلرنی کندی اذنکز ایله ایشیدوب ایدهر شلر کزه سویلمیه کوچکزدن کلورمی؟ یاخود پدر و والده کز، قوندش و قبیله کزدن

بری او پادشاه حضرت تلیله توغری دن توغری سویلشمیه قدرتندن کله بلورمی؟ شبهه سز، سزده آنلرده پادشاه ایله سویلشمیه اقتدار واستعداد گز یوقدر. او حالده پادشاهک امر وفرمانلری سزه نصل ایریشه بلور؟ مأمورلری واسطه سیله دگلمی؟ چونکه بکا فالورسه بتون مأمورلر پادشاه ایله رعیه سی آراسنده ایلچیلردر. پادشاهک امر وفرمانلرنی اهالی یه ایرشدر لر. اهالی نك استدیکلرنی و آرزو ایتدیگی شیلرنی پادشاهه تقدیم ایدر لر. پادشاهک فرمانی ائک نك وزیرله صوگره و کیلله وشهر رئیسارنه و آندن باندر یج اهالی یه وصول ایدر.

اوله ایسه او پادشاه لرك پادشاه سی و بتون عالمک ریسی اولان الله تعالی حضرتلرینک فرمانلری ده نه وجهله بزه وصول ایتدیگی سزه عرض ایدرم: دقت ایدگز! دنیاده ایسکان الله تعالی پی کورمک شرفی بزلره ممکن اوله بلورمی؟ بز دگل، الله نك سوگیلی پیغمری حضرت موسی ده، هر نه قدر طور سیناده الله ایله سویلشمک شرفنه مظهر اولمش ایسه ده، فقط جمالنی کورمک شرفی نصیبی اولمامشدر. اما دنیاده وقت الله تعالی حضرتلرنی کورمک شرفنه نائل اولنلرده وارد. اوده یالکز اللهک ائک سو دیگی محبوبی «محمد» علیه السلام در. محمد علیه السلام بو شرفه معراج کیچه سنده نائل اولمشدر. بونک کبی عادتده اولنمایان شیلر بعض پیغمبر لرك نصیبلری اولنمشدر. مثلا حضرت آدمه جنت، ابراهیمه خله، موسی یه کلام ورسولمز محمد علیه السلام ده جمال شریفنی کورمک نصیبلری اولمشدر. او حالده الله تعالی حضرتلری دنیاده ایسکان هر کمسه یه کوروب سویلشمک ممکن دگل، حالبوکه بز الله تعالی نك امرلرنی بلورمز. مثلا بزه الله تعالی: «ایمان کتور گز. نماز قیل گز. روزه توت گز. بای اولسا گز زکوة ویر گز. کوچکز یئسه حج قیل گز. وهیچ

بردلو گناه اشلمه یکز» دیدیگی فرمانلرنی جمله مز بلورمز دگلمی؟
اویله ایسه بو فرمانلری بز فر، دن اشتدک. بونلری بزه کم سویلدی.
و کم تبلیغ ایتدی. یاخود پادشاه لر ایله رعیه سی آراسنده اولدیغی
کبی الله تعالی ایله بنده سی آراسنده ده شویله بر ایلچی می واردر؟
اوت. انسانلر ایله الله تعالی آراسنده دایما بر ایلچی
اوله کلمشدر.

الله تعالی حضرت لری بیوک رحمتیله آنلری اصطفای ایتمشدر.
وقبلر نی ده کندیسی (الله) نڭ نور قدسی سندن استفاضه ایتیه مستعد
ایتمشدر. او ایلچیلر بر طرفدن الله نڭ امر و فرمانلرنی استفاضه
و دیگر طرفدن ضعیف بنده لره افاضه ایدر اولمشدر. انسانلر نڭ
اڭ بر نیچی پدر (آتا) لری حضرت آدم علیه السلام ده اولاد واحفاد یله
الله تعالی آراسنده شویله بر ایلچی اولمق صقتیله خلیفه اولمشدر.
صوکره: شیت، ادریس، نوح، هود، صالح، ابراهیم، لوط، اسماعیل،
اسحق، یعقوب، یوسف، ایوب، شعیب، موسی، هارون، داود.
سلیمان، الیاس، یونس، زکریا، یحیی و عیسی علیهم السلام حضرتلری
جمله سی ده، الله تعالی حضرتلری یله کندیلری زماننده کلمش انسانلر
آراسنده ایلچی اولمشدر.

زمان و حالک اقتضاسنه کوره هر بر نه ده الله تعالی نڭ احکام
عادل سی بیان ایدلمش بر قدر صحیفه (فرمان) لر، کتابلر احسان
ایدلمشدر. آنلر شو کتابلره نظر ایدرک بنده لر آراسنده عدل
حکم ایتمشدر.

اویغمبر (ایلچی) لرک عددی بو کتابده یازلمش اسملره منحصر
دگلدن. حتی بز آنلرک عددنی صاناب چقمایه اقتدار مز بیله یوقدر.
آنلرک عددنی آنچق الله تعالی حضرتلری اوز یگنه بلور. اویغمبر لرک
بر نیچیسی اولان حضرت آدم علیه السلام دن بزم پیغمبر مز محمد

عليه السلامه قدر پك چوق پيغمبر لر كلوب دنياى آباد وانسانلر ك
حالى تنظيم ايتمش، كمشلر در . نهايت انسانلر ك عقللرى، فكرلرى،
ذهنلرى ترقى ايتمش، دقيق ونچكه سرلرى ده آكلايه چق برحاله
كلمشلر در . اشته شو سلىقى ذكاوت شايع اولمش بر زمانده الله تعالى
حضر تلى بزم پيغمبر مز محمد عليه السلامى بتون عالمه رحمت
ايچون پيغمبر (ايلچى) ايتمشدر . ودينانك نهايته قدر كلور كافه
عالمك سعادتته باعث اولمشدر . بو سعادت وفضائلك منبع و مخزن
اولنور «قرآن كريم» نامنده مقدس بر كتابى آكا هديه ايتمشدر .
او كتاب جليلده انسانلر ك هر در لو سعادتله نائل اولمق اصوللرى،
رشاد وهدايتلى بيان ايدلمشدر .

اشته بزده او قرآن كريمك اهلندن و او عزيز پيغمبرك امتندن
اولديغمز ايچون الله نك امر و فرمانلر نى شو قرآن كريمدن او قوب
بلدك . ونه وجهله عمل ايديلنه چگنى ده كينه شو قرآن كريمدن
او گرنديك . چونكه الله تعالى نك هر در لو امر و فرمانلرى هب
شو قرآن كريم ايچنده درج ايدلمشدر :

« طه ما انزلنا عليك القرآن لتشقى . الاتذكرة لمن يخشى .
تنزيلاً ممن خلق الارض والسماوات العلى . الرحمن على العرش
استوى . له ما فى السماوات وما فى الارض وما بينهما وما تحت الثرى .
وان تجهر بالقول فانه يعلم الله واخفى . الله لا اله الا هو له الاسماء
الحسنى . »

محمد عليه السلام

بزي هر در لو سعادتته ايرشدرمك ايچون جان دلدن خدمت
ايدن ذات شريفى بلور ميسكز ؟ . . . بلمز ايسه كز بن سزه

سويلهيم: او ذات شريف كافه عالمه رحمت ايچون مبعوث اولمش
غايتده عالي بر پيغمبردر. بز او عزيز پيغمبرك امت لرندن مز.
آنك علوتينه، شرفنه، قدسيتنه دلالت ايدن پك چوق اسملرى
اولنور ايسهده، كافه عالمه رحمت اولديغنه دلالت ايدن اسم شريفى
«محمد» (صلى الله عليه وسلم) در.

پدر عزيزلرى: مكه اهاليسى و قريش قبيلهسى نك پادشاهسى
«عبدالمطلب» ك سويلى اوغلى حضرت «عبدالله» در.
والده محترمهسى ده: كينه شو قريش قبيله سندن محترم
«وهب» ك سويلى قزى حضرت «آمنه» در.

نسب شريفى: ذريهسى بتون عالمى اصلاح ايچون كلمش
حضرت ابراهيم خليل حضرتلرينه منتهى اولور.

او فخر عالم محمد صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك پدرى اون
سكز، والدهسى اون دورت ياشنده وقت آرالرنده حضرت ابراهيم
شريعى اوزره نكاح اجرا ايدلمش ايدى. زفاف و قوعسندن سوكره
حضرت عبدالله نك مبارك جبهه سنده لمعان ايتمكده اولان نور محمدى
حضرت آمنه نك صدر شريفنه انتقال ايتمشدر. او نورك تاثيريله
حضرت آمنه نك يوزى او قدر گوزل او قدر سويلى اولمشدر،
كه كورنلر آمنه يه چن كوكلدن محبت ايدر اولمشلردر.

شو گوزل وسويلى حملك مدتى كماله ايرشد كندن سوكره،
عربلر آراسنده عام القيل ديه مشهور (۵۷۱-۱۷ آوريل) سنهده،
ربيع الاولك (۹) دوشنبه كوني صباحه قارشو دنيايى تشرىف
ايتمشلردر. نه بيوك سعادت! رسول الله ك دنيايى تشرىف ايتمش
خانه سعادتلى مكه شهرى نك غرفه سنده ئلى هنوز موجوددر. فقط
شمدى او يرده غايتده مزين بر جامع شريف بنا ايدلمشدر. او جامع
شريفك ايچروسنده مولد سعادت نشانهسى اولمق اوزره غايتده مزين

بر حجرهٔ سعادت بنا ایتمش لردر. او ایسه جامع شریفه آبروچه
بر زینت ویرمش اولمغله، انسانلرک نظرلرنی جلب ایتمکده در.
اما نور معنویه سی نظرلره دگل، قلبلره اویله بر زینت ویرمکده در،
که تعریفی بیله قابل دگلدر. اونور معنویه نك آثارى سمالره،
عرشلره قدر چقمشدر.

بونك اوزره مکه شهرى نك اطرافنى گوزل گوزل تاغلر
احاطه ایتمه سی وبتون مسلمانلرک قبله سی اولنور کعبه شریفه او
حجره سعادتك قارشوسنده اولنماسی نه قدر کوکللری جلب ایدر
ونه قدر منظره سنی گوزللندر دگلمیدر؟ انسان بو منظره یی کوروب
خیرته دوشر. نه دیه چگنی بلمز. اللهك عجیب قدره لرنی دوشنور.
بونك ایچون حق تعالی یه حمد و ثنا او قور.

اشته اولادم مکه مکرمه اویله گوزل بر شهردر. حضرت
ابراهیمك اوغلی اسماعیل علیه السلام زماننده بنی جرهم قبیله سی طرفندن
تأسیس ایدلمشدر.

شمدی ایسه استانبول سلطنتی نك تحت تصرفنده در. اما کعبه
الله ایسه حضرت آدم زماننده بیله اولنمشدر. حتی جناب الله کعبه
شریفه نك دنیاده الك برنجی بنا اولدیغنی «ان اول بیت وضع للناس
للذی بیکه مبارکاوهدی ورحمة للعالمین» قول کریمیله بیان ایتمشدر.
بز اهل اسلام نماز وعبادت لرمزی دائماً شو مکه شهرنده اولنمش
کعبه اللهیه توجه ایدوب اوقی مز. مسجدو جامع لرمزك محرابلرینه
شو کعبه طرفنه بنا ایدلمشدر. اهل اسلام نظرنده پك مقدس بر
شهردر. بناء اسلامك بشنچیسى اولان حج شریفی اوراده ادا ایدیلور.
میلونلرجه حاجیلر شو کعبه یی طواف ایدرلر. والله تعالی یه تضرع
و نیاز ایدوب دنیوی اخروی سعانه نائل اولمای آرزو ایدرلر.
اشته اولادم! رسول الله شو مقدس شهرده توغمشدر.

توغديغى وقت نبوت ورسالتنه دلالت ايدىر پك چوق خارق
 العاده شيلر ظهور ايتمشدر. والدهسى حضرت آمنه. او حبيب الهك
 مبارك يوزى نورندن، نمانتده بيوك بر نورك لمعان ايدهر ك بتون
 جهانى نوره غرق ايتمه سنى، هر برى نك انده نوردن طبقت ايله
 جنتدن حورالعين لر وفرشته لر كلوب او مسعود بالانك اوزر نه
 ياقوت وجواهر ساچديكلرنى كورمشدر.

بو حاللر ايسه او گوزل صبى نك كافه عالمه رحمت ايچون
 كلديكنى اشعار ايدىر دگلميدىر؟ نچك او يله اولماسون! حالبوكه
 او فخر عالمك نورندن جمله عالم خلق اولنمشدر. بو صبى نك
 نشر ايدهر چك معنوى نورلرى دنيا مارك قياشى نورندن مليونلر چه
 دفعه زياده اولديغندن آنك ولادت شريفه سنى معنوى قياش توغدى
 ديمك دهنا مناسبدر.

اشته نور قدسى ايله منور اولمش شو بالانك محمود اولنماسنه
 تقال هم حورالعين لر طرفندن تنبيه ايدلمسيله مكنه نك پادشاهسى
 عبدالمطلب فوق العاده بيوك بر طوى مجلسى احضار ايدوب اسم
 شريفنى ده « محمد » ديه تسميه ايتمشدر. (صلى الله عليه وسلم)
 اشته بزى دنيا آخرت سعادتنه ايرشدرن ذات شريفك نه زمان
 اسم شريفى ايشيديلور وكتابلرده او قولور، ياخود مجلس لرده
 ذكر ايديلور ايسه، او وقت بز « اللهم صلى على محمد وعلى آل
 محمد » ديمك، ياخود كتابلرده يازار اولساق محمد اسم شريفنى
 يازدقدن سوكره « صلى الله عليه وسلم » ديه يازمق لازمدر. بو
 ايسه بزم كنديمز ايچون پك چوق فائده يي جلب ايدىر. چونكه
 بونك معناسى: « يا الله! پيغمبرمى محمد عليه السلامه هم آنك آلنه
 رحمت قيلغاي ايدك » ديمكدر.

« آل » اوچ درلو معناده يورديلور: برسى رسولمىزك اهل

بیتی، دیگری اصحاب کرامی، دها برسی ده جمله امتی در .
 بزده « الحمد لله » آنک امتندن دگلمی یز؟

اویله ایسه، نه زمان بز رسول اللهغه صلوات شریفه او قور
 اولساق، آنکله برابر کندیمزده صلوات شریفه او قومش یعنی
 دعا قیلمش اولوروز . اولادم! سز هیچ وقت پدر و والدہ کز ایله
 برابر بیوک حضرتلرک جنابلرنه کتدیکنگز وارمی؟ پدر و والدہ کز
 سزه آنلرک اثرلی صحبتلرنی ولذتلی نصیحتلرنی سزه سویله مدیلرمی؟
 سز وارمدیکز ایسه بن سزه سویله یم: بزم ملتزم ایچنده بر طاقم
 بیوک حضرت لرمز وار . آنلر رسول اللهک کوستار دیگی یولیله
 واررلر . هر دائم الله تعالی یه عبادت ایدرلر . هیچ بر وقت کمسه یه
 ظلم ایتمازلر . هیچ کمسه ننگ مالنه، جاننه، عرضنه، ناموسنه ال
 اوزاتمازلر . هر کمسه یه رفق وملایمتده اولنورلر . آنلرک حضورنه
 واران کمسه لر صحبت و القتلی یله فائده لنور .

انسیت ایدنلر خیر برکات لرنه مظهر اولور . اهل سعادت
 آنلره میل ومحبت ایدر . زیرا آنلرک کو گللری جلب ایدر
 غایتده گوزل بر عمل لری واردر، که اوده هر هفته ده بر دفعه
 رسولمز صلی الله علیه وسلمک روح شریفلرنه صلوات شریفه
 او قورلر . آنلرک صحبتلرنده بکلرچه آدم لر اولور . او آدم لر
 آراسنده نه درلو آدم لر یوقدر:

ضعیقلر، قارتلر، عالمر، مدرس لر، شاگردلر، بای لر، فقیرلر
 واردر . هم بیک کو کلالی، نیک یومشاق وملایم طبیعتلی لریده واردر .
 بونلر بر جمعیتده بر ال ایله دعا ایدرلر ایسه قبول اولنمازمی؟
 شبهه یوق قبول اولنور . زیرا بزم شریعتمز دائما جمعیته تشویق
 ایدر . « مؤمن مؤمنک کوز گوسیدر . بناسیدر . فردشیدر » دیر .
 « سز هر بر کز بر « حبل » گه دیزلکز، یابشکز، هیچ بر وقت

آیرلما گز « دیر. مسجد و جامع لرده جماعت نماز لری کعبه لله حضورنده حج عمللری هب شو جمعیت اصولنه بنا ایدلمشدر. اشته آنلرده شو سرلره، شو حکمتلره دوشنمشلرده هفتهدده بر کره اولسون رسولمز محمدعلیهالسلام حضر تلر نی خاطر لره دوشروب روح شریفنه صلوات شریفه اوقومایی عادت ایدنمشلردن نه گوزل عادت! دقت ایدگز. بکلرچه آدم هر بری بررگنه یوز صلوات شریفه اوقور ایسهده. یوز بکلرچه صلوات شریفه جیولور دگلمی؟

بو - آنچق بر هفتهده: اما آی لر، یلر و عصرلرده. الله بلور نه قدر عددلره بالسخ اوله چقدر: رسولمز صلوات شریفه اوقویانلره بیوک سونچلر واردر. بزم صلوات شریفه می مخصوص فرشته لر رسولمز عرض ایدر لر. اگرده روضه مطهره سنده، حجره سعادت یاننده اوقور، یاخود سلام ویرر اولساق رسولمز علیهالسلام کندیمی بزه صلوات شریفه کتورر. هم سلام می آلوب سلام فایتارر. بو بزم ایچون بیوک بر سعادت دگلمی؟ رسولمزک روح شریفنه صلوات شریفه اوقومایه بزه الله تعالی امر ایدیور. اشته اولادم بزده صلوات شریفه اوقویالم. هر درسمزک اولنده، صوکنده واسم شریفی ذکر ایدلگاننده صلوات شریفه اوقویالم. هایدی اولادم همز بردن صلوات شریفه اوقومغله بو درسزه ختام ویرهلم:

« اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آل سیدنا محمد »

« ان الله وملائکته یصلون علی النبی. یاایها الذین آمنوا صلوا

علیه وسلموا تسلیما » .

محمد عليه السلامک او صاف بديعهسى

بلورميسکزر اولادم! بزم پيغمبر مز محمد عليه السلام ده بزم کبی بر انسان اولمشدر. فقط پک الوغ پک فاضل بر انسان در. حتی جمله پيغمبر لر، فرشته لر دن اعلى و افضل در. صورتاً بزم کبی بالالر ايله اويناب کولوب اوسمش، بزم کبی يمک ييمش، اثواب لر کينمش، اولنمش، بالالری هم پدر و والدہسى اولمش ايسه ده، اما صفتاً پک عالی در. حتی آندن بيوک والوغ کمسه ييرادلماشدر. هم يير ادله چقده دگلدر.

اولادم! آنک بيوکلگی او قدر در. که اگر او محمد عليه السلام دنيايه کلماش اوليدی، بو دنيا کنديسى بيله اولماش اولور ایدی. بتون دنيا بتون عالم آنک محبتنه ييرادلماشدر. آنک توغديغي وقت آناسی «آمنه» نورلره غرق اولمش، آنک نظرنده او نور بتون عالمی نورلندر مشدر. صوکره هواسی گوزل، باغ و باغچه لی يرده ساکن اولمش سعيد قبيلهسى ايچندن حلیمه نامنده بر سنه سود ايمزوب تریه لیمه ویرمشدر. او وقت او گوزل صبی دن کورلمش گوزل اشلر آنلری حیرته بر اقمشدر. صبی ایکان بيله ادبلی، انصافلی هم حسن خلقال اولمشدر. صبی وقتنده ایکان شام شریفه سیاحت ایتمش، آنده بارغانده بر راهبک اشاره سیله آخر زمان پيغمبری اوله چغنی بلمشدر. دایما آنک باشی اوزره بر آق بلوت کوله گه لب یور مشدر. شو صورتله ادب و مهابتک الکنهايه سنده اولديغندن ادبلی لگنه صوقلانب عرب الوغ لری کندی لرینک اولادنه «محمد کبی ادبلی، انصافلی اولمايه سعی ایدکز» دیر اولمشدر. حتی زور راق او سکاچ محمد الامین ديب یورته باشلامشدر. رسول الله بر وقت بالالر ايله اويناب یور دیگنده، بیاض لر کينمش

ایکی فرشته کلوب «جبل نور» اوزره آلوب چقمشدر در. و صدر شریفی یاروب یوره گینه الله نك محبت نور لر نی طولدر مشدر در. شو وجهله ادبلی، انصافلی بولوب اوسدیگندن هر کم آنی سومش، هر کم آنی مدح ایدر اولمشدر. شو گوزل صفتلریله بتون آدم لرك كوكلنی اوزینه جلب ایتمشدر. هر کمسه یی ملایم طبیعتیله، آچق یوزیله سچوك دلپله قار شلمشدر. دأما ایدشدر نه: «آدملری مال ودولتکز یاخود خدمتکز ایله رضا ایدمهز سکز، فقط آچیق یوز وملایم سوزکز ایله رضا ومنون ایدر سکز» دیر اولمشدر. اشته شوکا کوره آنی سومشدر، قدر حرمت ایتمشدر، عزیز ومحترم دوتمشدر در. او وقت مکئه مکر مه ده خدیجه نامنده غایتده گوزل اون بش یشار برقز بار ایدی. شو وقت دوشنده غایتده روشن ونورلی بر «آی» کوکدن اینوب کندیسی (خدیجه) نك ایتا گنه دوشدیگنی کورمش ایدی. شو دوشی نق رسول الله نك توغان کیچه سنه تصادف ایتمش ایدی.

«محمد» علیه السلام توغان کونندن اعتبارا «مبارك بالا» دیه سویلنه باشلادیغندن خدیجه آنك آخر زمان پیغمبری اوله چغنه حکم ایتوبده قویمش ایدی.

دوشنده کورمش او گوزل «آی» نی آنکله تعبیر ایدوب، او گوزل صبی نك رفیقه سی اولمق شرفنه نائل اوله چغنی ده امید ایدر ایدی. منه شو امیدلریله او رسوله دأما محبت ایدوب او شرفه واصل اولمایه جان دلدن آرزو ایدر ایدی. کندیسی بای، جو مرد، هم بیک ماتور ایدی. شو حال ایله یکرم بش سنه لر کچوب کندی. شو آراده خدیجه اوزی نك مالنی ساتمق ایچون بیوک بر کاروان ایله شام شریفه ییاردی. بو مال ودولته وکیل اولمق صفتیله رسول الله هم وارمشدر.

رسول الله شرافتنده بو سفر دن بك بيوك ربهار كوروب
قايتمشلردر. شوندن صوڭ خديجه كندسيني رسول الله جنابلر نه
عرض ايتمكله از دواج ايتمشلردر. ز فاف كيچه سنده خديجه بتون
مال و املاكني رسول الله هبه ايتمش و غايتده لطيف بر صورتده
حسن معاشره ايتمشلردر رسول اللهك خديجه دن گوزل بالالري
اولمشدر اير بالالري قاسم، عبدالله. قز بالالري زينب، رقيه
ام گلثوم هم فاطمه در. بوندن باشقه ابراهيم نامنده بر بالاسي اولمش
ايسه ده، ماريه اسملي جاريه سندن تولد ايتمشدر.

اير بالالري كچكنه وقت لرنده وفات ايتمشلر ايسه ده، قز
بالالري هر برسي برر بيوك صحابه يه تزويج ايدلمش (ياره شلمش)
لردر. زينب ابوالعاص نام صحابه يه رقيه و ام گلثوم قرآن كريمي
جمع ايدن عثمان رضي الله عنه يه و كچكنه قزي فاطمه ده رسول اللهك
سويگي اڭ گوزل طبيعتلي على نام صحابه يه ياراشلمشلردر.

حضرت فاطمه نڭ حسن و حسين نامنده ايكي اوغلي اولمشدر.
آنلر ك نسل و نسلبري قيامته قدر اوزلميه چكدر. سيد و شريف
لقبريله ذكر ايديله چكدر

رسول الله حضرت خديجه دن صوڭ ابو بكر ك قزي عائشه يي
از دواج ايتمشدر.

عائشه نڭ گرچه اولادي اولمامش ايسه ده، رسول اللهك امت لرنه
علم نوري ايله پك بيوك خدمتلر كوستارمشدر. اوڭا كوره
كنديسنه رسول الله: « خذوا شطر دينكم من هذه الحميراء » ديه
تلطيف ايتمشدر. رسول اللهك بونلردن بشقه بر فاج زوجه محترمه لري
اولنمشدر. حضرت عمر ك قزي حفصه ده شو ازواج مطهرات
جمله سندن در.

اولادم! رسول اللهك وصف عاليلري گوزل اولديغي كبي

مبارك اعضاسيده پك گوزل اولمشدر. هر بر اعضاسى كندينه مخصوص بر لطافة ايله تنوير ايدلمش ايدى. يوزنى كورنلر تولغان « آى » نك نورندن بيله نورلى ايدى ديمشدر. حتى حضرت عائشه : « جو جولهب اولطارغانده المدين اينهم دوشب كتمش ايدى، او طه (حجره)م قارنلق اولديغندن او يقويه طالمش رسول اللهك مبارك يوزنى آچدم، يوزى نك نورى ايله بتون او طه ايچى نورلندى، او نور سايه سنده اينهمى بولدم » ديمشدر. باقكز اولادم نه قدر نورلى ونه قدر سويلملى ايمش!

رسول الله شو گوزل صفتلر ايله قرق ياشنه قدر ياشامش وقرق ياشندن صوكت دهها گوزل صفتلر ايله كوريله باشلامشدر. رسول الله كچكنه ياشندن بيرو الله نك بار و برلگنى واوزى نك حق پيغمبر اولديغنى بلور ايدى. بو كا شاهد استارسه كز سويله يم: حضرت عيسى والدهسى نك عفيقه لگنه بيشكده وقت شهادت ويرمش دگلمى ايدى؟ اشته اونك كى « محمد » عليه السلام ده توغديغى وقت « لاله الا الله وانى رسول الله » ديه سويلمش ايدى. توغديغى وقت بو سوزى سويلمش بر ذات اوسديكندن صوكره بو حالى بلزمى؟ على الخصوص حضرت عيسى: رسول اللهك كافه عالمه رحمت اوله رق بعث ايدلمه سندن « مبشر » صقيله كلمش اولديغى حالده والدهسى نك عفته شهادت ويرمش ايسه، او « مبشر » ووجودى عين رحمت اولان رسول الله: ريسى نك وحدانيتنه نچك شهادت ايدمه ماز؟ بو حالده اولور بر بالا اوسديكندن صوكره كنديسى نك ثبوتنى بله مازمى؟ بو وبونك كى حاللر قرق ياشنه قدر پك چوق اولوب. كچمشدر

مثلا رسولمز عليه السلام نره دن كچرايسه، آغاچلر، تاشلر، نباتلر وچچكلر هر برى اوزلرينك لطافتلى لسانلريله « السلام عليك

يارسول الله « ديه قالورلر و مبارك يوزنى كورمك شرفنه نائل اولديقلر يچون حق تعالى يه تسييح اوقورلر ايدى. بونلك هر برى رسول اللهك حق ييغمبر اوله چغنه آچيق دليل دگلميدر؟

محمد عليه السلامگ مدينه يه هجرتى

رسول الله هنوز شو فكرده: (اللهنك وحدانيتى شائع اولسون ده انسانلر مسعود اولسون فكرنده) يورر ايدى. بونك ايجون در، كه دائما كوكلندن اويلانور، تنهايرلرى سومر، چوق وقت جبل نور كوشه لرنه بنار ايدى. نهايه بركون غايتده مهابة بر صفتده جبرائل امين كلوب كنديسى (محمد عليه السلام) نى الله تعالى نك سوديگى ييغمبرى اولديغنى سويلدى. وقر آن كرىمك برنچه آيات شريفه سنى اوقوب ييغمبر لگنى تايد ايتدى. بوكوندن اعتبارا محمد عليه السلام حق ييغمبر اولدى. شو صورتله اللهنك رضا اولديغى برحق دين ميدانه كلدى.

محمد عليه السلام ده بواشدن بك شاد و ممنون اوله رق بتون انسانلرك سعادتلر نه خدمت ايتمك كى بيوك براشى اوزر نه آلدى. سوگره اهل اولادى واحبابلرى بيوك برسونچ ايله بو حق دينى قبول ورسول اللهك ييغمبر لگنى تصديق ايتديلر. نهايه مسلمانلر كون كوندن زياده لشديلر. حتى اطراف ده مسلمانلق نورى ساچيلدى. هر يرده اسلام دينى حقتده سوزلر آچيلور و فكرلر تعاطى ايديلور اولدى. اسلام نورى دائما ساچلمكده و قلبلرى نورلندر مقده ايدى. نهايه رمضان شريف آينك غايتده نورلى وروشان بر كيچه سى ايدى. رسول الله يستو نمازنى ادا ايتدكدن سوگره

حرم شریفک ایچروسنده اویقویه طالمش ایدی. شو حالده اللهنک اذنیله بر فرشته کلوب رفق ومایمتله اویغاندردی. وجبل نوره چقاروب مبارک صدرنی شق وقلبنی شرح ایتمکله نور معرفت طولدردی. یشیل وبیاض حریردن حله لر ومبارک باشنده نوردن عمامه کیدردی. صوگره جبرائیل علیه السلام جنتدن بر براق کتوروب: «یا محمد! اشته شو برافه سوار اول. ربک سنی اویله عالی بر کر ایتله مشرف ایتمک استر، که افراد ناسدن هیچ کمسه یه او کرامت نصیب اولمامشدر» دیدی. رسو الله سمعا وطاعة دیهرک جنتدن کتورلمش کوثر شرایله طهارة آلوب ایکی رکعت نماز وکعبه اللهی طواف ایتدی. وبرافه سوار اوله رق طرفه العین ایچنده مسجد حرامدن قدوس شریفده حضرت سلیمانک بناسی اولنور مسجد اقصی یه واصل اولدی:

«سبحان الذی اسرى بعبده لیلامن المسجد الحرام الی المسجد الاقصی»
 قدس شریفه کلدکن صوگره جبرائیل علیه السلام برافتی بر حلقه یه باغلا دی. ورسول اللهی مسجد اقصی یه کتوردی. او یرده جمله نیلرک ارواح مقدسه لری کندی صورتلرنده ظهوره کلوب ملیونلر چه فرشته لر ایله برابر استقبال ایتمشدر ایدی.

مسجد اقصی ده بالجمله نیلر وفرشته لر اقتدا ورسول الله امام اوله رق نماز قیلمشدر. صوگره فرشته لر یشیل زمرد وبیاض بللوردن کاسه لر ایله سود و عسل کتوروب انعام ایتمشدر. مسجد اقصی ایچنده صحرة الله اوزره وضع ایدلمش غایتده مزین بر یشیل فوش صورتنده معراج (نردبان) وار ایدی. جبرائیل علیه السلام رسول اللهک النذن دوتوب شو معراجک قیوسنه کتوردی. او یرده اللهنک بیوک قدرتنی مشاهده یه ورسول اکرمی استقباله کلمش صفت صف دزلمش فرشته لرک اسایی حسایی یوق ایدی.

او معراج او یله بر سر و حکمتله خلق ایدلمش ایدی، که بر
 باصمه سنه بنمک شرفه نائل اولنلر طرفه العین ایچنده عرشله چقار،
 کیدر ایدی. اشته رسول الله شو شرفه نائل اولوب بر لخطده
 کوکلره و عرشله چقدی. هر برنده بکلر چه فرشته لرك استقبالنه
 و بکلر چه پیغمبر لرك سلامنه مظهر اولدی. باباسی ابراهیم علیه السلام ک
 بیت المعموره مبارک ارقه سیله حریر و دیباچ دن مصنوع مسانیده
 تایانوب جلوس ایندیگنی، بیت المعموری هر کون یتمش بک فرشته
 طواف ایدوبده قیامته قدر آنلره ایکنچی دفعه نوبت کلمدیکنی،
 جنت المأوی و سدره المنتهی نك حسنی وصف ایتیه امکان دائره سنده
 اولنمدیغنی کوروب زیاده سیله تعجب ایتمشدر. صوگره جبرائل
 علیه السلام کندیسی نك بوندن یوقارویه بنمک اقتداری اولمدیغنی
 « وما منا الا له مقام معلوم » سريله اخطار ایتمشدر. بوندن صوگ
 محض جناب اللهك قدر تيله قیاش ضیاسندن بيله پارلاق اولان
 بریشیل « ر فرغ » (بساط) ه جلوس ایدمرك عرش الرحمن آندن
 « لامكانه » چقمشدر. اوراده، یشیل زمردلر، بیاض انجولر، و قزل
 یاقوتلردن ترصیع ایدلمش غایتده مزین بر کرسی یه جلوس ایتمشدر.
 شو حالده اللهك قدره اليله او قدر لذیز بر نعمت احسان
 ایدلمشدر، که او لذیز نعمتک تأثیر یه علم اولین و آخرین کشف
 ایدلمشدر. صوگره جمله استار و حجابلر مرتفع اولوب الله تعالی نك
 جمال شریفنی عیاناً کورمک شرفله مشرف اولمش و : « التحیات
 لله و الصلوات و الطیبات » دیمرك سلام و یرمشدر. الله تعالی غایتده
 اعزاز له « السلام عليك ایها النبی و رحمة الله و بركاته » دیمرك سلامنی
 آلمشدر. بو بیوک نعمت دن امتلرینك ده محظوظ اولمالر یچون
 رسول الله: « السلام علينا و علی عباد الله الصالحین » دیمه تکرار

سلام قایتار مشدر. سوگره بو حالی مشاهده ایتدیکلرنده فرشته لر: «شهد ان لا اله الا الله و اشهدان محمدا عبده و رسوله» ديه شهادت و یرمشلردر. او بیوک مجلسك شرفی جبرائله بیله نصیب اولنمادیغی حالده، بز عاصی امتلرك ذكر ایدلمه سی نسبتی قابل دگل بیوک بر شرف اولدیغی شکرانه سیچون بزده معراج معنویه مز اولان نمازلرمزده رسول اللهنك روح شریفنه صلوات شریفه اوقوموق سنت اولوب قالمشدر.

سوگره رسول الله: «ای ربم! سن بزم خطا و نسیانلرمزی موأخذه ایتمه. ای ربم! بزدن اول کلن امتلره ایتدیكك کبی بزده آغر شیلری تحمیل ایتمه. ای ربم! محبت و جمالکدن بزى محروم ایتمه. هر بر گناهلرمزی عفو و ستر ایله. هر نه حالده اولور ایسا کده بزده رحمت و مرحمت ایله. سن بزم مولی و ناصر مرسك» ديه رك دعا ایتمشدر. الله تعالی بو دعالی قبول ایدوب مناسب جوابلر و یرمشدر. بو جوابلرك هر بری قرآن کریمده مذکور و اهلنه خفی دگلدر.

شو صورتله رسول الله، اللهنك اراده سی قدر درلو درلو اسرار و حکمتلری سویلشد کدن صوڪ اللهنك اذنیله و رفقه بنوب، جبرائل امینك رفاقتیله حرم شریفه کلهرک طواف، اللهنك هدیله ایتمش «بش وقت نماز» ی امتلرینه تسلیم ایتمشدر. جبرائل علیه السلام اللهنك شو هدیله سنی تبلیغ، ارکان و شرائطی تعلیم ایدوب سلاملشوب کتمشدر. شوراسی شایان دقتدر، که رسول الله بو قدر بیوک بر سیرو سیاحتدن مع السلامة عوده ایتدیگی حالده دوشگنده یاندیغی ازی ده جب جلی حالنده اولنمشدر. حضرت عائشه نك «ما فقد جسد محمد» دیمش مبارک سوزی نك لطافتیده شو اولسه كرك. نه بیوک قدرت!

الله تعالیٰ نك بيوك قدر تيله ظهوره كلمش شو عجيب سرلره چوغيسى نك عقللرى ايرشه مديگندن استغراب ايتمشلردر. اوگا كوره امتحان يوللو بيت المقدسك صفتلرني وشام شريفه كتمش تجار قافله سنى صور مشلر ايدى. رسول الله بر آز توقف ايتدى. چونكه او وقت الله تعالى حبيسه اويله بر تجلى ايتمش ايدى، كه رسول الله قدس شريفى دگل، جنتى و جنتك قصور و حورى لرنه بيله نظر ايتمش اولمغله حتى آنلرك و صفلر نندن ده شعورى اولماش ايدى. شو حالده جبرائيل امين بيت المقدسك صورتى حضور نبويه يه عيانا كتوروب قويدىغندن، قريش لرنه صور لر ايسه مشاهده جواب ويرر اولمشدر. شامدن عودت ايدر قافله يي صباح كوشك طلوعسى وقتنده استقبال ايدرسكز ديمش اولمغله، بوگا آيروچه اعتنا ايدوب كوش (قياش) ك طلوعسنى انتظار ايدر اولديلر. فى الحقيقة رسول الله ك ديدىگى كى قافله كلديكى كوروب والله قافله ده كلدى، كوش ده دوغدى معناسنده اولنور «والله قد جأت القافلة وقد طلعت الشمس» ديه رك چوغيسى ايمان و تصديق ايتمشلردر.

اشته اولادم! عقللره مستند دگل بو كى معنوى اشلرده الله تعالى نك رحمتى ده واسع ده ايوكلدر. بو وقعهدن سوگره اسلاميت اطرافه انتشار ايديه باشلامش، حتى مدينه اهالىسى عموما بك سهولتله اسلامله مشرف اولمشلردر.

فقط مكه اهالىسى رسول اكرمى كچك ياشندن بيرو الامين لقبيله يورتمشدر، جان و دلدن سومشدر ايسه ده، بوندن سوك بسبتون اوزگرمش حتى عداوت اظهار ايتمشلردر. بونك اوزره اذا و جفايه ده جسارت ايديه باشلامشدر. نهايه بونلرك اذا و جفالرى زياده لشدكدن صبر ايتك درجه لرنه ده آشوب كتمشدر. سوگره الله تعالى مدينه يه هجرت ايتمه اذن و يرومشدر. الله نك بو اذنى مسلمانلر

زیاده بر سونچله استقبال ایدوب عوموما مدینه یه هجرت ایتمشلردر .
 صوگره رسول الله هم ابو بکر (رضی الله عنه) ایله برابر هجرت ایتمشدر .
 مدینه اهالیسی رسول اکرمی او قدر بر سونچله استقبال ایتمشلردر ، که
 او کونک منظره سنی تعریف ایتک امکان دائره سنده دگلدر . رسول
 الله باغ و بوستان لر یله معروف قبا قریه سنده برنچه کون استراحت
 ایتدکن صوگره بر جمعه کونی مدینه یه تشریف بیورمشلر و بلیغ
 بر خطبه ایله جمعه نمازی او قومشلردر رسول اکرمک مدینه او رامندن
 کلدیکی وقت مدینه اهالی سنده او قدر بر سونچ وشادلق اثری
 کور یلمشدر ، که بالالر ، قادنلر قزلر ، ایرلر و یکتلر عوموما بر عید کونی
 کبی شادلق اوزره یورر و کمال محبتلرندن رسول اکرمی مدح
 یوللو گوزل گوزل شعرلر او قور اولمشلردر رسول الله مدینه یه
 هجرت ایتدکن صوگره بیوک بیوک اشلر قیلمشدر . بکلر چه میلونلر چه
 انسانلری هدایته ایرشدرمشدر . رسول الله نک اثرلی صحبتی شرفنده
 اصحاب کرام کوزلر کورمیان ، قولافلر اشتمیان ، حتی کواکلره
 بیله کلیمیان بیوک فتوحات لره و الوغ فیوضات لره نائل اولمشلردر .
 شوو جهله رسول الله تعالی نک حق دیننی تدریج ایله نشر ایتمشدر .
 وکندیسنه بتون انسانلرک سعادتنه دائر نظام و قانونلر یازلمش
 بر کتاب (قرآن) انزال ایدلمشدر .

او کتاب زمان و حالک اقتضاسنه نسبه آیه آیه نازل اولوب
 تام یکریم اوچ یلده گماله ایرشمشدر . صوگره الله تعالی : «ای محمد!
 ایمدی سکا سویلیه چک سوزلرم کماله ایرشدی . شو سوزلرم
 ایله سن بتون انسانلری بیوک سعادتلره ایرشدر رساک . سکا شو
 کافیدر . سعادتیه ایرشمک ایچون بوندن بیوک نظام ، بوندن گوزل
 قانون اوله ماز . بو — هر بر انسانی هر بر زمان و عصرده هر بر
 درلو جهتدن آرزولر نه ایرشدره چکدر . بونده یازلمایان سرلر ،

بونده درج ایدلمیان حکمتلر فالمامشدر. سنک امتک شو حکمتلری
قلنی فرقه یارر درجده آگلاسهلر کرک. امتک علماسی دلریله،
الریله، کوکلریله بو گوزل کتابک نصیحتلرنی امتک تبلیغ
ایتسلر کرک. شو صورتده بو دین قیامته قدر فاله چقدر. چونکه
قیامته قدر کلن کمسلرک سعادت و آرزولرنه موافق صورتده
یازلمشدر. و مناسب روشده تنظیم ایدلمشدر. تکرار دیورم :
بو - سعادت آچقچیدر. شرافه خزینه سیدر. رحمت منبع سیدر.
محبت مخزیندر. « دیمشدر .

شوندن صوگ رسول الله، الله تعالی نك حضور شریفنه اعلاء
علینه عروج ایتمشدر. و بزلهده شو قرآن کریمی هدیه و میراث
ایدهرک آخرته تشریف و روضه مطهرده دفن ایدلمشدر. رسولمز
علیه السلام مکه شهرنده توغمش، فرق یاشنده پیغمبر اولمش،
پیغمبر اولدیقدن صوگره اون اوچ سنه مکهده دین اسلامی تبلیغ
ایتمشدر. بوندن صوگ کامل اون سنه مدینهده ایمان نورنی
ساقمشدر. بو حسابدن نچه یاشنده آخرتی تشریف ایتدیگنی
اوزگز دوشنور ایسه گز انشاء الله آگلاشیلسه کرک. رسول
اکرمک مدینهیه هجرتی اسلامیتک قوه و شوکتنه باعث اولدیغندن
مسلمانلر هجرت سنه سنی تاریخ باشی ایدوب صانامشدر. شمدی او
زمانلره پک چوق (بک اوچیوز یکریم بو قدر) سنه لر کچوب
کتمشدر.

شو زمانلردن بیرو اسلامیت، اوزی نك نورنی عالمک هر
کوشه سنه ساقمکدهدر. و قانون اساسیی یازلمش کتاب جلیله
بر حرفی بیله تبدیل اولنمادن دلرده و کوکلرده حفظ ایدلمکدهدر.
بو ایسه اسلامیتک حق والله نك رضا اولدیغی بر دین اولدیغنه اشارتدر.
اشته اولادم! بزم شریفله مشرف اولدیغمز اسلام دینی شو

صورتله اڭ ئلك مكه ومدينه ده ظهور ايتمشدر. سز مكه نڭ جغرافياسنى
كچن درسلك برونده بر قدر آڭلامش ايدگن دگلى؟ شمدى
ايسه مدينه نڭ جغرافياسنى ده بو یرده بر قدر بازار اولساق انشاء الله
فائده دن خالى اولماسه كرك.

- مدينه شهرى كينه مكه كى حجاز صحرا سنده در. مكه دن
دوه ايله شام شريفه توغرو اون ايكي كونلك يولدر. مدينه
شهرى نڭ اطرافى غايتده گوزل باغ وباغچهلر ايله زيتلنمشدر.
خرما باغچهسى، يوزم باغچهسى، رمان وزيتون باغچهسى اڭ
گوزل لرنندن در.

مدينه نڭ اورام لريده كيك ودوز بر یرده اولديغندن مكه يه
نسبه كوكللره دها خوش ولطف كوريلور مدينه منوره ده غايتده
مزین بر حرم شريف واردر، كه منظره سيله بتون انسانلرى
فرح لنددر. بتون كوكللرى شادلنددر. او حرم شريفك ايچنده
بكلرچه قنديلر، شم لر يانار. بونك اوزره غايتده پارلاق ايليكتر
قنديللىرى حرم شريفه آيروچه بر زينت ويرمكده در. بو صوك
سنه لرده مدينه منوره ده دهابر لطافت زياده لشدى. اوده شام شريف دن
شمند وفر (دمير يول) كلمه سيدر. وقتيله انسانلرك مادی ومعنوی
سعادتنه سبب اولمش مدينه، شمدى او يول سايه سنده دها زياده
سعادتله نائل اوله چقدر. حاضر دن او ك او سعادتلرك اثرى
كوريلمكده در. مدينه نڭ تجارت وسوداسى وجادهسى ايليكتر
شم لریله ضيالنه مى هر یرده تعمير وتزيناتله اشتغال ايدلمهسى
بكلرچه مليونلرچه حاجيلرك سهولتله زيارته كلمهسى هب شو
سعادتك برنجى نمونه لرنندن در. مدينه منوره نڭ موقع جغرافيسى نه
قدر گوزل اولور ايسه معنوی منظرهسى دها زياده گوزلدر.
مكتب ومدرسه لرى، گوزل گوزل كتبخانه لرى آيروچه شهره

زينت و پرمشدر. بزم قزان یرندن هجرت ایتمش مجاور لر
آیروچه بر محله تاسیس ایدوب یوز بگلرچه قیمتنده مسجد و مکتبلر
بنا ایتمشلردر. او مکتبلرده یوزلرچه قزانلی طلبه سی تریه ایدلمکده در.
بو ایسه بزم ایچون بیوک بر شرف دگلمیدر؟

كافة عالمك سعادتنه باعث اولمش بر شهرده مجاور
قندشلمزك بویله همتلری، علم و معارف یولنده کوستارمش
سعی و غیرت لری کندیلر نه بیوک بر فخر اولدیغی کبی، انشاء الله
ملتمزده جان دلدن تقدیر ایتسه لر کرک.

خلاصه: مدینه نك لطافت و گوزللكی کون کوندن زیاده -
لشمکده در. منظرسی گوزل، هواسی لطیف اولان بو شهرک شو
مزین حرم شریفی ایچنده رسولمز محمد علیه السلامك حجره سعادتی
وروضه مطهرسی اولنماسی بیوک بر منبع سعادت در. او حجره
سعادت جنت سرای لری کبی گوزلنمشدر، که گوزلنرك
کوگلر نه آیروچه بر سرور و فرح ویرر. نظرلر نی جلب
و همتلر نی جمع ایدر. بوندن باشقه معنوی برزینتی دها واردر، که
اوده رسولمز محمد علیه السلامك مرقد شریف لری شو گوزل روضه
مطهره ایچنده اولنماسیدر. رسول اللهك مبارک جبهه سی دوغرو سندنه
یشیل آطلسدن معمول ستره سی اوزره وضع ایدلمش ملیونلر قیمتنده
اولنور «آلماس» طاشی آی ك اون دردیچی کیچه سی کبی بتون
حجره سعادتی نورلندر مشدر. او نور حضرت عائشه نك: « او یقویه
طالمش رسول اللهك مبارک یوزی نور یله المدن دوشمش اینه می
بولدم» دیدیگی لطیف سوزلر نی خاطر لره دوشرر. کوگلره اثر
وروحلره لذت ویرر.

او گوزل روضه مطهره ایچنده رسولمز محمد (علیه السلام) ك
امت نجیبه سی نماز قیلور لر. نماز دن صو ك رسول اللهك مواجهه

شريفه سنه واروب تعظيم وتكريمه سلام ويررلر، صلوات شريفه
اوقورلر قرآن كريمي تلاوت ايدرلر. شفاعت شريفه سني
رجا ونياز ايدرلر. او گوزل صدالر، او گوزل منظرلر
انسانك قلبني يارر، هوشني كيدرر. رسول الله غه محبتي جلب
ايدر. نهايه كمال انشياقله: «يار رسول الله! بزده شفاعت ايله. بز
بيچاره امتكشي ده اونتمه. بز عاصيرده الله رحمت قباغاي ايدى»
ديرلر. بعض لر يده هيچ بر سوز سويلميه اقتدارلري اوله ماز، هنوز
آغلار. هنوز تضرع ونياز ايدر. شفاعتنى التجا ايدر.

پيغمبر من محمد عليه السلامك كنديسى نماز قيلمش محرابي
اوزره: «من زارني بعد مماتي كانما زارني في حياتي ووجبت له
شفاعتي» حديث شريفى يازيلمشدر. هر كسك منظورى اولور.
هر كس اوقور. معناسنى آكلار. و كنديسى ضبط ايدمه دن بيوك
بر سونچله آغلار. او كونك او منظرلر كنديسىه نصيب اولديغي
ايچون حق تعالى به شكر ايدر و رسول اللهك مبارك آياغي ازينه
يوزنى وضع ايتمكله سجده يه كيدر. «الهي كريمه بزده بو درجه لري
بو منظرلري نصيب ايتدك. بونك ايچون نه قدر شكر ايدر
اولسافده آذر. آخرتده هم حبيبك محمد عليه السلامك شفاعتنى
نصيب وديدار شريفكى ميسر ايله» ديه دعا ايدرلر.

اولادم بزده دعا ايدلم. سز هبكر معصوم لرسكز الله فاشنده
سزك صاف قلبكز دن ايدلمش دعالر مقبول در. شمدى بن دعا
ايدم سزده آمين ديكر!

«اللهم بجاه نبيك المصطفى ورسولك المرتضى طهر قلوبنا من
كل وصف يباعدنا عن مشاهدتك وجمالك. وامننا على السنة والجماعة
والشوق الى لقاءك باذالجلال والاكرام. ربنا آتانا فى الدنيا حسنة وفى الآخرة
حسنة وقنا عذاب النار. وادخلنا الجنة مع الابرار. برحمتك يا ارحم الرحمن»

محمد عليه السلامی سومك

اولادیم اسزك خانه كزده پدرو والدہ كز گوزل معشیت ایدر لر ایسه، جانكز راحت اولور دگلی؟ البته راحت اولور. چونكه عائله ایچنده طنحلق، گوزلك آراده محبتك كامل اولماسندن كلور. محبت وسومكك كاملگیده كوكل صافلغندن حاصل اولدر. محبتلی معشیت ایدن عائله آلتون سراى لرده جوهر لره چوملمش پادشاهلر عائله سندن بیله سویملی در. محبتنه سبب اولان كوكل صافلغی چوق دفعه یوزك گوزلگینه ده اثر ویره در. اشته اولادیم سزك کبی صیلر عموما گوزل در لر. بو- نه او چون؟ بو ایسه، صیلر ك كوكلری صاف، ایمانلری کامل وهر بر اینز گو اشره میل و محبتلر نندن ظهوره كلور. ایمانك کمالی و كوكلك صافلی یوزی گوزل ایدن شیلر ك اگ اعلا سیدر. بزم بابالار مز لساننده ده: «آنك یوزنده ایمان نوری وار» دیر لر. بو ده پك توغری برسوزدر. یوزی گوزل اولنلر ك سوزی ده غالباً اثرلی اولور. شو كا کور ده بیغبر لر عموما گوزل اولمشلر در.

گوزللكده اگ مشهوری یوسف علیه السلام ایسه ده، رسولمز محمد علیه السلامك گوزللكی دها زیاده دها نورانی ایدی. یوزی گوزل اولدیغی کبی سوزی ده پك تملی و پك لذتلی ایدی. یوزین کورنلر: کاشکی دها بر کور سام ایدی، سوزین ایشیدنلر دها سویله سه ایدی و مجلسنده اولنلر بو مجلس دها اوزنراق دوام ایتسه ایدی» دیمشار. صحابه لردن برسی: بن «آی» ك اون در دنچی کیچه سنده رسول اکرمله ملاقات اولمق شرفنه نائل اولدم. بر «آی» ك نورنه، بر «رسول اللهك یوزنه» نظر ایدر ایدم. والله بنم نظر مده رسول اللهك یوزی آی ك نورندن دها نورلی دها لطیف ایدی»

وسويلمش سوز لر ينك لطفندن انجودانه سي كبي نور لر ساچيلور ايدى» ديمشدر.

اولادم! هر يري كامل، هر حر كتي گوزل، هر اشده ايز گولك نيت لري اولور بر كمسه سويلمزمي؟ البته سويلور. او كبي كمسه يي سزده سورسكز، بنده سورم. هم باشقه لر ينده سورم. اويله ايسه، رسولمز محمد عليه السلامك «هر صفتي كامل، هر اشي گوزل، هر سوزي لطيف، هر نيتي ايز گو» اولمشدر دير ايسهم سز او پيغمبري سورسكزمي؟ البته سورسكز. بنده سورم. هم باشقه لر ينده سور. فقط نيچون؟ بزه ايز گولك ايتديكي ايچون دگلي؟ البته! فقط شور اسني ده دوشنكز. سومك سورمز ديمكدن عبارت دگلدر. بلکه سويلمش كمسه نك هر بر حر كته، اميه سنه موافقت ايتمكله حاصل اولور. شونك ايچون الله تعالى حضرت لري: (پيغمبرمز محمد عليه السلام لسانندن) اي امنم! اگر الله تعالى يي سور اولسا كز، بكا تابع اولوكر الله سزي سور» ديمشدر.

دقت ايدكز. بني سوكر ديممش، بلکه بكا تابع اولوكر ديمشدر. نه قدر بيوك حكمت! بو كا كوره تابع اولمق، بز محمد عليه السلام امتندن مز ديمكله دگل ايمش، بلکه آنك هر اشنه موافقت ايتمكله حصوله كلور ايمش. بو ايسه رسول اللهك هر سوزنه، هر فعلنه، هر حر كته جان دلدن موافقت ايتمك ديمكدر. حتى شو قدر موافقت ايتمك لازم در كه سنك پيك صوصاديغك وقت ايچلمش صالحن صونك وجودكده سرياني كبي، او محبتك ذوقيده قلبكده، روحكده، جسمكده، عصبكده، فآنكده اثرى كوريلمش وسني بيوك بر محبته سوق ايتمش اولسون! اگرده رسولمز محبت شو درجه لره كلور ايسه، او وقت «ايمانك كمالي الله ورسولانه محبت در» حكمتنه مظهر اولنور. اشته بزده رسول اللهي اويله سومك

لازم در: «النبي اولى بالمؤمنين من انفسهم» .
 سوهم. اما او بزى سومشيدر؟ دير ايسه گز، سومزى اولادم؛
 البته سومشدر. بلکه بزى، بز دن زياده سومشدر. يالكز بزى
 دگل، بتون انسانلرى سومش، بتون انسانلرک سعادتلرى ايچون
 هب عمرنى صرف ايتمشدر. هر در لو مشقتلر دن بتون انسانلرى
 خلاص ايتميه سعى ايتمشدر.

اولادم بو دنياده انسانلر عجيبدر، كه كم در كنديلر نه
 ايز گولك ايدر يا خود ايز گولك ايتميه سعى واجتهاد ايدر اولسه
 او كمسه يى سومز لر. بو تجر به ايدلمشدر. لکن بو هتوز مبارك در.
 نيچون؟ بونى بن سزه سويله يم: بو الله نك گوزل بر ابتلاسى در.
 الله هر بر انسانى خصوصاً بيوك ذاتلرى برر در لو ابتلا ايتمشدر.
 مثلاً آدمى جتدن چقاردى. ابراهيمي آتسه آتدردى. اسماعيلى قربان
 ايتدردى. يونسى بالقدن يوتدردى. يوسفى قل ايتوب ساتدردى.
 وباشقه لره نه لر، نه لر اولمادى . . .

اما محمد عليه السلام حضرتلر نه بونلرک هبسندن زياده مشقتلرى
 حمل ايتدردى. بونلر نه اوچون ايدى؟ البته صفوت قلبلرنى از ديداد
 ايدوب تكامل فطرى لر نه واصل اولمق ايچون ايدى. زير ا ابتلايه
 صبر ايدنلر پك چوق زحمتلره دوچار اولورلر ايسه ده، پك چوق
 رحمتلر ده مستغرق اوله بلورلر. بابالرمزك « صبر توبى صارى
 آلتون» ديمش سوزلرى پك سويلملى بر سوزدر. محمد عليه السلامك
 آخترده گى درجه سيده بتون پيغمبرلرک درجه سندن اعلى اولان
 مقام محمود «وسيله» اولديغى ايچون صفوة قلبك ده اك اعلاسى لازم
 اولمش ايدى. شوگا كوره امت لر نه ده «آت محمدا الوسيله» ديه
 دعا ايتميه امر بيورمشدر. بوده الله تعالى نك « عسى ان يعثك ربك
 مقاما محموداً » حكمتنه مبنى در. اگر ده الله تعالى « عسى » لفظ جليلى

یر نه تحقیقی مشعر بر سوزله او مقام محمودی وعد ایتمش اربسا
 ایدی، البته بویله مشقتلری التزام، لازم اولمامش اولور ایدی.
 اهل سعادت دنیاده هر مرادی اوله ماز لر. آنلرک بار مرادلری الله
 رضا اولسون ده، استرسه نردیه بر اقسون! آنلر ایچون نه جنتدن
 امید وار! نه ناردن خوف وار! شو حکمته مبنی رسول الله: قومی
 نه قدر اذا وجفاده اولنور ایسه ده، حقیقی بلمدیکلر نه حمل ایدوب
 هدایه وسعادتلری ایچون دائما «اللهم اهد قومی فانهم لایعلمون»
 دیه دعاده اولنور ایدی. آنک فاشنده ببا، فقیر، وزیر و پادشاه
 اربوز هب مساوی ایدی. هر بر نه بر سویه ده نظر و هر کسک
 حقوقنی و یرمیه سخی ایدر ایدی. یتیم لری، مسکینلری، شاگردلری
 دها زیاده سور و خصوصی رعایه ده اولنور ایدی. هر بری ننگ
 خاطرنی صورر، حالی بلور. بو ببا، بو فقیر دیمز هم بار چه سی ننگ
 کوکلنی قزانور، آچیق یوز تاتلی سوزیله محبت لرنی جلب
 ایدر. قوناقلر کلور ایسه بار نعمتی حضور لرنه قویار. و تواضع لق
 کوستار ب کندسی خدمت ایدر ایدی. چوق وقت قر آن شریفی
 او قور، و ملاحظه سیله مبارک کوز لرندن انجودانه سی کبی یاش
 دامله سی دوگر ایدی. بر بیرم گونی رسول الله نماز قیلماق ایچون
 حرم شریفه چقمش ایدی. او وقت گوزل گوزل البسه لر کینوب
 بالالر مدینه اورامنده اویناب، سونوب شادلنوب یورولر ایدی.
 شو حالده رسول الله: قوواقلر آراسنده کوز لرندن مولدر، مولدر
 یاشلر دوگلمش بر بالانک محزون اولدیغنی کوردی. یانته کلهرک:
 «ای بالا! بالالر هبسی ده اوینار لر، کولر لر، سوونر لر. سن نه دن
 محزون، نه دن اویناهاز سک. سن ده اوینا. سن ده سوین. بو کون
 بیرم وسونچ کونیدر» دیدی. بالاده: «یا رسول الله! پدرم یوق،
 والدهم یوق. یتیم، او کسوزم. یه چک ا کمکم، کیه چک البسه م ییله

یوق. بن نچك اوینی بلورم. نچك آنلر کبی سوونه بلورم» دیدی.
رسول الله شو بالانی حجره سعادته آلوب کیندی. اشاندی
اچردی. گوزل اثوابلر کیندردی. اشته بوخانه سنك اوكدرد. بن
سنك پدرك اولورم. عائشه ده والدهك اولسون. حسن حسین برادرلرک
اولسون « دیدی. بالا سویندی. ایدشلری یاننه اوینارغه چقدی.
بالانك یانندن غایتده سویملی خوش ایس کلور ایدی. رسول الله نه
وقت برسی ایله کورشور، یاخودمجلسدش اولور ایسه، اوکمهسه یه
رسول اللهك اثری طوقنور، و جنت ایسی کبی گوزل بر خوش
ایس کلور ایدی. بالالرده بونی بلدیلر. تبریک ایتدیلر.

خلاصه: رسول الله بزّه و بزم کبی انسانلره زیاده شفقلمی و مرحمتلی
ایدی. هر کمهسه یه تواضع لق ایدر. ایز گولک کوستارز، توغری یوله
کوندرر، و هر کسی چن اخلاصیله سوهر ایدی.

اشته اولادم آکلادگزمی؟ رسول الله بزّی و جمله انسانلری
نه قدر سومشدر! بزّه آنی سوهم، سزده سوکز. دائما روح شریفه
صلوات شریفه اوکوکز. بز و بزم کبی جمله انسانلری دنیا آخرت
سعادته ابرشدر مک اوزره وسیله و رحمت اولمق صفتیله کلدیکنی
دوشونکز! اشته اولادم رسول اللهك سیر شریفه سندن ملیوندن
بر ذره سنی سزه عرض ایتدم. یوقسه آنك اوصاف بدیعه سی بوراده
یازلمش جزئی شیلره منحصر دگلدر. فقط بو کتابده ایمان واسلامك
اصل و اساسنی بیان ایتمک مقصدنه مبنی شو قدرسی ایله اکتفا
ایدلمشدر. انشاالله بوندن صوگ اوکوله چق « نور محمد» نام اثر مزده
رسول اللهك سیر شریفه سنی زیاده سیله بلمک شرفه نائل اولورسکز.
زیرا اوراده مکمل صورتده بیان ایدلمشدر. شمدی بو یرده رسول
اللهك کافه عالمه رحمت اولمق صفتیله کلمش اولدیغنه دلالت ایدر
آیه شریفه یی او قومغله در سمنزه حتام ویره لم:
«وما ارسلناک الا رحمة للعالمین».

آخرت کوننه ایمان

بز پر وقتلر یوق ایدک. هم بو دنیا ده کور یامش: اورمانلر، حیوانلر، قوشلر، اولنلر، گللر چچکلر هیچ بری یوق ایدی. حتی یرلر، کوکلر، آی لر، قیاشلر هم یلدز لرده یوق ایدی. بونلر نه دن اولدی؟ البته بونلری الله تعالی خلق ایتدی. الله تعالی یاراتدی. شوکا کوره بونلر موجود اولدی.

اگر الله یاراتماز ایسه هیچ بری اوله ما ز ایدی. اشته او صورتله بز هر بر مزده یوقدن وار اولمش لرمز. بز اولده نرده ایدک. شوکوره نر یه کیده چکمز؟ یوقسه بو دنیا ده برسی کیدر. باشقه سی کلور. برسی اولر، آنک یرنه باشقه سی تو غار، دائما اویله اولور، طررمی در؟ یوق! اویله دگل اولادم. سز هیچ بر وقت آینه (کوز گو) یه باقدیغکز وارمی؟ اوت باقمش سکزدر. چونکه سزک پدرلر کزک خانه سنده، ایکی ترهزه آراسنه وضع ایدلمش بیوک بیوک آینه لری واردر. سز مکتبدن عودت ایدر یا خود مکتبه کیدر وقت لرده هیچ اولماز سه شو آینه لرک یانندن کچوب کیدر سکزدر. دقت ایدکز. سز آینه یه تو غرو نظر ایدر ایسه کز اوراده کندی کزی کور رسکز دگلمی؟

البته کور رسکز. فقط نچک کور رسکز. الکرده کتاب بو غچه سی، باشکرده گوزل فس یا خود بیاض چالما، اوستکرده پاک وتمیز البسلر اولنور ایسه، آینه ده هم عینله کور رسکز. اگر البسه کز پاک اولماز، یوزکرده تمیزلنمز، الکرده ده کتاب بو غچه سی یرنه باشقه بر اویون نر سه سی یا خود هیچ برشی اولنماز ایسه ده اویله کور یلور. اگر آغلار یا خود کولر ایسه کز بو صفتلر کزی ده آینه عینله سزه کو ستارر.

اشته بزده دنيايه كلك. باشقه لرده كلدیلر. هم بگلرچه سنه نلك كلوب كتمشلی ده وار. فقط آنلرك اوزلری اولماسه ده اسملری قالمش. گوزل و فنا اشلری دیلرده سویلنور کتابلرده یازیلور. مثلا کچن درسلمؤده ده گرچه ملیوندن برسی اولسون رسولمز محمد علیه السلامك گوزل فعللری، اثرلی سوزلری، ایزگو نصیحتلری یازلمش ایدی. آز اولساده او قودق. آکلادق. بزه و بزم کبی انسانلرك سعادتنه سعی ایتدیگی او چون شکرانه لر قیلدق، صلوات شریفه لر او قودق. شونك کبی دنيايه کلمش هر انسانده اویله در. آزمی، کوببی ایزگولکلر قیلمش. هم فنا اشلری قیلنلرده اولنمشدر. برسی بتون عمرنی ایزگو اشله صرف ایتمش. باشقه برسی فنا یوللرده اوزدرمشدر.

دقت ایدگز بونلر الله حضورنده دگل، انسانلر نظرنده بیله مساوی دگلدرلر. بن سزه سبق او قوگز. یاخود شو یردن بو یره قدر یازو یازگز دیر ایسه بنم سوزیمی دیکله ب برگز بو وظیفه یی ادا قیلور، باشقه برسی قیلاماز ایسه او وقت بن سزه بر درجه ده می مکافات و یررم. یوق. البته اویله اوله ماز.

اشته اولادم. بزمده هر برمزك دنباده اشلدی کمز اشلرك ایزگو و فنا سی کوریله چك ایزگو اولورسه گوزل مکافاتلر و یریله چك، فنا اولورسه دگل مکافات بالعکس تکدیر ایدیله چك بر کون واردر. او گاده «آخرت» کونی دیرلر.

سز آینه ده کندیکزی نچك کوردگز ایسه، او «کون» ده آینه کبی بزم هر درلو اشمزی، سوزمزی، فکر مزی عینله کوستارر. الله نك سوزنی دیکله مش، امرنی دوتمش، محمد علیه السلام الله طرفندن سویلدیگی سوزلره و کتوردیگی شیلره ایمان ایتمش

اولور ايساك او وقت بزه «جنت» له مكافات وانواع انواع نعمتله
 تنعيم ايديلور. اگر الله نك امرنى دو تمامش ورسولك سوزنده
 اينانماش اولنور ايساك او وقت بزى نار له تعذيب ايديلور.
 (حفظنا الله من ذلك.)

جنت ندر بلورميسكز ؟ . . . - جنت - دنيا ده مثلى اولنماش
 غايتده مزین باغ و باغچه لر ايچنده ياقوت و مرجان كى اصل
 طاش لردن بنا ايدلمش گوزل گوزل سراى و كوشك لردر. او
 باغچه لرك ايچنده درلو درلو نهر لر، حوض لر جريان ايدلمشدر.
 او نهر و حوض لرك اطرافنده غايتده مزین بر صورتده گل لر
 و چچكلر اولطرلمشدر. دنيا ده اولنمش باغچه لرك يوللر نه قم لر
 سيلمش اولديغى كى جنت باغچه سى نك يوللر نده ده انجو، مرجان
 طاش لرى سيلمشدر. او باغچه لرك ايچنده درلو درلو بوداقره قونوب
 غايتده سويلى قوشلر او قدر موك او قدر اثرلى سايرار لر، كه
 ايشيدنلر بيهوش اولور درجه ده متأثر اولور لر. او جنت سرايلر نك
 ايچنده او قدر نازنين او قدر جاذبه لى حور العين لر، غلمان لر، ولدانلر
 وارد كه مبارك يوز لر نك نوريله بتون جنت نورلنمشدر. بياض
 حر بردن ويشيل ديباج دن حله لر: ياقوت وز بر جدله مرصع تاج (قالفاق)
 لر كينوب نورلره غرق اولديقلرى حالده غايتده گوزل صدالريله
 تغنى وترنم ايدر لر. شو صورتده دنيا بهاسنه ويرلميه چك لطافة و تبسم لريله
 مؤمنلر كوكلر نى جلب ايتمك استر لر. (الرحمن سوروسنه نظر
 ايديله) اشته بو جنت دنيا ده وقت الله ورسولنه ايمان وايز گو عمل
 ايدنلر ك راحت و سعادتى و كورمش مشقتلر نك مكافاتى ايچون حاضر -
 لنمشدر. (ان الذين آمنوا وعملوا الصالحات لهم جنات تجري من تحتها الانهار)
 نار - ايسه بالعكس الله ورسولنه ايمان وايز گو عمل ايتيمانلر
 اوچون غايتده دهشتلى صورتده حاضر لنمش بر او تدر كه

اوراده نصیبلىرى اولمش بندىلر اللهك ارادهسى قدر تعذيب ايدىلورلر .
اشته اولادم! بوكونك بىر وقت كله چكندىم و آينه كى هر بر اشلر موزى
عينيله كوستاره چكندىم هيچ شبهه ايديله ماز . سزدقت ايتد ككز وارمى؟
ياز باشنده هولر گوزلنور، قوشلر سايرار، آغاچلر يافراق يارر .
اوجملر يشيللنور، گللر چچك آتار هم انسانلر خصوصا سزك
ككى قش بوينچه مكتبلرده سبق او قومش گوزل شاگردلر هر برسى
شاد، هر برسى او يئارلر، كولرلر سوينورلر . اما كوز كونلرى كلور ايسه
اش باشقه لنور: آغاچلر يافراقلرني قويار، صولر طوگار، قوشلر
كيدر، گل چچكلرى صولر هم انسانلرده گويا بوسفره چقمش ككى
آزق تولك حاضرلر، ايگنلرني جيار، آمارلره طولدرر .
شاگردلر ايسه كتابلرني حاضرلر، قلم وكاعدلرني تميزلر، جاي
بويى جانندن عزيز كوريلمش مكتبه كتمك استر . اشته بو اشلر
هب ميدانده هر كسه معلوم حقيقتلدر . شونك ككى بودنيايه ده بر كلمك،
كتمك وار . يره ساچلمش اورلقلرك ديشيلوب چقديغى ككى انسانلرده
مزارلرندن اويله چقارلر . محشر كونه جيولورلر . اورادم دنياده
ايكمش ايگنلرني اوررلر . اوكون نه درلو سعادتته نائل اولنور ايسه
هيسى ده بو دنياده قيلمش اشلرك، ساچمش اورلقلرك محصولاتي،
مكافاتي در .

نه قدر مشتقلره دوچار اولنور ايسه ينه دنياده قيلمش فنا شيلرك
نتيجهسى در . رسولمز محمد عليه السلام: «بو دنيايى آخرتك ايگنلرني
ايگه چك بىر يردر» ديمشدر . نه گوزل سويله مش! بو دنيادن كتمش،
اولمش كمسهلر شو صورتله فاني اولوب كتمز لر . نچك بز اولگيلرك
اينرگو وفنا اشلرني سويلي مز، يازامز . مثلا رسول اللهك نه قدر
گوزل اشلرني سويله دك . يازدق . اونك ككى بزمده دنياده قيلمش

اشلر مزك ذر سنه قدر يا كشي دن حساب ايديلور ، ايز گوفناسي
آيريلور بر كوني، بر آينه سي واردر .

بوكون بزم المزه هر درلو شيلردن استفاده يه اختيار و يرلمش
ايسه ده ، اوكون يلكز ايمان وايز گوعمل ايدنلر ك يوزلري
آچقدر . كوكللري خوشدر . اقباللري مسعوددر . بوكون آرزو

ايتمش شيلره مالك اولمق ممكن اولور ايسه ده ، اوكون هيچ كمسه هيچ
بر شينه مالك اوله ماز . هر نرسه يه تملك وتصرف او الله تعالى به
راجعدر . بوكون نصيلري اولنلره پادشاهلق وسلطنتلر ويريلور

ايسه ده ، اوكون آنلر ك سلطنتلري بر خيالدرن عبارت اولور ،
قالور . پادشاهلق وسلطنة آنچق او الله ك عرش جلايسنده اولنور .
بوكون پدرلر اولادنه ، والدهلر قزلر نه ياردمه اولنور لر

ايسه ده ، اوكون پدر اوغلندن ، والده قزندن ، قزندش لر
قزندشندن ، احبابلر احبابندن فرار ايدر ، نره يه واره چغني بلمز .
كمسه كمسه يي طانيماز ، هر كم مشغول ، لكن باشقه سي نك حاليه

دگل اوز حاليه مشغول . هبسي ده متحير هيچ كمسه دن ياردم
اولنماز . آنا اوغلي آنا قزني بلماز . اوكون بيوك وكچك اللرني
باغلاب خشوع وخضوع ايله آغلار لر . اوكون « لمن الملك اليوم ،

لله الواحد القهار » سرلري ظهوره كلور . خلاصه : اوكون اويله
شدتلي ودهشتلي بركوندر ، كه الله دن باشقه هيچ بر ملجا و مسند
اوله ماز . حتى پيغمبر لر ده هر بري كندى حاللريله مشغول اوور لر .

فقط بزم پيغمبر مز محمد عليه السلام « امتي ، امتي » ديه حق تعالى به
تضرع ونياز ايدر . الله تعالى جمله مزه رسولمز محمد عليه السلام ك
شفاعت شريفه لرني نصيب وميسر ايلگاي ايدى .

اشته اولادم شو كونلري خاطر لر مزه دوشروب بوكون
رسولمز محمد عليه السلام حضرتلر نه جان دلدن صلوات شريفه
او قومايه مداومت ايدلم .

اشته شو صورتله بو دنیا و دنیاده اولور هر درلو شیلر فانی اولورلر ایسه ده، اما انسانلر اولدیکن صوگره هر بری یانکی دن تریلورلر. یانکی دن حیات اولورلر. یانکی دن گوزل جنت لرده ابدی معیشت ایدرلر. بوکا تعجب ایدیله چک هیچ برشی یوقدر. چونکه بزى و جمله دنیایی یوقدن وار ایدن الله هیچ بر وقت اولمز، دائماً تر کدر. دائماً قدر تلی در. دائماً قوه لیدر. بزى وار ایتدیگی وقت قوتی، قدرتی هم عظمتی نچک اولدی ایسه، بزى تریلدردیگی وقتده هنوز اویله در. بزى یوقدن وار ایتدیگنه ایمان ایدر اولساق، بزى واردن یوق ایدوب ینه وار ایتمه سنه ایمان ایتمک دها سهلدر. اولادم! سز علم و معارف آثاری اولان ایلیکتر قنديللر نه دقت ایتدیکنز وارمی؟

بر دفعه مخزنی، ماشیناسی حاضرلندکن صوگ تاثیر علامتی اوزره وضع ایدلمش بیاض بر نقطه یه، بارمق ایله بر دفعه باصدیغاک کبی، بر لحظه ده بکلرچه، میلیونلرچه قنديللر آی کبی صفاویرر، نورلرنی نشر ایدر، بتون یرلره ضیاسی ساچیلور دگلمی در؟ بوده بزه نسبتاً پک آغر و عجیب کوریلور. شویله ایسه ده، کینه بزم المزده حصوله کلور. اما سموات و ارضی خلق و هر شیک ملک و ملکوتی النده اولنور بر الله نك قدرتمده، بو کبی عجیب شیلر اگ سهل اگ مکشوف اوله بلور. بزبر بارماغزى باصمقله بکلرچه قنديللرک ضیاسی ظهوره کلور ایسه، الله تعالی حضرت لرینک بر «کن» دیمسیله اراده ایتدیگی میلیونلرچه اشلر وجوده کلور. حدسز و حسابسز قدرت لر ظاهر اولور: «اولیس الذی خلق السموات و الارض بقادر علی ان یخلق مثلهم. بلی و هو الخلاق العليم. انما امره اذا اراد شیئاً ان یقول له کن فیکون. فسبحان الذی ینده ملکوت کل شیء و الیه ترجعون.»

تقدیره ایمان

سز شهرک او گوزل، چچکلی باغچه سنه واروب موزیقه
صدالری اشندیکنز وارمی؟ اوت، تعطیل زمانلری او کبی
گوزل وهواسی صاف یرلرده بولنمق لازم در. بو بر جهندن
حفظ صحته پک فائده لی اولدیغی کبی، دیگر جهندن کوکلرده سرور
وفرخ ویرر. ذهنلری آچار. قلبلره صفوت ویرر. کوزلرک
نورنی روشن ایدر. وقولقلرک اشتمه سنی گوزل لندرر.

کور دیکزمی؟ او باغچه ده نچک منتظم صورتده درلو درلو
آغاچلر اواطرتمش، گلر وچچکلر اوسدرمش: قرمزی، آق،
زنگار، صاری، مائی توسلرده اوسمش او گوزل چچکلری
کوروب انسان حیرته قالور.

عجبا بونلر نچک اوسمش؟ بو قدر منتظم بونلری کم
یرلشدرمش، کم تربیه لب اوسدرمش. یاخود هیچ کمک الی طوقمان
کندیلمی یردن می چقوب اوسمش؟ دهابونک کبی قولره صحرالره
چقار ایسه کز خنقه کبی یمیشیل اولنلر، اونازنین ایگنلر اوسمش.
هر بری چچکلر آتمش، باشاقلر چقارمش. او باشاقلرک ایچنده
طوپطولو بغدادی دانلری انجودانه سی کبی دزلمش. بونلرده می
آدملرک اللریله اشلنوب اوسمش، یاخود اوز اوزندن می چقمش
اک برنجی دفعه ده بونلرک اورلغنی کم خلق ایتمش؟

یاخود انسانلره بر نظر ایده لم: انسانک بری باغ و باغچه لر
ایچنده راحت و راحت معشیت ایدر. نه آسته سه حضور نه کتورر لر.
نه صورر ایسه آنی ویرر لر. برسی وار. طررغه اوی یوق.
یمگه اکمی، اچرگه صووی یوق. بونلری صورمق ایچونده
هیچ کمسه سی یوق. دها برسی وار او قومش، عالم اولمش، هر بر

نرسه دن خبری وار، هر نرسه نك علمنی بلور. دیگر برسی او قومامش، بلممش، هیچ بر نرسه دن خبری اولمامش تر کلک ایدر.

برسی پک سهل اشلر ایله بکلرچه مال و دولت قزانور. دیگر بری ما کلای تیرسی ایله کونن تونن خدمت ایدر، اهل عیالی تریبیه کافی بر شی قزانهماز. آچ اولور، قالور. برسی وار سلامت، جسور، بهادر. دیگر بری عمری وار نچه خسته، قورفاق وجین. دهها برسی بوکون قاریسک بای، اعتبارلی، هرکم فاشنده سویملی، بوکون آکا افندی دیرلر.

صبح کینه شو کمسه فقیر، اعتبارسز، وسویمسز ایمدی بوکون مال توتا بلمی بولدقسنز دیرلر.

بو - نه دن؟ بوکا شو یله الله یازمش. الله آکا شو یله استمش. بوکا بو یله استمش: «تقدیر» در دیه سویلرلر.

اوت، بونلر هپسی الله تعالی نك تقدیری در. بنده لرك عقلری ایرشمیه چك در جهده عالی حکمتلی تدبیری در. فقط بواشلرک گوزل طرفی نه او چون او کمسه نك نصیبی اولمش ده، فنا طرفی بو کمسه نك نصیبی اولمش. اشته بونده بر آز سوزلر وار: الله تعالی هر بر انسانی بر سویه ده خلق ایتمش، هر برسنی بر درجه یه بندر مش.

هر برسنه ایمان و صلاح نعمتلرنی ویرمش. اصل فطر تنده هر برسی مؤمن و مخلص اولمش. هر بری نك قلبنی صاف و اعتقادنی گوزل ایتمش. اشته انسانك فطری حالی شودر. رسول اللهك «کل مولود یولد علی الایمان» دیمش حکمتلی سوزی نك معناسی ده شودر. (بزبوننی «رحمة الله علی العالمین» نام اثر مزده تفصیلاتیله بیان ایتمش ایدك. استیانلر انشاالله اورایه مراجعت ایده بلور.) لکن الله تعالی هر بر انسانه پک آز پک جزئی بر اختیار ویرمش. شرع شریف نظر نده بوکا کسب دینلور: «لها ما کسبت وعلیها ما اکتسبت» شبهه یوق انسان

کسبى ننگ جزاسنى کورر. خیر اولسه خیر شر اولسه کینه کذلک جزا کورر. (ان خیرا فخیروان شرافشر)

یوقاروده بیان ایدلمش او گوزل چچکلر، گوزل بغدادی لر وسویملی یمشله هپسی ده انسانلرک کسبیری واللریله ایتمش خدمتیرینک اثری وثمرسیدر. آنلر کسب ایدر وخدمت کوستارر اولسه لر، الله تعالی آنلره کسبلر نه برکت وخدمتیری مقابله نه ده بیوک نعمتیر احسان ایدر. دقت ایدگز اگرده آنلر اوگللیری اوسدر مامش وبغدادی لری ده ساچممش اولسالر ایدی، اویرده نچک او قدر گوزل گلر وسویملی بغدادی لر اوسمش اولور ایدی. برسی ایزگو یوللرده ایزگو نیت لرده هم مکتب مدرسه حجره لر نده اولنور ایسه. شبهه یوق آکا الله تعالی ایزگو اشلر، گوزل نتیجه لر وسعادتی جلب ایدر علم ومعارف لر احسان ایدر. اگرده او مکتبلره واروب علم تحصیل ایتمامش اولسه ایدی نچک آکا او قدر علم ومعارف احسان ایدلمش اولور ایدی. اشته اولادم هر نرسه ننگ کسبیه کر شمک لازم ایمش. کسبیه کر شلاماز ایسه مطلقا تقدیردن کوتمک عبث ایمش. «علم صو دگلدر، آغز که قویه مازسک» سوزی نه قدر معنالی بر سوزدر.

انسانلرک عرفنده بختلی وبختسز اولمق بای وفقیر اولمق ایله امتیاز ویریلور. لکن کمال بخت وسعدت کوکل طنچلغنده در. اشته بو گاده کسب ایله نائل اولنور. اولادم! الله تعالی بزه (انسانلره) ایکی یول کوستارمش: برسی «جنت» دیگریدی «نار» یولیدر. شو یولدن وارر ایسه گز او سزی جنته وبو یول ایسه ناره سوق ایدر، دیمشدر. وهر بر یولک صفتلری ذر سنه قدر قرآن کریمده بیان ایتمشدر. یعنی الله تعالی امر ایتمش شیلیری خلوص قلبکز ایله ادا ایدر اولسا گز جنته واصل اولور سکز. اگرده

الله‌نك امر لرنی قیلماز ونهی ایتدیکی شیلرندن طیلماز ایسه گز توغرو ناره کرر سکز دیمشدر. بو سوزیله بزه الله‌تعالی بر قدر اختیارده ویرمش دگلمی؟ بو گاکوره بزم سعادتمزده، شقاوتمزده المزده ایمش. سعادت یوللرنده، فضیلت مقاملرنده گیزر اولساق، البته الله طرفندن وعد ایدلمش جنت و جنت نعمتلری نصیبمز اولور. اما شقاوت یوللرنده سرگردان یورر اولساق وعید ایدلمش ناره داخل اولمق توغری کلور ایمش. اشته بونلر هر بری ده «تقدیر» در. تقدیرك ایزگوسی ویاوزی ده الله تعالی دن دیه ایمان کتور دیکمزك معناسیده شودر. رسول الله: «دنیا به کلمش هر بالا ایمانلی، تربیه لی، ادبلی، انصافلی وهر بر ایزگوشلره میل و محبت ایدیچی بر صقنده خلق اولنور، فقط عائله سندن کورمش تربیه سی او سعادتلری سلب ایدر» دیمشدر. نه قدر گوزل سویله مش! «آمانا به و صدقنا» اشته اولادم! بن ده، رسول اللهك شو گوزل سوزی خاطره سیله سزك صاف قبلرگزه شو گوزل تربیه لری وایزگو خصلتلری یولشدرمك آرزوسیه بو کتابی یازدم. الله‌نك عنایتیه شو کتابك گوزل نصیحتلرنی دیکلهر وگوزل سوزلرنی کوگلرده حفظ ایدر اولسا گز انشاالله پك بیوک سعادته لره نائل اوله بلورسکز. اوسزی جنت یولنه و سعادت باغچه سنه ایصال ایدر. زیرا ایمان و اسلام و بونلردن کلن سعادت وهدایتك اگ گوزل اصللرنی جمع ایتمشدر. فقط اش سزك سوه سوه اوقوب ایمان و اسلامك اصلنی کوکلگزه حفظ و اعتقاد ایتمه گزه متناسبدر.

نه زمان سز الله‌تعالی به ایمان والله تعالی بی سوه و رسول الله حضرتنه محبت ایدر اولسا گز، ایمانکز کامل و کوکلگزه صف اولور. اللهم سوهن، پیغمبری سوهن مسلمانلری سوهن استاذلری سوهن وگوزل نصیحتلر یازلمش کتابلری سوهن، او گوزل جنت

سرای لرنده نه قدر راحت ونه قدر بختيار اوله چغنی کورسه کز
ایدی، نه قدر سوینور ایدگز . «ان اصحاب الجنة اليوم فی شغل
فاکھون. هم وازواجهم فی ظلال علی الارائك متکئون. لهم فيها
فاکھة ولهم ما یدعون. سلام قولاً من رب رحیم.»

باب الاسلام

اسلام

الله ورسولته محبت ایمان و اسلامک کمالنه علامت دیدک .
بوایسه اسلامیتک «اللهی سور اولسا کز بگا تابع اولو کز . الله
سزی سور» کلام لطیفیله ثابت اولمشدر . بونی بر قدر ایضاح
ایده لم: رسولمه تابع اولمق، تابع اولدم دیمکله هیچ بر وقت
حاصل اوله ماز . فقط رسولک هر بر سوزنی تصدیق و موجیبله ده
عمل قیلمق له اولور . رسولمز ایسه، هیچ بر وقت کندی هو اسندن
بر سوز سویلمز . دائما الله تعالی نك «وحی» سیله اسلامیتک حکمة
بلیغه سنی سویلر اولمشدر «وما ینطق عن الهوی ان هو الا وحی
یوحی» بوکا شاهددر . طبیعی ، انسان سومدیگی بر کسمه نك
وسویلمیه چک بر شیک لطافتندن محظوظ اوله ماز . شو حکمته مبنی الله
تعالی طبیعتده سومک خاصه سنی خلق ایتمشدر . فقط سومک و سوگیلی
اولمق بیوک بر شرفدر . بو ایسه سویلمش کسمه نك سوزنه
درسنه قدر اعتنا و موافقت ایتمکله اوله بلور . او یله ایسه بز الله
ورسولنی سوهمز دیدک . درست سوهمز . فقط آنلرک سوزنه
کمالیله موافقت ایده بله مز می ؟

الله بزه دائما، ايندگولك ايندگوز وياوز لقدن طيبلكز دير.
حتي ايندگولك ايندنلري جنتله تشويق، ياوزلق ايندنلري نارله
تخويف ايدر.

و بونك اوزرده «اسلاميت گوزل فعلدين باشقه بر شي دگلدنر»
ديمكله اسلاميتك اساسي خير محض اولديغني ايضاح ايدر. اشته
اسلاميتك شو عالي سوزلرني جان دلدن قبول ايدوب موجديله عمل
ايدر اولساق «الله ورسولني سوه مز» سوز مزده صادق اوله
بلورز. الله تعالي اسلاميتي اويله متين و مضبوط اساس (بنا اسلام) لره
بنا ايتمشدر، كه بتون دنيا اهايسني او اسلاميتك نورلرني سوندرميه
سعي ايدر لر اولسه ده، او نوري سوندرمك احتمالي دگل، بالعكس
او نورك زياده پارلاق و زياده ساچلمه سنه گنه خدمت ايتمش اولور لر.
اسلاميتك بردن مليونلره بالغ اولديغي، و شويله زياده نمه سنده هنوز
دوام ايتديگي تاريخ او قويا نلره معلوم اولديغي كبي، بو حقيقتلري جناب الله:
«يريدون ليظفئوا نور الله بافوا همم والله يتم نوره» قول كريميله
آحق بيان ايتمشدر.

اشته شو نورك اثريله نورلندر مق ايچون الله تعالي نك بزه
«يمان ايندگوز. ايندگو عمل قيلكز. نماز او قوكز. روزه دوتكز.
زكوة و يرگز. حج قيلكز. وهر بر فناشيلردن صاقنكز. هم بو
شيلره حقيله موافقت ايدر اولسا كز دنيا و آخرت سعادتنه نائل
اوله بلورسكز.» ديدديگي مؤثر سوزلري شو گوزل اساسلري
ايضاح ايتمشدر.

اگرده بز الله نك شو امرلرنده بگلرچه فائده يي جلب ايتمك
ونهي لرنده بگلرچه ضرر لردن خلاص اولمق كبي عالي سرلرني
بلمش اولساق ايدى، شبهه يوق اسلاميتك شو گوزل امرلرني كمال
اخلاص ايله ادا ورسول اللهك سوزلرنه ذر سنه قدر اعتنا ايتمش

اولور ایدک .

دقت ایدگز اولادم. الله تعالی بزه نه قدر بیوک سر لر و عالی حکمتلر بیان ایتمشدر. انسانلره هر درلو گوزل اشلی جلوب و هر درلو فنا اشلردن منع ایدر معناسنده اولنور شو: « ان الصلوة تنهی عن الفحشاء والمنکر » نه قدر عالی بر حکمتدر. واقعاً نماز حقیقی روحیه ادا ایدیلور ایسه، انسانلری هر درلو قباحندن منع ایدر. زیرا الله طرفندن انسانلره ویرلمش وظیفه لرك اڭ الوغسی عبودیت در. عبودیتكده اڭ الوغسی نمازدر، نماز اللهك مرادنه موافق صورتده ادا ایدیلور ایسه، البته مؤمنك معراجی دیمکدر. معراج ایسه اللهك عظمتندن خوف. فضل و کرمندن رجا صفة عالیه سنی قلبره ثبت ایدر. شو صورتله رسول اللهك «نماز بنم ایکی کوزمك نوری در» حکمت بلیغه سی ظاهر اولور. اشته عبودیتك روحی ده شودر. عبودیت قلبره جلا، کوگلره فرح، روح لره صفوت، بدنلره لذت ویرر. انسان اولمق شرفنه آنچق روحنك صفوتیله نائل اوله بلور: «اقبل علی النفس واستكمل فضائلها فانت بالروح لا بالجسم انسان» عبودیتك هر درلوسنده انسانلری دنیوی اخروی سعادتلره ایرشدر چك بکلر چه سر و حکمتلر واردر. نماز: اللهغه کمال محبت و شوق ایله ادا ایدیلور ایسه، بدنلره صحت. کوگلره راحت و روح لره عزت ویرر.

روزه: قلبره صفوت، کوزلره جلا و معدیه بی تصفییه ایدر. زکوة: بتون ملت استفاده ایده چك بر صورتده مکاتب و مجامع کبی یرلره ویریلور ایسه، « خیر الناس انفعهم للناس » شرفنه مظهر ایدر .

حج: بتون اهل اسلام استفاده ایدر بز وضعیتده معارفه، مصاحبه هم مشاوره اصولیله ادا ایدیلور ایسه، انسانك نفسنه، عائله سنه،

ملتنه بيوك بى خدمتك يولنى كشف ايدر.

اشته شو صورتله عبوديت ايديلور ايسه انسانك قلبنده نور الهى منجلى اولور. قلبنده نور الهى منجلى اولنلر، حقيقتى كشف درجه سنه نائل و او سبيله الله نك بيوك فيضى و بى كاتنه مظهر اولورلر. انسان خزينه لر طوليسنجه نائل اوله مامش بى مقصده اسلاميتك چن روحيله عبوديت ايتمكله موفق اوله بلور. بو ايسه اسلاميتك روحى عقل و وجدانه موافق، ترقى و تمدنه مناسب اولديغندن كلور. اونك ايچون اسلاميت غاينده جاذبه لى بى صورتده تزايد و انتشار ايتمكده در. اسلاميتك روحى قبلر ده ثابت اولديقدن صوكره ظاهرى حاللر ك هيج بى مانع اوله ماز. «رجال لا تلهيهم تجارة ولا بيع عن ذكر الله» شو حقيقتلى ايضاح ايدر دگلميدر؟.

رسول الله: «سز انسانلرى مال و خدمتكزله رضا و ممنون ايده ماز سگز، فقط حسن خلق و ملايم طبيعتكزله راضى ايدر سگز» ديمشدر. دقت ايدكز اولادم! نه قدر جوامع الكلم بى سوزدر. حسن خلق: هر درلو محسنات نى مشتمل اولماسيله برابر هر درلو منهيات دن اجتناب ايتمك ديمكدر. بو ايسه قلبك صافلغندن كلور، قلب صاف اولمق هر درلو سعادتك مفتاحيدر. قلبى صاف اولنلره هيج برشى ضرر ايدمز. قلبك صافلغنه ده دائما الله نك ذكريله نائل اولنور: «الا بذكر الله تطمئن القلوب» شونك ايچون اسلاميت صفوت قلب و انشراح صدره مالك اولمايى اك برنجى مقصد ايتمشدر. بو سرلرى آكلايان عالى روحلر دائما صفوت قلبه مالك اولمق ايچون انواع رياضت و عباداتده بولنورلر. چونكه جناب اللهك محبت و رضاسنه مظهر اولمق آنجق قلب سليمه اولنور. جناب الله رضا اولان بندهسى ايچون نه نار دن خوف وار. نه جنت دن اميد وار. الله نيلر، نيلر سه گوزل ايدر.

«يوم لا ينفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم.»

نماز

اسلامیت غایتده مضبوط و متین اساسلره ایتنا ایدلمشدر دیدک. بونلرده: «ایمان، نماز، روزه، زکوة و حج» کبی غایتده عالی بش درلو اساسه انحصار ایدلمشدر. لسان شرعده بونلره بنأ اسلام دینلور. واقعده ایمان و اسلام شو اساس لردن عبارت بر حقیقه ایسهده، بز بونی بالالره آچیق آکلاشیلسون ایچون ایمانه دائر حقیقتلری «باب الایمان» و متباقیسنیده «باب الاسلام» عنوانیله ذکر ایتدک. شمدی ایسه شو بنای اسلام دن ایکنچجیسی اولور «نماز» تعریف ایدلم: اولادم: سز کندیگزى سوهنلری سورسکز دگلمی؟ اوت سورسکز. لکن سزی سونلرده هر بری سزک سویله جک برر صقتلرگز اولدیغنه کوره سوه رلر. سودیکلر نه علامت اولمق اوزره سزه کاغد، قلم، قدش کبی هدیه لر ویرر لر. بونک ایچون سز آنلره تشکر ایدر و رحمت او قورسکز دگلمی؟

سزی تریه لب اوسردیکلری، آچیق یوز، تاتلی دلریله کوکلیگزى خوشنود ایدرک سودیکلری ایچون پدر و والد گزی ده سورسکز، هم آنلره تعظیم و تکریم ایله خاطر لر نی خوشلندرمیه آرزو ایدرسکز. جامعده اماملری، سرایده پادشاهلری، مکتبده خلفه لری کورر اولساگز آباق اوزره طررسکز. آنلره سلام ویروب حضور لرنده ادب و انصافلی اولمایه طاورانورسکز. دائما خاطر شریقلر نی صوروب گوزل معامله ده بوانورسکز. بو - نه اوچون؟ اوت. آنلر بیوک و شریف ذاتلر اولدیغیچون. علم و ادب اوگره دوب سزی سودیکلریچون.

اشته اولادم: الله تعالی حضرتلری ده بیوکلرک بیوگی، پادشاه لرک پادشاهی دگلمیدر. اوت، الله تعالی بیوکدر. عزیزدر. حکیمدر.

پادشاه در . سلطان در . الله تعالی بزه پدر و والده مزدن بیله سوگیلی در . چونکه الله تعالی بزه او قدر چوق نعمتله احسان ایتمشدر ، که او نعمتله نه بر پدر ، نه ده بر والده ، نه ده خلقه و امام یا خود پاشاه و سلطان نه ده باشقه برسی احسان ایده بلور . الله تعالی بزى یوقدن وار ایتمش . هر بر اعضالرمزی کامل ، هر بر کیرا کلرمزی حاضر ایتمش . بونلری بزه کم ویره بلور ؟ ایمدی بو قدر بیوک نعمتله احسان ایدن الله تعالی یه بز نچک تعظیم ایتمه لم ؟ نچک تشکر ایتمه لم . بز دوست و احبابلرمزک قردش ، قلم کبی جزئی بر شی هدیه ایتدیکلریچون یا خود ابوین و استاذلرمزک بک آز بر شفقت کوستاردیکلریچون آنلری تعظیم ایتمه مجبور اولنور ایساک ، نهایی یوق نعمتله ، حدسز و حسابسز رحمتله ایله بزه انعام ایدن و بزى سوهن الله تعالی یه پک بیوک تعظیم و تکریم ایتمه لازم اولسه کرک . پک اعلی « الله تعالی بی تعظیم ایده لم . شکرلر ایده لم . فقط نه کبی تعظیم ایده بلورز . حالبوکه بز غایتده ضعیف و کچک لرمز . بزم علممز ، فکرمز الله نیک عظمتی نچک احاطه ایده بلسون ، بز آکا نچک حقیله عبودیه ایده بلورز » دیر ایسه گز . بن دیورم که درست . او یله در اولادم .

اما بزه الله تعالی او قدر بیوک بر قلب احسان ایتمشدر ، که حتی آنک بیوک لگندن تعریض یوللو الله تعالی کنسدیسه ده : « بنی مؤمن بنده لرمک قلبندن باشقه ، نه یرلر ، و نه ده کوکلر صیغدره بلور » دیمشدر .

سز دقت ایتدیگکز وارمی ؟ بر تامچی صو یا خود بر آینه بتون سمایی انعکاس ایده بلور . بر تامچی صو یا خود بر کچکنه آینه یه نظر ایدر اولساق بتون سماده اولنور آی ویلدزلری کوره بلورز . بو- نه دن ؟ صاف و شفاف اولدیغندن بزه قلبلرمزی

گوزل اخلاقمز ایله تصفیه ایدر اولساق اللهك او عظمتی قلمزده
انعکاس ایده بلور. شو حکمته مبنی الله تعالی حضرتلری «بن شو
کائناتی سزك سعادتكز ایچون خلق ایتدم. سز او کائناته دقتله
نظر و اعتبار ایدگوز. کائنات بنم صفتلرمدر. او صفتلرمله سز بنم
عظمتی بلورسکز» ماننده متعدد آیه شریفه لر انزال بیورمشدر.
اشته اولادم! شو کائناتك ایچنده اولنور آی لر، ییلدزلر،
کیچهلر، کوندزلر، اولنلر هم چچکلر هپسیده اللهك صفتلر یدرلر.
بونلری هپسنیده الله تعالی یراتمشدر. شوگا کوره آنلر دائما الله
تعالی بی تقدیس ایدرلر.

دقت ایدگوز اولادم! بونلرک گوزل بر لطافتلرندن باشقه
نه سی وار؟ حالبوکه الله تعالی بی تقدیس ایدرلر ایمش. اما بزه الله
تعالی نه قدر بیوک نعمتلر و یورمشدر. حتی او چچکلره، آی لره و یرلمش
لطافتده حقیقتده الله تعالی نك بزه و یرمش نعمت لرندن در. آنلردن
بز استفاده ایده مز.

اویله ایسه او چچکلر، آی لر یرنه بز عبادت ایده لم. الله تعالی
بزه هر بر سعادتك یولنی کوستارمش اولدیغی کبی عبادت یولنی ده
کوستارمشدر. عبادت یولی ایسه کندیسی عین سعادت در. عبادت
یولی نه قدر تفرع ایدیلور ایسه ده، کینه شو بش اصل اوزره
استناد ایدلمشدر. اشته شو عبادت لرک الك الوغسی ده نماز در.
نه زمان بز نمازه مداومت ایدر اولساق هم دنیا هم آخرت ده مسعود
وبختیار اوله بلوروز.

رسول الله: «نماز مؤمنلرک معراجی در» دیمشدر.
رسول الله معراجه آشدیغی وقت جنتدن فرشته لر کلوب
قلبنی تصفیه و بدننی تزکیه ایتمشلر ایدی دگلمی؟ اوت. حوض
کوئردن فرشته لر صو آلوب کلمشدر ایدی. رسول الله او صو

ایله طهارت آلدی. غسل ایتدی. بو - نه اوچون ایدی؟ رسول الله او قدر بیوک وعظمتلی بر الله حضورنه ضیافتکه دعوت ایدلمش ایدی. غایتده بیوک بر مجلسه وارہقق ایدی. بتون انسانلرگ سعادتلری حقندہ مشاورہلر اولنہحق ایدی... البتہ بو کبی بیوک وشریف ذاتک حضورنه واریلور ایسه، بدننی، اثنابنی، قلبینی پاک وتمیز ایتک لازم اولنمازمی؟ اشته بو (طہارۃ) شونک ایچون ایدی. بزده، رسول الله کبی جانمز، تمز ایله حقیقی معراجہ آشمق فوہسی

بولنماز ایسہده، نمازی خشوع وخضوع ایله ادا ایدر اولساق، بر نوع اثرله متأثر اوله بلورمز. علی الخصوص خلوت مقام لردہ، بیوک جمعیلردہ سویملی استاذلرہ اقتدا ایدر حاللردہ، کعبۃ الله فارشوسندہ یاخود روضۃ مطہرہده رسول الله حضورندہ اوقولور نمازلر او قدر اثرلی او قدر لذتلی در، کہ والله بر نمازہ بتون دنیا ویریلور ایسه، قبول ایدلماز. اشته رسول الله ک «الصلوة معراج المؤمن» قول کریمی نک معناسی شو اولسه کړک. نماز غایتده وقار وجمع خاطرله اوقولور ایسه، بر جہتدن کوکللرہ اثر ویردیگی کبی، دیگر جہتدن بدنلرہده صحتلک ویرر. ذہنلری آچار. حیات ومعیشتہده فعالیت بخش ایدر. کوکللری خوشلندرر ہم یوزلری روشن ایدر. اولادم! سز مکتبه کیدر، جامع لره وارر یاخود استاذ و خلفه لرگز حضورنه کلور اولساگز والدہ گز سزک یوزگزی کوزگزی یووار. یانکی وتمیز البسلر کیدرر. خوشبوی لیر سوردر. او وقت اوز اوز گزده بر سونچ اثری بولنورسکز کوکلکز خوشلنور. چونکہ صالحن صو ایله طہارت آلمق قدر کوکللرہ نشاط، بدنلرہ عافیت ویرن ہیچ بر شی یوقدر.

اشته اونک ایچون الله تعالی حضورنه وارمق یعنی نماز

او قومق آرزو ایدیلور اولسه، اول طهارت دوزومك ياخود ايجاب ایدرسه غسل ایتمك نمازك اڭ برنجی شرطندن ایدلمشدر. هایدی اولادم! هیمز بردن صاف وتاتلی صو ایله طهارت آله لم. وجامع لره کیدوب جماعتله نماز قیله لم. جماعتله او قولور نماز لر چوق ثوابلی در. رسول الله: «اوده يالکمز او قولور نماز دن جامع لره جماعتله قیلنور نماز «۲۷» درجه ثوابلی و فضیلتلی در» دیمشدر. شو سوزیله رسول الله جماعت و اجتماعك مسلمانلر ایچون نه قدر بیوک فائده لر بخش ایدمچگنی و اجتماعده فیض و برکات حاصل اوله چغنی آڭلاتمشدر. «فسبحان الله حین تمسون و حین تصبحون. وله الحمد فی السموات و الارض و عشیا و حین تظهرون.»

روزه

بنأ اسلامك او چنچیسى روزه در. روزه اسلام دینی نڭ دعائمندن اولدیغی کبی، انتظامنده آیروچه بر کمالت ویرر. چونکه انسانلر هر بری کندیلرنی سوهر لر. کندیسى نڭ فائدهسى ملحوظ اولان شیلری گنه کسب و آرزو ایدر لر. ضعیفلری، مسکینلری، یتیملری، فقیرلری خاطرلرینه ده آلماز لر. آنلر نڭ حاجتلرنی اوتهمك یولنده حسن اختیار لر یله یرشی قیلماز لر. اوطا- لعسز لر ك خاطرلرنی صورماز لر. حتی سلام ویرر اولسالر، سلام لرنی ییله آلماز لر، یاخود آلمایه تنزل ایدمماز لر. بو حاللر ایسه، انسانك طبیعتنده کندیسنى سومك (حب نفس) کبی بر خصلتك بولنماسندن کلور. اشته الله تعالی بو حکمتلری ازنده بلوب انسانلر ك عمومما سعادتلر نه یول آچمق ایچون بو (روزه) کبی معنوی بر قوه یی احسان ایتمیله لزوم کورمشدر. بونڭ ایچون ده اڭ نافذ بر قوه اولنور ایسه، اوده جوع و عطش در. بونسکله انسانك نفسی یومشارر.

طبیعتی ملایمنور. اخلاقی تهذیب ایدیلور. قلبی صافنور. بو کبی صفتلر ایسه، او طالعیسزلرک سعادتلرینه یول آچار. چونکه او وقت آنلر کندی حاللرینی بلوب باشقلرکده حالنی دوشونه بلورلر. آنلرده مرحمت و شفقت نظریله نظر ایدرلر. بو حالده آنلره دولت و ثروت لرلندن بر حصه چقاروب صدقه و یرمییه سهل کوریلور. فطر و زکوة کبی صدقلری و یرمییه هوس ایدر. افطار و سحرلرده انعام، احسان ایدر. حتی بو انعام، احسانندن کندیسی یله لذتلنور. صحتنه، روحنه، اخلاقنه تأثیر ایدر. اشته «اللهنک امر ایتدیکی شیرلک هر برنده بزم سعتمز ایچون بکلرچه گوزل حکمتلر وارد» سوز مزک میلیوندن برسی شودر.

بو بویوک عبادتک ادا ایدلمه سی ایچون ده الله تعالی غایتده گوزل بر یول انتخاب ایتمشدر. اوده درلوسی درلو آیده او عبادتله مشغول اولماسون ایچون رمضان شریف آینی تعیین ایتمشدر. بو ایسه غایتده نفیس بر ترتیب ونظام در. آنک ایچون بر اش کرک فنا و کرک گوزل اولسون عمومی بر صورتده اولنور ایسه کوکلره زیاده اثر و زیاده فرح و یرر. عربلرک «اذا عمت طابیت» مقاللری نه قدر گوزل سویلنمشدر. اشته شوکا کوره بو «رمضان» شریف آیی جمله آی لرک افضلی واکملی اولمشدر. هم بو آیده جمله سعادتک منبعی اولنمش قرآن کریم نازل اولمشدر. رسول اللهک شرف وعلویتنه باعث اولور معراج شریف واقع اولمشدر. بتورن مؤمنلرک سعادتنه سبب اولور قدر کیچه سی ده بو آیده اجرا ایدیلور. اسلام دینی نک فتوحاتنه سبب اولان مکه و بدر فتح اولنمش و کعبه شریفه تطهیر ایدلمشدر. هم بناء اسلامک بری اولور «روزه» بو «آی» ده ادا قیلنور. اولادم الله تعالی انسانلری جان

وتن دن عبارت بر مخلوق ایدوب یراتمشدر. انسانی، انسان ایدن ده روح در. (بز بونی کچن در سلومزک برنده اثبات ایتمش ایدک) شوگا کوره بو ایکسی (روح و بدن) نک آراسنده توازنک محافظه ایدیلووی لازم در. انسان دایما بدننی تربیه لمک، صحت و سلامتکنه اعتنا ایتمکله مشغول اولدیغی معلومدر. اما تربیه نک اک مهی روح تربیه سی در. روحک صحتنه، روحک تعالیسنه، روحک امنیه سنه اهتمام ایتمک مقصدلرک اک برنجیسی در. الله تعالی نه کبی گوزل اشلری قیلمايه امر ایدر ایسه روحه امر ایدر. نه کبی فنا شیلردن محافظه یه لزوم کوریلور ایسه، کینه روحه خطاب ایدر. بدن ایسه، «انسان» دینلمش جوهرک محافظه سی ایچون گویا صدفک قابی کیدر. روحک تربیه سی گوزل خلق، ملایم طبیعت و منور عقل ایله اوله در. بو شیلرک استحصالنه ریاضت قدر خدمت ایدر هیچ بر شی یوقدر.

روزه ریاضتلرک اک اقوی سی در. روزه سایه سنده انسان گوزل اخلاقه عادتلنور. گوزل اخلاقه عادتلنو کو کاک صافلغنه و حسک نچکه لکنه سبب اولور. دولتلی آدملر افطار و سحرلرده غایتده لذتلی طعاملر تناول ایدر. ونقیس اثوابلریله گوزل گوزل «آت» لره بنوب تراویح نماز نه وارر.

اشته بونلر شاد و مسرور اولورلر. اما فقیرلر، مسکینلر اوستلر نه یوق، باشلر نه یوق، آچ، یالانغاج مسجد قیوسنده مؤمنلرک یوزلر نه نظر ایدرلر. انعام و احسانلر نی منتظر اولورلر. بو حاللر ایسه دقت ایدیلیمه شایان دگلمیدر؟ چو نکه بونلرده انسان بونلرده شو گوزل آت لری شو نقیس طعاملری سومزلرمی؟ اشته شو حکمته کوره الله تعالی عدالت اساسنی وضع ایتمشدر، شو عدالت، مساوات، اخوت اساسلر نی خاطرلره دوشرهن ده اشته شو «روزه» در.

فقير ومسكينلره معاونتده اولنمغك لزومنى ده شو «روزه» آگذره در. خلاصه: محض الله نك رضالغنى آرزو ايدوب روزه توتان مسكينلره بو آى ده انعام، احسان قيلمق دولتلى آدم لر ايجون اك مبارك اشلردن در. روزه ظاهرده هر نه قدر صباح دن آقشامه قدر يمك و ايجمكدن وقادينلر له خوشلنمقدن امساك ايتك اوزره بر عبادت بدنيه اولسه ده، كنديسندن حاصل اوله جق نتيجه لره كوره نظيرسز بر مرشد كامل در. بو حقه ده اسلاميتك اك نچكه اك مؤثر سرلرني مشتمل اولان شو :

« اذا الغاران غر تهما بحل فدينك بالتورع والصمات »

« فهذا قول مختبر شقيق ونصح للحيات وللهمات »

قصيده جميله سى، اسلاميتك نه قدر گوزل اساس لره ايتنا ايديلديكنى يك مؤثر وپك موجز بر صورتده اشعار ايتمشدر.

زكوة

الله تعالى حضرتلرى اسلام ديننى غايتده مضبوط بشركن اوزره بنا ايتمشدر ديدك. شمدى او ركلردن اوچسى نك هم مضبوط هم محكم اولديغى ده آكلادق. فى الحقيقة بونلر مادى جوهرلر دگل بلكه معنوى جوهرلر كده اك اعلاسى ايدى. هر بر انسانه عام، هر بر انسانك سعادتنى جلب ايدر بر روشده بنا ايدلمش ايدى. او جوهرلر نه قدر قيمتلى ونه قدر عالى اولورسه اولسون، باى، فقير، پادشا ووزير، مسكين و يتيم، جاهل وعالمك هر برسى ده يك سهولتله الده ايديه بله چكلى بر طرزده مصنوع اولنمش ايدى. اما فالان ايكسى بسبتون آلتون اساسنه بنا ايدلمشدر. شويله ايسه ده، عموسى بر صورتده هر كمك الده ايديه بله چكى بر طرزده دگلدر. بلكه آلتونلرى چوق اولمش كمسه لره مخصوصدر. جناب الله از لده

بلمشدر که، ابدی و عمرانی اولور بر دینک بعض تره کلری آلتون باغانالر اولنماز ایسه، قوام ایده چک دگلدر. اوکا کوره ایکسنی آلتون باغانالر ایله تأیید ایتمشدر. الله تعالی دنیاده نه کبی شیلر خلق ایتمش ایسه، هب انسانلرک یادنوی یاخود اخروی سعادتنه بر سبب ایچون در. شوکا کوره یرک ایچنی ودگزک دوبنی ده آلتون، کموش و قیمتلی طاشلر ایله طولدرمشدر. بونلری الده ایتمک اوچون ده انسانلره عقل احسان ایتمشدر. او عقل سایه سنده انسانلر درلو درلو کشف و اختراع ایدرلر. آنا فآنا یکلدن یکل اصولر چقارلر. وبونک ایله خزینه لر طولوسنچه آلتون، کموش استحصال ایدرلر. اورمانلر، ایگلر، طاشلر کبی انسانلره دائما ضرور شیلری یرک اوستنده خلق ایتمشدر. تجارت، زراعت و صنایع کبی هنرلرک اصللرنی بیان ایتمشدر. حتی بونلری کندیسنه عبادت ایتمک درجه سنه بندروب اختیار ی دگل، مجبوری بر صورتده اشله لریچون «کسب فرضدر» دیمشدر.

اشته انسانلر اللهنک کوستارمش شو عالی اصوللریله کیدوب بیوک ثروت ودولته مالک واللهنک نهایتی یوق خزینه سنندن بر خزینه یه وکیل اولورلر. اما بعض بر یتیملر، ضعیقلر ویولنی بلمیان مسکینلر آچ وعاجز قالورلر. بوکاده الله تعالی بر چاره سنی بولمشدر. اوده زکوة وعشر اصولدر. واسلامیتک قوامنه سبب اولان باغانالردن ایکی آلتون باغانانک بری در. شو وکاله صورتیله مالک اولان ثروت ودولتدن هر سنه ده بر دفعه صاحبنه (الله) حسابنی ویرمیه امر ایتمشدر. بزم عرفده زکوة بیرو، وکیل صورتیله مالک اولان مالدن «اللهغه حساب ویرو» دیمکدر.

اگر شو صورتله حساب ویرلماز ایسه، او مالک وکیلی اولمق صفتنه لیاقتک یوق ایمش، سکا او مالدرده اداره ایتمک موافق دگلدر

معناسنی آكلاتان « زكوة و یرماز ایسه كز مال كز حرامدر » اصولنی وضع ایتمشدر . نماز قیلماق الله حضورنده بیوك بر عبودیت اولماسیچون « نماز قیلمایه آرزو ایدر ایسه ك طهارة آل ، بدنکی پاك و تمیز ایله » دیمه سی کبی بنم مالمدن بگا حساب و یرمکده یا کلماز ایچون « مالکنك تجارت ایسه قرق دن برنی ، زراعت ایسه اون دن برنی بنم یولمده صرف ایتمکله دفترکی پاك توت » دیمشدر . اللهنك یوللری ایسه عموما انسانلرک سعادتلر نه باعث اولور یوللردر . عموم خیرات یولی پك چوق ایسه ده الك بیوکلری مکتبلر ، جامعلر ، دار الشفقه کبی الك مقدس اورونلردر . بو کبی زكوة حصه سنه فقیرلر و یتیملر توغری دن توغری مصرف اوله بلور ایسه ده لکن الك تلك « اسلام خزینه سی » نامنده بر خزینه یه جمع ایدیلوب سوگره تیشلی یرلره صرف ایدیلور ایسه ، ده ا مکمل ده ا احسن اوله چقدر . بو اصول ایله ادا ایدلمش زكوة : اسلامیتک مرادی اولان مساوات و عدالت اساسنه بر نمونه اوله چقدر . فضله اوله رق اسلامیتک حقیقته دلیل اولمایه یالکز شو اصول ایله زكوة و یرمک کافی اوله بلور . بو اصولده بایلره هیچ بر ضرر اولمادیغی حالده پك چوق فائده لرده جلب ایدلور . هم فقیر وضعیقلر گده قارنلری توق ، قیللری شاد ، اوستلری بتون و معیشت ایتیمه یلی اورنلریده اوله چقدر .

بو اصول اقتصاد و سیاست جهتندن ده پك چوق فائده یی جلب ایتیمه یول آچار . چونکه بوندای کمه لر هم پادشاه هم فقرا فاشنده محبوب و مرغوب کوریلورلر . تجارت و کسبلریده رواجده اولنور . هیچ کمه طرفندن مانعة (بایقوت) قصد ایدیلماز . دائما مسعود وطنچلقده یاشار . هم اللهنك امرنی حقیله ادا ایتمه سیچون الله بلور نه قدر اجر و ثوابلرده مستحق اولور . و آخرت سعادتیه ده نصیب اولور . فقر و ذالت کون کوندن

آزالور. اخلاقسزلق، ادبسزلك كى صفتلر محو اولور. بونك سايه سنده دولت و پادشاهلغك نظامنه موافق حركت ايديلور. پادشاه و مملكت عموما شاد و ممنون اولور. اسلاميك عمرانى، ابدى، ازلى هم مقدس بردين اولديغى عالمه اعلان ايديلور. امن و صلح عمومى نك مباديسنى تاسيس ايديلور. فقط بر طاقم مال عاشقلى شو گوزل اصولدن استفاده ايدمماز. الله نك امرنى استقال ايدر. كماليله ايغا ايدمماز. اما بو حقيقتى آكلاماديقلرندن كلور. مدنى ملتلك معروض اولديغى مصارفى و بوكا مقابل «ويرگو» و يرمك مجبوريتنى نظر دقتدن كچيرمه دن نشأت ايدر. اما يوقاروده يازلمش حكمتلى دوشنديكدن صوگره دولت اهللى كمال خلوص ايله قبول ايدوب ذره سنه قدر و يرمك اك گوزل شيلردن در. بو گوزل قانون يالكز اسلاميتده گنه اولديغندن سوينه سوينه و يرمك لازم در.

دين امرنده، الله يولنده بتون دولت و ثروتنى ايتار ايتمش ابوبكر و عثمان كى شريف ذاتلى خاطر لره دوشورمك تيشلى در. مليونلرجه ماللرنى دار الشفقة و دار التدريس كى على ير لره توصيه ايتمش بيوك كمسه لرى رهبر ايتمك لازم در. دولتلىر دولتيله، عالمر علميله، خادملر خدمتيله، محررلر قلميله اسلاميك شو گوزل قانون لرنى گوزل روشده اداره ايتمه سعى و اجتهاد ايدرلر ايسه، شبهه يوق الله تعالى نك «ان الارض يرثها عبادى الصالحون» حكمة جليله سندن محظوظ اولنه چق در.

بو اصول ايله عمل ايدر اولساق آز بر زمانده زمان سعادتك سعادتلرنى و جسور بابالرمك ثروت و دولتلرنى الده ايدمه بله چكلرمز. دقت ايدكز اولادم! دنياده درت يوز مليونه قريب اهل اسلام وار. بونلك يوز دن برى «دورت مليون» بكدن برى «دورت يوز

بلك» اون بكدن برى « قرق بك» اولور. اكر سنوى يوزار روبله زكوة چقارسه لر: قرق بكدن « دورت مليون» دورت يوز بكدن « قرق مليون» دورت مليون دن « دورت يوز مليون» روبله مبلغ اولور. حالبوكه بونلر ك آراسندن برر، بشار حتى اونار بك روبله زكوة چقارانلرى وار. بو حالده آنچق اون بك مسلماندن بر مسلمان بكار روبله زكوة چقارر اولسه « قرق مليون» بكدن برى بكار روبله چقارر ايسه « دورت يوز مليون» اكر يوزدن برى اولور ايسه او وقت « دورت بك مليون» روبله يه بالغ اولور دگلمى؟ اشته بو قدر بيوك سنوى بر مبلغ! اكرده بو مبلغ عصر لر چه امتداد ايتديكى حالده دنيا ده امثالى اولنماز بر خزينه يه مالك اولنور. بويله بيوك بر سرمايه يى پادشاه لر بيله ماك اوله ماز. هيچ كم ايچون ضررى طوقنماز، محض سعادت اساسنه ابتنا ايدلمش شارعك بو حكى انسانلرى حيرته بر افور. رسول اللهك « الناس كالبنيان يشد بعضهم بعضا» حكمة جليله سى نك اسرارنى كشف ايدر. بو سرمايه ايله عالمك هر گوشه منده نه قدر علما يتوشدر يلور. نه قدر ضعفا تربيه ايديلور. نه قدر فقرا مسعود اولور. نه قدر علمانك معيشتى تايمين اولنور. نه قدر اهل اسلامك اولادى سوينور. ونه قدر قزلر اك گوزل ملت آنالرى اولمق شرفنه نائل اولور. چونكه بو سرمايه ايله دنيا نك اك گوزل ير لرنه سعادت خزينه سى اولان عالى مكتبلر، جامع لر، دار الشفقة يعنى دار الايتام ودار العجزه لر بنا ايديلور اوراده محتاج لره، مسكين لره، ضعيف لره، خسته لره تربيه ويريلور. واولاد مسلمينى غاينده جديتله تعليم ايديلور. اوصورتله جناب اللهك « صالح بنده لرم يره وارث اولور لر» حكمتنه مظهر اولنه بلور. اشته اولادم بنا اسلامك « آلتون» باغاناسى! « ذلك فضل الله يؤتبه من يشاء والله ذوا الفضل العظيم» .

حج

بناء اسلامك ايكي آلتون باغانلردن ايكنچيسي ده «حج» در .
 الله تعالى نك بنده لرينه امر بيورمش اشلرده هر بزنده بكلر چه سر لر
 اولديغي كبي، بو «حج» ده دها بيوك بر سر واردر، كه اوده انتظام
 عالمه سبب اولان اجتماع در .

نمازك اسراري باشقه، روزه نك اسراري باشقه، زكوة وحجك
 اسراري دها باشقه ايسه ده، بو حجك اسراري دها بليغ، دها عجيدر .
 الله تعالى بزه بر شي ايله امر بيورر ايسه، اوشيك اسبابي ويولني
 هم كوستارمشدر . مثلاً بزه الله تعالى «واعتصموا بحبل الله جميعا»
 حكمتيله آخرت سعادتمزه مظهر اولمق ايچون بر نر قطة يه
 اجتماع مزي اراده ايدر ايسه، بزه بونك چاره سني ده كوستارمشدر .
 او چاره دن اڭ مفيدلري جماعه نمازي، جمعه نمازي، تراويخ
 نمازي هم عيد نمازلري كبي جمعيت لر هپسيده اسلامك بر يره
 جيمولوب دنبوي اخروي مقصدلره واصل اولمق ايچون تعاطي
 افكار ايتمه لر نه بيوك و آچيق يوللردر . اما بو كبي خصوصي
 جمعيت لرده استحصال ايدلمش افكار عاليه يي تعاطي ايدلمك و او
 سبيله هم دنيا هم آخرت سعادته نائل اولمق ايچون دنيانك هر
 كوشه سندن مسلمانلرك بر يره طوبلانمق اوزره اڭ بيوك بر جمعيت
 شرفنه مظهر ايتمشدر، كه اوده «حج» در . اشته بو «حج» ده آلتون
 باغانا اوزره استناد ايدلمش بناء اسلامك اڭ بيوك بر ركني در .
 اولادم سز بلورميسكز حج نه در؟ ...

حج : مسلمانلرك آلتونلري چوق اولنلره عمرلرنده بر كره
 كعبة الله حضورنه واروب طواف وزيارت ايتمكدر . كعبة الله
 بزم يرمزدن پك اوزاقده بزه نسبتاً جنوب طرفنده مكه مكرمه اسملي

گوزل بر شهرده در، اوراده اڭ اللک الله تعالی حضرت لری آدم علیه السلام غه او کعبه یی بنا ایتیمه امر قیلمش ایدی. هر طرفدن مسلمانلر جیولوب آخرت کرا کلری حقتنه تعاطیء افکار ایتمه لرنه ظاهری بر سبب اولسون ایچون، حضرت آدم ایله حوایه جنتک قزل یاقوت لرندن غایتده نورانی بر یاقوت «حجر اسود» نی هبه و کعبه نڭ بر رکنه وضع ایتمکله امر ایتمشدر. او حکمته مبنی آلتونلری حاجت اصلیه سندن زیاده اولان مسلمانلره کعبه یی طواف و او حجری استلام ایتمکله فرمان ویرمشدر.

او وقتلر کعبه شریفه کچوک بر بنا اولمش. صوگره حضرت ابراهیم علیه السلام غایتده مزین بر صورتده بنا ایتمشدر. او وقتدن اعتباراً مؤمنلرک بر زیارت و عبادت مقاملری اولمشدر. حمد اولسون شمدی هر سنه ده میلیونلرچه مسلمانلر او کعبه یی طواف ایدرلر. زمان سعادتده رسول الله ایله برابر حج ایدن مسلمانلر فقط یوز اون درت بکه بالغ اولمش ایدی. رسول اللهک او حجی حج الوداع ایدی. شوکا کوره حجک هر بر سرلرنی هر بر حکمتلرنی بالفعل کوستارمشلر ایدی. پک بیوک بر حکمته مبنی فرض ایدلمش حج اشته شو صورتله ادا ایدلمه سی لازمدر. بز بو کونده ده رسول اللهک شو اثری (ازی) اوزره وارمش اولساق ایدی، شبهه سز دنیاده خلیفه اولمق صفتیله اداره ایتیمه «صالحین» دن اولمش اولور ایدک. حقیقتاً یرک و ارث لری اولمق اوزره صلاحیت و اهلیت فزانمق ایسه، هب شو کبی بیوک جمعیت لرده تعاطیء افکار ایتمکله حصوله کلور. اعتصامله امرک حکمتیده شودر. زیرا بو (جمعیت) معارفه یی معارفه مصاحبه یی، مصاحبه ایسه محبت و مودتی ایجاب ایدر. اسلامیتک او کبی گوزل نظاملرندن مقصده اخوت و مودت دگلمیدر؟ بو کبی گوزل و بیوک جمعیتلر هیچ بر ملتک النده یوقدر. مدنیتی ترقی

ایتدرمیه آرزو ایدرلر ایسه ملیونلر صرف ایدوب جمعیتلر یاسارلر. بو حج جمعیتی اسلام ایچون بیوک بر شرفدر.

حج او یله بر عدالت اوزره بنا ایدلمشدر، که انسانلر تعجب ایتمک قابل دگلدر. کعبه الله حضورنده طواف ایتمک آرزو ایدیلور ایسه هر بر انسان کرک بای کرک فقیر کرک عالم کرک جاهل، کرک امیر و پادشاه بیله اولور ایسه هپسی «احرام» دینلمش بیاض اثوابلر ایله باشلری، ال و آیاقلری آچیق اولدیغی حالده کعبه یی طواف ایدرلر. سن فقیر بن پادشاهم دینلماز. پادشاه ایله راعی بر درجده حساب ایدیلور. ایرلر، قادینلر و قزلر هپسی ده مساوی درلر. نماز وقتی کلور ایسه کعبه الهک حرمنده غایتده بیوک و مزین منارلری اوزره آذان محمدی اوقولور. هپسی بردن «الله اکبر» صدالرنی «محمد رسول الله» ندالرنی عرشلره چقارلر. منظره سی گوزل، کوکلره خوش کوریلور تاغلر ایله احاطه ایدلمش و حرم شریفی ایچنده بتون دنیانک باعث سعادت اولان محمد علیه السلام توغمش مکه ننگ کعبه سنه یوزلرنی یونالدور. شو صورتله نمازی خشوع، خضوع ایله قیلدقدن سوگوره اللهغه محبت و شوق لری قوتلنوب کمال خلوص ایله کعبه یی طواف حجر اسودی استلام ایدرلر. ابدی سعادتلی ایچون وعد ایدلمش او گوزل جنت تاشتی کورمک آرزوسی و استلام ایتمک شرفی کوکلره نه قدر فرح و سونچ ویرر. هر مسلمان شو مقدس کعبه یه کوزلرنی دیکمش، کوکلنی برکتمش یا الله یارب دیه رک دعا ایدرلر. حیات لرنندن معیشتلرندن بیله خبر لری یوق. الله ننگ محبتله درلو درلو لذتله مستغرق اولورلر. کعبه یی طواف و رسول اللهی زیارت ایتمک نصیب لری اوله مامش انسانلر ایدا کوکلنده بر راحت اوله ماز. حیات لرنندن هپچ بر درلو لذت آله ماز. اشته اولادم! اسلامیت

محبتي شو صورتله اڭ توبان بر فقيردن اڭ بيوك پادشاهلره وارنچه
بر رابطه يه جمع ايدر. گويا بيوك بر ماشينادر كه او ماشينا قودسيله
هر شي حركت ايدر. يا خود ايليكتر قوه سي منتهى اولمش قطب در كه
ضيا سى ده شو گوزل حجر اسوددن چقار. اشته شو مقدس ماء زمزم،
ركن و مقام، و بيت الله الحرام حضور نه كامش مسلمانلر صاف
و نورلى قىلبلر نده ايمان نوري و شانلنوب صف اوله رق
كمال خشوع ايله نمازه شروع ايدر لر. ميزابلڭ تحتنده يا خود
ابراهيمك مقامنده اماملرى الله اكبر ديد كدن سوكره يوزار بگلر چه
حاجيلر بسم الله ديهر ك اقتدا ايدر لر.

شو صورتله نمازى ادا ايتد كدن سوكره كهبة اللهى طواف
و حجر اسودى استلام ايدوب صفا، مروه آراسنده سعى ايدر لر.
سوكره هب مسلمانلر عرفات تاغنه چقار، عرفات تاغنده حج امامى
غايتده بليغ بر خطبه او قور. حجك مناسك و مشاعرنى تعليم، سر
و حكمتلرنى بيان ايدر. آق دوه اوزره بنوب امام خطبه او قودينى
حالده بتون حاجيلر آياق اوزره طررو اللرنده گى آق جاو لوق لريله
ايجابة اشار سى ايدر لر. او وقت حاجيلرك بر آغزدن الله اكبر
صدالرى و لييك ندالرى هم آه وزار لرى تا عرشلره قدر چقار.
بتون عرفات جانلور. بتون عرفات نورلنور. كمى آغلار، كمى
كولر، كمى حسرتلور، كمى شادلنور. شو حالده اويله گوزل بر
منظره حاصل اولور، كه انسانك بر دگل، بك جاني اولور ايسه،
بيله او در جهلره او سعادتلره ايرشدرن الله سى نك رضاغنه فدا ايدر.
نهايت عرفات دن افاضه وقت لرى كلور. كرك پادشاه و امير اولسون،
كرك فقير و مسكين اولسون هب سى يالين آياق يالين باش يوزلرى
كوزلرى و احراملرى توزانلغان، كوكللرينه الله ورسولى نك
محبتي تولغان، دللرندن «لييك» ذكر لرى عرشلره چقغان حالده مزدلفه

ومینایه کلور لر . لبیک صدالری عرشی کرسی بی دتره در . بر طرفندن ده طوبلر آتیلور ، موزیقلر اوینالور . او حاللری کوروب کو کلر طولر ، آغلایاسی کلور . عرصات میدانلری خاطرلره دوشر ، صراط کوپریلری کوز آلدینه کلور . جنت و نارگ منظره سی کوریلور . شو حال ایله مشعر الحرام (مزدلفه) یه یتوشر لر . آندن صباحله مینایه کلوب نفسلر نی قربان ایده چک مقامده ، الله نك هدیه سی اولان قوی و کبش لری قربان ایدر لر . شو وجهله نفسلر نی اوت دن خلاص ایدر لر . نه ایة الله نك رحمة واسعة سنه مظهر اوله رق اهل عیالنه و اصل و مملکتلر نه راجع اولور لر .

اشته اولادم : بناءً اسلامك آلتون باغانالر نندن ایکنچیس ی اولور «حج» شو صورتله ا کمال ایدی لور . نه بیوک سعادت در ، که نصیلری اولنلر بیت اللهی طواف و الله نی ذکر ایدر لر . اشته او الله نك نظر گاه سی اولان کعبه معظمه در . انسانك گناه سی یافر اقلر دو کیلور کبی اور اده دو کیلور . نعمت و رحمتلره اور اده مظهر اولنور . پیغمبر من محمد علیه السلامك شو مقدس یرده دو غدیغنی ، شو کعبه معظمه بی طواف ایتمدیکنی و دین اسلامك نوری شو یردن ساچیلدیکنی دوشنولور . و عظمت الهیه یی تفکر ایدی لور . ائ بیوک عبادت ده عظمت الهیه یی تفکر دگلمیدر ؟ .

اشته اولادم ! الله تعالی حضر تلر نك عظمتنه ، فضل و رحمتنه عجیب دگلدنر ، که الله نك سوگان بنده لری : انواع چچک و میوه لر ایله زینتلمش جنت باغچه سنده در لودر لوناز و نعمتلر ایچنده ، نور دن یرادلش حور العین و دلبر لرك جاذبه لی کوز لری ، یا شکی آچلمش چچک غنچه سی کبی لطافتلی آغزلری و تولغان آی کبی نور لی یوز لری نك لذه معنویه سیله لذتلندیکن صوکره ، کعبه معظمه یی

طواف ایتمکله مشرف اولدیقلری کبی، مقصد اقصی اولان الله نك
جماليله مشرف اولور لر ايسه، بو کون ايكمش ايجنلرينك ثمره سنی
او کون حصاد ایتمش اولماز لرمی؟...

اولادم! اللهغه محبت، اللهنی سومك مقام لرك ائك فوقنده،
درجه لرك ده ائك اعلاسنده در. اللهنی سومك مقامندن بيوك مقام
يوقدر. اللهغه چن محبت ايله عاشق اولنار ايجون حضور قلب
وجمع خاطر له اللهنی ذکر ایتمگه ونور جمالنه مستغرق اولمقدن
لذیذ هیچ برشی يوقدر. (يك نفس باخداشدن به از ملك سليمان)
اشته شو مقامده الله تعالی نك «رجال لاتلهيهم تجارة ولابيع عن ذكر الله»
قول شريفی نك حقیقتی ظهوره كلور.

باب القرآن

قرآن

بز انسانك دنیوی اخروی سعادتنه مظهر و بناء اسلامك ائك
برنجیسی، ائك عالیسی اولنور «ایمان» ائك حقیقلرنی ادله سیله «باب
الایمان» عنوانی تحتنده سويلمش ایتدك. صوگره بناء اسلامك
متباقیسی (نماز، روزه، زکوة و حج) فی کینه «باب الاسلام» عنواننده
بیان و ایضاح ایتدك. شمدی ايسه شو بناء اسلامك کمالنه، اصل
واساسنه ارشاد ایدن حقیقلر یازلمش وهر درلو سعادتلره نائل اولمق
اوزره فضائل و خصائص لر کوستارلمش «قرآن کریم» ائك اعجاز
وبلاغتی فصاحت و بیانی بیان ایتمك اوزره باب القرآن عنوانيله
عرض ایتمك اوله مز.

فقط بزم عرض ایتد کمز فکر لر، ایمان و اسلامک شرف و علویتنه نسبتاً دگردن بز قطره قیاش نورندن بر ذره در. ایمان و اسلامک حقیقتی انسانک فکر لری واصل اوله جق و عقللری ادراک ایدمه جک درجه لردن عالیدر. ونسبتی قابل اولمایه جق قدر بیو کدر. اللهنک رحمت خزینه سی نه قدر بیوک اولور ایسه، «ایمان و اسلام» ک شرفی ده او قدر شریف او قدر عالیدر. حتی اللهنک رحمت فضاسی انسانلرک نظریله تحدید ایدیله جک بر حدود تحتنده اولمادیغی کبی ایمان و اسلامک انوار لطیفه سی ده کینه بر حد معینه اختصار ایدلمه سی قابل امکان دگلدر. ازلدن ابده توغروکلن انسانلر اسلامیتک علویتنی، شرفنی نه قدر یازار، نه قدر او قور ونه قدر سویلر ایسه ده، بگدن بر حکمتنه و ملیوندن بر اسرار نه اطلاع ایدمه زلر. اشته اولادم! الله تعالی بزه احسان ایتمش ایمان و اسلام نعمتی نک شرفی و علویتنی او قدر عالی ایش. بز بونک ایچون نه قدر شکرانه ایدر اولساقده حقیله ایفا ایدمه جک دگلمز. اسلامیتک بو شرف و علویتنی ده بزه قرآن کریم او گرتمشدر. بز قرآن کریمک بلاغتنی کینه قرآن کریمک اوزندن او گرنملی مز.

اولادم! سزمکتبه کلور یا خود بر یره وارر اولسا گز یولک اک توغروسندن کلمیه هوس ایدرسکز. هم یا کلور ایسه گز توغری یولی کوستار نلره نه قدر سونچله رحمتلر او قور، تشکرلر ایدرسکز دگلی؟

اوت اوله در. سزک شو توغری یولی تعقیب ایتمه ککز نه قدر بیوک فائده لر کتورر. بردن آروماز سکز هم وقتکز بوشه کتماز، مدنی ملتر بر ساعت وقتک بوش بوشنه کچمه سنی استمز لر. بیوکلردن بری: «عمرم ایچنده ایکی آلتون ساعت ضائع ایتدم. هر دقیقه سی آماز تاشلری ایله مزین ایدی. او ساعتلری بولوب

کتوره نلره دنيا بهاسی قدر خزینه لر ویریلور ایسه ده حقیله مکافات اوله ماز. لکن بوله مازلر « دیمشدر. بو سوزیله ساعتک ضائع اولماسنی دگل، بلکه ایکی ساعت قدر وقتک ضائع اولماسنی اراده ایتمشدر. اشته اولادم «المواقیت کالیواقیت» ک معناسی ده شودر. سزی ده او توغری یوله ارشاد ایدن مرحمتلی ذاتلر سزک و قکزی بوش بوشنه کچرماز و او سببله مقصد گزه بر ساعت اولسه ده مقدم وصولکزی ایچون بر اینر گولک کوستارمش اولور لر، که مقابلنه خزینه لر طولوسنیچه آلتون ویریلور ایسه ده کینه آذر. شو حکمتلره کوره الله تعالی حضرتلری انسانلری یار اتماز دن. ئلک آنلرنک سعادتلر نه باعث اولوردای اسبابلری هر برنی حاضر لمشدر. یرده و کورده انسانلرک سعادتلریچون ملیونلرچه گوزل شیلری خلق ایدوب و آندن استفاده ایتمک ایچون بزى تشویق و ترغیب ایتمشدر. غایتده سهل و توغری یول ایله او سعادتلره نائل اولمق ایچون بزه «قرآن کریم» نامنده بر کتاب جلیلی هدیه ایتمشدر. اشته انسانک سعادتلی ایچون یرادلمش طبیعتک اک گوزلرندن استفاده ایتمک اوزره، اک گوزل، اک سهل، اک توغری بر یول وار ایسه، اوده «قرآن» کریمدر. قرآن کریم ایسه، هر درلو سعادتک خزینه سنی مشتملدر. اشته او سعادت خزینه سنیک یوللرندن ملیوندن برسی اولمق صفتیله سزه عرض ایدرم:

اولادم: قرآن انسانلره لازم اولان سعادتک اک اعلاسی اللهک رضاسی اولدیغنی بیان و ایضاح ایتمشدر. شوکا کوره انسان هر نی قیلور ایسه اوشیده اللهک رضاسی اولماسنه دقت ایتمیلدر. ایمان کتورمک و اینرگو عمل ایتمک دن مقصدده، جنته کرمک یا خود ناردن نجات اولمق دگلدر. هم بو آرزو ایله عمل

ایدلمه سی ده تیوش دگلدرد. چونکه جنته کرمک کبی کو گللری جلب
ایدن نعمت لر و ناردن نجات اولمق کبی کو گللره سونچ ویرن
اشلر هبسی ده الله نك بیوک و واسع رحمتنه استناد ایدلمشدر. کندیسنی
و کافه عالمی یرادن الله نك رضاسنی استیانلرک مقصدی بوندن اعز
و بوندن اشرف در. ایمان و عبادت مقابله جنت نعمتی یاخود ناردن
نجات کبی جسمانی لذت لرک مقصد ایدلمه سی قصر همتدن کلور.
اللهه ایمان و ایزگو عمل ایدنلرک همتلری عالی اولور ایسه،
مقصدلرده او کبی جسمانی نعمتلردن دها عالی اولمق تیوشلی در.
روحانی لذت لرکده اک اعلاسی، الله نك جمالنی مشاهدیه و اصل
اوامق ایچون سعی و همت ایتمکدر. نعمت لرک اک اعلاسی ده،
مشاهده جمال در. بوا یسه الله رضاسنی نك بیوک بر رانحه سی اولمغله
نعمتلرک جمله سندن افضل و احسن در. چونکه انسانک هر اشنده
الله رضاسنی مطلوب اولنور ایسه، اللهه راضی اولان بنده سنه
نعمتلرینک اک اعلاسی ویرمه و عد ایتمشدر: «للذین احسنوا
الحسنی و زیاده» .

اشته انسان ایچون بوندن بیوک هیچ بر نعمت یوقدر. شو
اساسه بزى ارشاد ایتمک اراده سیله جناب الله «ورضوان من الله
اکبر» جمله نورانیه سنی بیان ایتمشدر. «قرآن» او یله بر نظم
جلیلدر، که حقیقتلرک اک اعلاسنه بزى ارشاد ایدرد. بونک ایچون در، که
سعادتک اک برنجی اصلی و اساسی اولان ایمان فطری لر مرکز
حقیقتی هر بر انسانک کندیسنده مشاهده کوستارمک اراده سیله بکلرچه
اسرارى سویلر و بکلرچه یوللر ایله ترغیب و تشویق ایدرد. انسانلر
اصل خلقتده هر برى مساوی اولدیغنی شرف و عزت فقط صلاح
و تقوی ده اولدیغنی بیان ایدرد: «ان اکرمکم عندالله اتقا کم» بونکله
برابر تقوی صفة عالیه سیله وجدانلرنی تزین ایتیلرک افتخار

ایدیلور بر قیمت لری او لمدیغنی آکلادر. قلمبرنده عالی فکر لر، جمیل فعللری او یاندر. بتون انسانلری بیوک فضیلتلره، دنیوی مصلحتلره، اخروی هدایتلره ارشاد ایدر. قرآن، او قدر بیوک بر علم و معارف خزینه سی در، که بو دنیا قدر ملیونلرچه دنیا اولوبده ملیار دله انسانلر او خزینه دن علم و معارفی اخذ ایدر لر اولسه کینه بتمک تو گنمک احتمالی یو قدر. بلکه «چشمه» نك صوی آلمدیغنی نسبتده صاف و طولی اولماسی کبی، قرآنك خزینه سی ده او قدر صاف او قدر طولی اولور. حضرت علی نك: «بر سورة فاتحه ده او قدر معانی لطیفه مندر جدر، که اگر ده کا عدلره یازیلور ایسه یتمش دوه یو گندن زیاده اولور ایدی» دیمش مبارک سوزی بو توغروده نه قدر واضح بر دلیلدر. ینه شوراسی شایان دقتدر، که از لدن ابدیته قدر کلور انسانلرک طبیعتنه، زمان و حالک اقتضاسته مناسب صورتده معانی لطیفه سیله کافه عالمی تنویر ایتمه سیدر. لکن زمان سعادت دن صوگ کلن اهل اسلام هر نه قدر علم محبلری و معارف راغبلری اولمشلر ایسه ده، شو جوهر دن قیمتی علم و معارف خزینه سی اولور «قرآن» دن لایقیله استفاده ایتمک شرفنه نائل اوله مامشلردر.

بو- نه دن؟ اولادم.

بو- ایسه کینه شو قرآن کریمله رسول اکرمک کوستاردیگی یولی تعقیبه اعتنا ایتمک و حقیقی مدنیتهک اصل و اساسنی بر طرفه براغوب دنیوی لذتلره، ذوق و صفالره میل ایتمک دن کلور. بر انسان نك کو گنه ایمان و اسلام محبتی یرلشدکن صوگره علم و معارفه رغبتی اولنمازمی؟ البته اولنور. لکن او علمی الده ایده بلمک ایچون منتظم بر یولی اولنماز ایسه، هیچ بر وقت او مقصده

نائل اوله ماز. اشته عصر مزك اسلاملى عصر سعادتك منتظم
يولنى تعقيب ايتديكلر يچون آرالرنده علم و معارف لايقيه انتشار
ايدلمشدر. اگرده اهل اسلام اصحاب كرامك عصر سعادته
تومش يوللريله كيدوب، آنلرك از لرندن بر قدم بيله آيرلماش
اولسلر ايدى، شبهه يوق بوكون هر بر ملتك مكمل بر استاذلى
اولمش اولورلر ايدى.

اولادم! سز عصر سعادته گي يولي بلك آرزو ايدرسكز دگلى؟
او حالده بن سزه سويليم: اويول «قران كريم» يوليدر.
رسول الله امتلر نه: «بن سزك دنيا آخرت سعادته نائل اولماك
ايچون سزه ايكي يول فالدردم: برى «قرآن» ديگرى ده اصحابم»
ديمشدر. واقعا بز قرآن كريمك فرمان عاليلرني تاميله يرينه
كتورمش ونه ايتديكي شيلرنندن ده كماليله اجتناب ايتمش
اولسا ايدك، علم و معارفك اڭ عالي طبقه سنده اولنمش
اولور ايدك چونكه قرآن بزهر هر درلو سعادتك يوللرني بك
واضح بر روشده بيان ايتمشدر. اصحاب كرام شو يولي تعقيب
ايتديكلر يچون جهانك هر گوشه سنه علم و مدنيت اولقلى ساچوب
آز بر وقت ايچنده يمشلرنندن ده يمك نصيبلى اولمشدر. بلور
ميسكز قرآن رسول اكرمك زمان سعادتنده بك جزئي بر وقتده
اوزى نك نهائيسز پارلاق نورنى ساچوب كافه عالمى تنوير و بيوك
بر ثروت و سياستى ده عالمه اعلان ايتمشدر.

بلورم: «علم و معارفك حقيه انتشارنه عصر سعادتك يولى كافي
دگلدن. بلكه بيوك بر دولت و سياستده لازم. مكتب و مدرسه لرمز
اولنماز. و علمك انتشارنه حقيه اختيار و حریت ويريلماز ايسه. بز
او علم و معارفنى نچك استحصال ايدن بلورنم» ديهلر اولور. لکن
بوفكر توغرى دگلدن. چونكه ثروت و دولت، سياست و سلطنت

کندیسی بيله علم و معارف سايه سنده استحصال ايديلور. اما قرآن کریم علم و معارف يولنی کوستارمش ایسه، ثروت و سیاست يولنی ده کوستارمش در. بلکه سلطنت و پادشاهلق نه کیبی بر اصول و سیاست اوزره اداره ایدیلنه چگنی پک چوق حقیقتلر ایله اثبات ایتمشدر. بونک ایچون یالکز یوسف و سلیمان قصه سنی اوقومق تاقیدر. اما دولت و ثروت ک استحصالنه اویله گوزل بر یول کوستارمشدر، که هیچ بر پادشاه و سلطنت ک اوقدر بیوک دولتله نائل اوله چیغی امکان دائر سنده دکلدرد. (بز بونی باب الاسلامک زکوة فصلنده سويلمش ایدک)

اشته اولادم! بونلر آگلاشیلور ایسه، تکرار دیورم که اگرده شو عصر سعادتک یوليله کیدلمش اولسه ایدی، شبهه یوق هم علم و معارفی هم ثروت و سلطنتی الله ایدیلور یاخود الله ایدلمش سلطنت لری الدن بیر مه مه قوت و اقتدار لری اولنور ایدی. درست بزده محبت وار و رغبت وار! اما یوليله سعی و اجتهاد یوق. بر شینی الله ایده بلمک ایچون مطلقا محبت و رغبت کافی دگلدرد. بونکله برابر هر زمان و حالک اقتضاسی نسبتنده سعی و اجتهادده لازم در. «وان لیس للانسان الاماسعی»

اشته اولادم! اش سوزله دگل، اش اشله در «دینلور. بو پک توغری بر سوزدر. بوکا بر مثال سويله یم: الله تعالی محمد علیه السلامی پیغمبر ایدوب یباردی. فقط کلمره، بلور میسکز؟ بتون جهانک هر گوشه سنده اولنور زنسکین، جسور و حق آگلامایان انسانلره دگلمی؟ اوت. اشته اویله ایسه ده، رسول الله بر اوزی بتون جهانک فارشوسنه چغوب: «بن محمد، الله طرفندن یبارلمش حق رسولم» ديه بلدی. اول بر اوزی ایدی. الله دن باشقه یاردمچیسی و حامیسی ده یوق ایدی. الله نک یاردمنه اشانوب بو قدر بیوک بر اشی وجوده چقارمايه

کرشمش ایدی. لکن آنک النده بر کتاب جلیلی وار ایدی. او کتاب جلیله بتون انسانلرک سعادتلر نه پک آچیق یوللر کوستارلمش ایدی. او یوللر انسانلرک هر بری نك عقلنه مناسب روشده ترتیب و تنظیم ایدلمش ایدی. رسول الله شو منتظم یول اوزره حرکت ایدر ایدی. ذره قدر اولسون شو یولدن آیرلماز ایدی. هر سویلدیگی سوزنی هر اشلدیگی اشنی شو کتابلک قانوننه موافق ایدر ایدی. بونک اوزره کندیسی ده غایتده ملایم و گوزل طبیعتلی ایدی. هر کمسیه رفق و ملایمتله معامله ایدر ایدی. اشنده و سوزنده ثبات و استقامت کوستارر ایدی. انسانلر جهالتلرندن ناشی نه قدر ادبسلرکده اولنورلر ایسهده، آنلره آچیغلنماز بلکه بلمدیکلر نه حمل ایدوب حقلرنده خیر خواهده اولنور ایدی. الله نك عنایتله دائما آنلرک هدایتی سعادتنی امید ایدر ایدی. گوزل اخلاقی، ادب و انصافی ایله هر کمسنک محبتنی نسبتنی جلب ایدر ایدی.

اشنه اوسایهده باشده اسلامیتی قبول ایدنلر بر ایکان اون، اون ایکان یوز و بک اولدی. و فوق العاده بر سرعتله اسلامیتی قبول ایدنلر میلیونلره بالغ اولدی. اسلامیتی قبول ایدن ضعیفلر قوی و متین اولدی. قوی و متین اولان معاندلر ضعیف اولدی. یرلری، شهرلری، مملکتلری، صولری، هم اورمانلری مسلمانلر الینه کردی. بونلرک یرنه مسلمانلر وارث اولدی. رسول الله ک مجلسندن و قرآن کریمک مسعده سندن لذت آنلر کون کوندن ترقی و سعادت لره نائل اولدی. بو سعادت دن محروم اولنلر نه قدر دهشتلی اذیتلر ایدر اولساده اسلامیتک انتشارنه هیچ بر مانع اوله مازلر ایدی. « و نریدان نمن علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمة و نجعلهم الوارثین ». نهایی رسول الله ک توتدیغی مسلك و کوستاردیگی و ه

كيدنلر چوق يرلرى ضبط ومالك اولديلر. دنيانك هر كوشه سنه انتشار ايدوب آذان محمدى او قوديلر.

ويياض علملر كوتاروب اشته: «دنياده آنچق شو يول ايله وارانلر مسعود اوله چقدردر» اعلاننى بتون عالمه اعلان ايتديلر. مصر، شام، قدوس، استانبول، بصره بغداد، قرطبه، غرناطه كى دنيانك الك گوزل شهرلرى ضبط واهاليسنى اسلام نوريله تنوير ايتديلر. چين، تركستان، اندلس عموما فتح وتسخير ايدلدى. دنياده امثالى كورلماش غايتده غريب آثار صنايع (ساعت) ايجاد ايديلوب پادشاهلره هديه ايدلدى. هر بر بيوك شهرلرده دارالفنونلر، دار الشفقلر، دارالتدريس لر، جامعلر تاسيس ايدلدى. بغداد دار الفنونلرنده اجرام سماويه يى ترصد وسمايى ترسيم ايدلدى. قرطبه و غرناطه كليهلرنده حكمة طبيعیه ورياضيه تدريس ايديلوب طبيعتك خارقلرى كشف ايدلدى. او كون آوروپا دولتلرى كنديلرندن مستعد طلبهلرى شو عالى مكتهلره ارسال ايدوب علوم ومعارف اسلاميه يى استحصال ايتديلر. شمديگى آوروپاده تعليم وتربيه اصوللرى هب اسلام لك ميراثلرى، وقرآن كريمك يوللريدر. شمديده اسلامك آثار صنايع سندن اندلسك جامع كيبوللرى، «الحمراء»، «البيضا» سرايلرى كورنلرك دقتلرنى جلب وهوشلرنى سلب ايدر. وقتيله آوروپاده سراي، بلغار، قزان وقاسم فتوحاتلرى وآنلرك سياست وغيرتلرى خاطرلره دوشوريلور ايسه غبطه ايتممك قابل دگلدر. اشته اولادم! بونلر نه دن؟

جواب هنوز بردر: (زمان سعادتك يوللرنى تعقيب ايتديكندن!) بزده اونلر كى اجتهاد ايدر اولساق دهآ بيوك فتوحاتلره نائل اوله چغمز شبهه سزدر. فقط بونك ايچون عالم اسلامك هبسى بردن اولاد واحقادنى تعليم وتربيه يولنه سوق ايتميلدر. وقت وساعتك دقيقه سنى بياه

کچر مینچه فرصتی غنیمت بلملیدر. اگر زمان سعادتک یوليله
اجتهاده مداومت ایدیلور و جناب اللهک «واعتصموا بحبل الله جميعا»
حکمتنه مظهر اولنور ايسه، شبهه یوق آرزمان ایچنده زمان سعادتک
سعادتلی و بابالرمزک ثروت و دولتلی اعاده ایدیلنه چکدر.
دقت ایدکیز اولادم! علمده، هنرده، صنعتده، قلمده تفوق ایتیمه
سعی و اجتهاد ایتک: رسول اللهک «رجعنا الى الجهاد الاکبر»
حقیقتلرني ابراز و جهادک اسرار و حکمتلرني ایضاح ایتمکده در:
«ومن یؤتی الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا».

نعمت الهیه

اولادم! سزه برسی طرفندن ایدیلور انعام و احسانلره طبعی
سوینورسکیز دگلمی؟ قردش، قلم یاخود کاعدکیز یوق ایسکان
صنفدش شاگردلرک بری او شیلری سزه ویرر ايسه، البته آکا
گوزل بر تبسمله تشکر ایدرسکیز.

قیمتی پک آز، عادی شیلرک احسان ایدیلدیگی حالده
کوکلکیزک اک درین بر یرندن چقان سونچله کوستاردیکسکیز
شو گوزل تبسملر انعام ایدنلرک کوکللرنی نه قدر جلب ایدر
دگلمیدر؟ بوکا کوره قیمتی پک چوق وانسانلر ایچون اک لزوملی
نعمتلی ویرن الله تعالی بی (انشأ الله) دها بیوک بر سونچله
سورسکیزدر. مثلا بزه الله تعالی ال، آیاق، کوز، قولاق، بورون
هم دیل ویرمشدر. بونلردن برسی گنه اولنماز ايسهده. نه قدر
طالعسن اولنور ایدک. باقکیز اولادم! دیل الله تعالی نک نه قدر
بیوک بر نعمتی در. اگرده دیل اولنماسه ایدی، سوگیلی پدر
ووالدهمز، استاذ و احبا بلرمز ایله نچک سویله شه بلور ایدک.

مکتبه کلوب نچک درس اوقی آلور ایدک . بو نعمت پک بیوک
بر نعمت اولدیغی ایچون حضرت موسی دائماً الله تعالی یه «رب
اشرح لی صدری ویسرلی امری واحلل عقده من لسانی یفقهوا
قولی» دیه دعا ایتمشدر .

اگرده کوز اولماسه ایدی نه مکتبه کله بلور ایدگز . نه
کتاب اوقی بلور ایدگز . نه ده راحت راحت استدیگگز یرلره
کیدر ، کلور ایدگز .

بورون بزه نفس آلمق خدمتی ایفا ایتدیکندن بتون وجودمزك
صحتنه ، حیاته نسبتی قابل اولمایه چق درجه ده فائده لی بر نعمت در .
بر دقیقه نفس آلماناز (صولو صولنماز) ایسه بتون حیات بر باد اوله چقدر .

قولاق ، ال و آباق نعمت لریده نه قدر بیوک نعمت لر در . دنیاده
بو نعمت لر دن زیاده نعمت لر اوله ماز . اشته بو لذت نعمت لری بزه
الله تعالی ویرمشدر . بز بونک ایچون شکرانه قیلمالی یز . بو نعمت لری
الله قوشقان یرلره صرف ایتلی یز . بو وباشقه نعمت لرک هر بری
کندی (موضوع له) سنده استعمال ایدلمه سی حقتنه پک بیوک اسرار
و حکمت لر اولنور ایسه ده ، بزه او بحتلری کندی موضع سی (حکمه
و تشریح در ساری) نه بر اندق . الله تعالی بزه بو نعمت لری احسان
ایتمکله گنده قالمامش . ده بیوک نعمت لری احسان ایتمشدر ، که شو
معدود نعمت لر نه قدر ظاهر لر می تزیین ایتمش اولسه لر ، اونعمت لره
هم ظاهر هم باطن لر می تزیین ایدر لر . آنلرده عقل و وجدان
نعمت لری در . بونی ده بزه الله تعالی احسان ایتمشدر . بونلر ایله بز
گوزل و فنایی تمیز ایده مز .

الله ننگ بار و برلگنی اثبات ایده مز . الله ننگ بنده لر یله گوزل
معامله ده اولونه مز . و بونک اوزرده الله تعالی محض رحمتندن بزه
و بزم ابدی و عمرانی سعادت مز یول کوستارمک ایچون رحمة

للعالمين صفتيله رسولمز محمد عليه السلامي ارسان ايتمشدر. و آنك مبارك الينده كنديسي (الله) نك اڭ بيوك نعمتلر نه وصول يوللرني ايضاح ايدر قرآن كريمي هديه ايتمشدر. او قرآن كريمك حكيمي تا قيامته قدر باقي در، ابدى در، ازلى در. اعضامزك تكملي نعمتيله نه قدر لذتلنور ايساك روحلرمزه راحت ويرن قران نعمتيله دها لذتلنمش اولورز.

زيرا او بزى دئما مكارم اخلاق كبي گوزل اشله دعوت ايدر. قبلرمزك صافلغنه، نيتلرمزك حسن و جمالنه ارشاد ايدر. اداب معاشرت، تعليم و تربيه كبي فضيلتلره سوق ايدر. اجتماعي معيشتلك انتظامنه تشويقي، انسانلر ايله معامله ده ناسك حقوقنه تعدى ايدودن تحذير ايدر. پدر و والده (آنا آنا) يه اطاعت استاذ و عالمره محبت و مؤمنلر ده اخوت و صداقت ايتميهي توصيه ايدر. امانه و عدالتي، كسب و تجارتي و پادشاهلره انقيادى امر ايدر.

فطرت سرلر نه، ملت مصلحتلر نه خدمت ايدر. عالمرى، شاگردلرى اعزاز و اكرام ايلر. آنلك درجه و سعادت لرني انسانيت مرتبه سى نك اڭ اعلاسته اعلا ايدر. الله نك آثار رحمتيله كوكللر ده حاصل اولمش محبت الهيه نائل اولنلك قوه عرفانيه لرني كوستارر: «يرفع الله الدين آمنوا منكم والذين اوتوا العلم درجات.» انسانلك هر بريله گوزل معاشرت، گوزل معامله يي تشويقي، و امن عمومى نك حصولنه ترغيب ايدر. صحت و عافيتك اڭ برنچى سببلرندن اولنور طهاره و نظاقتي تعليم ايدر. «ما يريد الله ليجعل عليكم من حرج و لكن يريد ليظهركم و يتم نعمته عليكم و لعلكم تشكرون.» انسانيت وظيفه لرني، آرالرنده اولنور حقوقلرني و هر فضيلتك و عمومى و خصوصى منفعتلرني؛ حسد، خيانت، ظلم، كذب، غيبت كبي هر درلو اخلاق ذميه دن؛ شرك و خمر كبي گناه

کبیره دن اجتنابك لزومنی غایتده فصیح و بلیغ بر صورتده ایضاح
ایدر. بو کبی اخلاقدن اجتناب حقنده کچن امتلرک قصه لرنی،
باشلر نه کلن حاللرنی بیان ایدر. هر شیک اورتنه، زماننه نسبة «نار» ک
خشیه سنی رحمت و مغفرتک انوار لطیفه سنی بیان ایتمش او گوزل
نظملر و وحله تجلی؛ و سرلره تعالی ایدر. او گوزل نظملر، او گوزل
تصویر لر انسانلرک صافی قیلر نه او قدر گوزل اثرلر ویرر، که
انسان خیرته فالور. وبلا اختیار: «بو کلام بشر دگلدر، بلکه
بشرلری یرادن بر اللهنک کلامیدر» سوزنی سویلر. سزک کبی
صبیلر و عواملر بیلر او گوزل کلامک معنا سنی آکلار. اما خواص
و علملر ایسه او قرآن کریمک نظمنده بکلر چه حکمتلر، اشارتلر
و خفی قدسیتلر اولدیغنی ادارک ایدر. او اثرلرک، او سرلرک اثر بله
انسان کوزلرندن یاشر آقیزور. و کندیسنی ضبط ایده مدن آغلار
واونکله لذتلنور. دنیانک نهایتنه قدر، نه قدر علوم و معارف،
فتوحات و کشفیات تزیاید ایدر ایسه، او کتاب کریمک علو و رفعتی
او قدر زیاده لشر. کونلر، آی لر یوریلر چک بر مسافه نک بر نچه
ساعنده طی اولنماسی، و اونسبتده ایکی محلک آراسنده بر لحظه
(طرفة العین) ده مخابره ایدلمه سی کبی وقتیلر محال صانالمش نچه نچه
کشفلر، زمانزده کون کون دن ظهوره کلن علمی حادثه لر بونلرک
ممکن اولدیغنی بزه عیانا کوستارر. طی زمان و مکانه هم قوشلرک
سویلمه سنه دائر «هدهد» قصه سی کبی حاللری زمان سعادتده
قریشلرک ذهنلری هیچ بر درلو قبول ایتدیگی حالده قرآن کریمک
بو کشفلرنی بو کون کندیمز مشاهده ایده مز. و بکلر چه چاقرم
مسافه دن قارا قارشویه سویله شه مز. شام شریفدن مدینه منوره یه
بر «آی» لقی مسافه بی شمدی ده اگوزل بر صورتده اوچ کون
ایچنده یئوشه مز. دهانه لر، نه لر!

اشته بو اشلرک دها فوقنده کشفلر ودها مؤثر سرلر اوله چغنه
دائر اشاره لرک، بک بو قدر سنه لر مقدم قرآن کریمده ذکر
ایدلمه سی، الله نک کمال قدرت و اوصاف بدیعه سنه شهادت ایدر
دگلمیدر؟ « وسخر لکم الشمس والقمر دائبین، وسخر لکم اللیل
والنهار. و آقا کم من کل ما سألتموه. وان تعدوا نعمة الله لاتحصوها»
اشته اولادم! الله نک بر بیوک نعمتلی و عجیب کشفلی: انسانلرک
وظیفه سی آنچق الله تعالی یه جان دلدن ایمان و عبادت ایتمه نک
لزومنی بلدرر.

شوگا کوره بلاغته اک ابلغ اولنور ذاتلر جناب الهک « یا
ارض ابلعی ماک ویاسما اقلعی» کبی آیه جلیله سنی ایشیدوب بو:
« انسانلر سوزی دگلدر، مطلقا الله سوزی اولسه کک » دیه ایمان
ایتمشلردر. و کشف ایندیگی معانی جلیله یی دگل، ظاهری بر آیتک
تنظیرندن بیله عاجز اولمشلردر.

خلاصه: قرآن کریم او الله نک فیض قدرندن ظهوره کلمش
بر کتاب جلیلدر، که فصاحة و بلاغته بتون عالم مقتون اولور.
انوار قدسیه سیله منور بر شمس عنایتدر، که الله نک عظمتی، ملک
وملکوتنی سیر ایدرر. بتون عالمک فوقنده بر مؤثر قدیمک،
بر حی قیومک وجودنه عقللری ارشاد ایدر. منبع فیض و رحمتک
محبت و عشقنه کوکللری جلب ایدر: « الله لا اله الا هو الحی القیوم.»

رحمة الهیه

فانظر الی آثار رحمة الله

اسلام محض رحمتدر. سعادتدر. فضیلتدر. چونکه

اسلام دینی هر درلو سعادتتی تأمین وهر درلو مضره دن تبعید اساسنه
استناد ایدلمشدر. بو ایسه انسانلری سعادتته جلب ایدن رحمة الهیه دن
باشقه بر شی دگلدن. نور ایمانله مشرف اولنلره اللهنک آیروجه
بر آثار رحمتی واردن. درلو درلو نعمت واحسانک افاضه ایدلمه می ده
شو آثار رحمتک عینی در. کائناتک بو قدر اوصاف بدیعه سندن
انواع انواع آثار رحمت مکنون در. گویا الله تعالی بنده لرینه رحمت
ومحبتی اظهار ایتمکی آرزو ایتمشده، الوان الوان نعمت لره
آنلری تربیه ایتمشدر. خلاصه: اسلامیت عموماً انسانلری رحمت
وسعادتته تشویق ایدر. بو بر حقیقت در. دقت ایدگز اولادم!
سزه بر مثال سویله می: اسلامیت خمرک حریمتی نه قدر عجیب
بر اسلوب اوزره افاده ایتمشدر:

اَلْ تَلْکَ « ائمی نفعندن اکبردر » دیمکله بو حقدن بر قدر زمان
دوشنیه اختیار ویرمشدر. سوگره ینه شو « ائمی نفعندن اکبردر »
اساسی اوزره، سز فقط آتی ایچدی کگز حالده اللهنک حضورنده
ایدیلور « نماز » کبی بیوک بر عبادته تقرب ایتمه یگز دیمکله عربلری
سویلمی عادت لرندن بر درلو استکراه ایتدرمشدر. نهایت بونلر او
حقدن فکولرنی یوردوب « ائمی نفعندن اکبر اولدیغی » قاعده بی
کندیله ریده حسن ایدر بر حاله کلدی کده: « سز ایدمی او اشدن
بتون بتونه اجتناب ایدگز. او اسلامیه موافق بر شی دگلدن » دیه
غایتده ملایم بر صورتده منع ایتمشدر، که صالحن صو ایچر کبی
آلشمش بر عادتدن او قدر سهولته آیرلمشدر، که بو ایسه
محض رحمة الهیه دگلدن ده نه در؟

اللهنک بنده لرینه اراده ایتدیگی افعال وحرکاتک هر برنده اسرار
حکمه واردن. فقط انسان اللهنک رحمتندن امید ایدوب صبر
جلیل ایله متصف اولمق تیوشلی در. اش عنوانیه دگل، بلکه

حقیقتیله در . بونک ایچون کھف سورہ سنده موسیٰ و خضر (علیہما السلام) ک
 قصہ سنی نظر دن کچرمک کافی اولسه کرک . الله تعالیٰ قرآن ده بر
 شیلہ امر یا خود بر شیدن نهی ایدر اولسه ائک ئلک اجمالی بر
 صورتده بنده لرک نظر دقت لرنی جلب ایدر . وطیعت لرنی آلدردر .
 صوگره تدریجاً او اشک گوزل و فنا طرف لرنی سویدهب حکمت
 و سر لرنی بیان ایدر . گوزل ایسه انسانک طبیعتنه ملایم کلور
 شیلری وعد ؛ و فنا ایسه طبیعتنه موافق کلماز بر طاقم جزالر ایله
 وعید ایدر . بونکله برابر وعیدی موجب شیلردن ممکن قدر
 اجتنابی ، و وعیدی موجب شیلری آتیانه غایتده گوزل نصیحتلر ،
 مثاللر ، هم عبرتلر ایله تشویق ایدر .

اشته اولادم ! شو حکمتلره مبنی الله تعالیٰ انسانلری دنیوی
 آخروی سعادتلره جلب و نور ایمانه مظهر ایتماک ایچون غایتده
 مؤثر بش درلو اساسی اعتنا ایتمشدر . بناً اسلام کبی قرآن کریمده
 عموماً شو بش درلو اساسی اوزره ایتنا ایدلمش اولمغله زمان و حالک
 اقتضاسی نسبتنده شو یوللر ایله انسانلری سعادتده دعوت ایدر اولمشدر .
 قرآن کریم ایچنده شو اساسلره مبنی نه قدر احکام و نصایح وار
 ایسه ، هبسنی بر سورہ فاتحه ایچینه آلمشدر . قرآن کریمده اولنور
 نه قدر ایضاحات وار ایسه هبسنی ده شو سورہ فاتحه مشتمل اولان
 اصولنی تعریضاً یا خود تصریحاً تفصیل ایتمکدن بشقه برشی دگلدر .
 اشته او اساسلردن برنچیسى : قرآن کریمک نزولندن و رسول
 اللہی کافه عالمه رحمت صفتیله ارسالندن ائک برنچی مقصد اولان
 الله تعالیٰ نی توحید اصولیدر . بو ایسه « الحمد لله رب العالمین ،
 قول کریمنده بکلرچه اسرار یله موجوددر .

ایکنچیسى : توحیده سالک اولنلره مکافات اولمق اوزره جنت
 و جمالیه وعد و بشارت ، اما بو سعادتدن محروم اولنلره نارله وعید

وانذاردر. وعد ايسه دنيا آخرتك سعادة ونعمتي ، وعيد بالعكس هر درلو شقاوتني شامل اولديغندن بوده « الرحمن الرحيم مالك يوم الدين » ايچنده بتون عنعنه سيله واردر.

اوچنچيسي: مخلصلك قبلرنده شو توحيد اساسني احيا ايتمك اوزره عبادت در « اياك نعبد و اياك نستعين » ده هر درلو عبادت موجوددر. دورنچيسي: سعادت شرفني و اوسعادت شرفنه نه وجهله نائل اولمى يولني بيان در. بوده « اهدنا الصراط المستقيم » ده زياده سيله جمع ايدلمشدر.

بشنچيسي: اللهنگ تعين ايتمش حكم لرنى نه وجهله اخذ وتلقى ايدنلرك قصه لريله حدود اللهى تجاوز ايدنلرك عاقبتلرنى اخباردر. بو ايسه شو امثال دن عبرت آلمق اوزره ، ايز گولك ايدنلرك سالك اولديقلىرى يولى اختيار وتعقيب ايتمكله ، سعادته نائل اولمق ايچون در. بوده « صراط الذين انعمت عليهم غير المغضوب عليهم ولا الضالين » ده بتون عجاييله تحقق ايتمشدر.

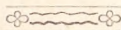
قرآن كريمك مشتمل اولديغى هر درلو سعادتك اصللرى اشته شودر. انسانلرك دنيوى اخروى سعادتلرى شو امور ايله قائم ونظام عالمك قوامى ده شونلره تايمين ايدلمشدر. اولادم بو اساسلرى نظر دقمتدن كچورر ايسه كز ، هبسي ده اللهنگ بيوك بر رحمتنه استاد ايدلمشدر. بو سعادت اللهنگ رحمتندن باشقه بر شى دگلدر. چونكه الله تعالى عمومى رحمتيله انسانلره عقل جوهرنى احسان ايتمه سندن طولايى ، اللهنگ بار وبرلگنى بلوب ايمانله مشرف اولماسى ، انسانك كنديسنه تفويض ايدلمش ايسه ده ، خصوصى رحمتيله ييغمبرلرى ارسال ايدوب شو (مذكور) اساسلرى تعليم ايتمشدر. رسولمز محمد عليه السلامك كافه عالمه رحمت اولمق صفتيله بعث ايدلمه سى ده شو اساسلرى بيان وتبليغ ايتمكدن باشقه بر شى

دگلدن. قرآن كريمك نزولى ده شو اساس لرى بيان وايضاح
ايچون در. اوڭا كوره آفاق وانفسه انسانلرڭ نظر دقتى جلب
ايدلمشدر. «سنريهم آياتنا فى الافاق وفى انفسهم افلا تبصرون»
اشته بز نه وقت آفاق وانفسه دقت نظريه نظر ايدر اولساق،
اللهنڭ رحمت واسعه سته بر درجه واقف اوله بلورز.

ذاتا رحمت الهيه هر شى دن عالى اولديغيچون انسانلرڭ قلبنى
اللهنڭ محبتنه جلب ايتمشدر. خلاصه: رحمة الهيهنڭ هر درلوسنى
مشممل اولان قرآن كريمى نه قدر متفنن ادييلر وصف ايدر لر
اولساده نهايته ايرشماز دن عالم فانى اولور معنا سنده اولور ابن
فارضى نڭ شو:

«وعلى تفنن واصفيه بحسنه يعنى الزمان وفيه مالم يوصف»

قصيده نجييه سنى او قومغله اكتفا ايدر م.

فضائل

انسانلرى سعادته ايرشدرهچك اڭ امين بر يول وار ايسه، اوده
فضيلت يوليدر. هر فضيلت سعادتنڭ بزر شعبه سى در. سعادتى
آرزو ايدنلر هر حالده فضيلت يوللر نه سالك اولمالرى لازم
كلور فضيلت يوللرى انبيالر، صحابه لر، علمالر كتديگى يوللر در.
بونلرڭ كتديگى يوللر ايسه، جمله عالمى خلق، وغايتده گوزل بر
انتظام تحتنده تربيه ايدن الله تعالى يه ايمان و خلوص قلب ايله امرلرنى
ايتان ونهى لرندن اجتناب ايتمكدن عبارت در. انسان بو مرتبه ده تربيه
وادبڭ اڭ فوقنده اوله بلور. تربيه وادب انساننڭ قلبنى، فكرنى
عدالته آلددر. حكمت و فضيلتى سودرر. انسان شو مسلگى
رهبر ايدر اولسه مسعود وبختيار اولور. چونكه تربيه لى وادبلى

اولمق هر درلو فضائلك آنچهچيدر. تربيه‌لى، ادبى و گوزل خلقلى اولنلر هم انسانلر آراسنده هم الله فاشنده حرمتلودرلر. بر پادشاهه سزدن سعادتلى آدم يوقدر ديه نلره پادشاه: « صفوت قلب، ادب و تربيه هم گوزل رفيقه يه مالك اولنلر بندن چوق دفعه سعادتلى در » ديمشدر. اولادم! فضيلت مقام لر ينك ايمان دن صوكره اك اعلى سى نمازدر.

نمازى خشوع و خضوع ايله او قولور ايسه هم حفظ صحتيه هم سعادتته نائل اولنور. نماز قدر كوكللره فرح و يرن هيچ بر فضيلت يوقدر. شوگا اشاره يوللو رسول الله « نماز بنم ايكي كوزمك نورى در » ديمشدر. اكرده صالحن صو ايله ادبى بر صورتده طهارت يا خود ايجاب ايدرسه غسل قيونوب جمع خاطرله نماز او قولور ايسه، كوكللره او قدر بيوك بر فرح كلور، كه آنك لذائذ معنويه سنى كاعدلره يازوب آكلاتمق قابل دگلدر. ذاتا روزه، زكوة، و حج كبى فضائلك هر برنده ده پك بيوك اثرلر و غايتده لطيف لذتلر بولنور ايسه ده، نمازك لذتى دها باشقه در.

نمازك لذتيله متلذذ اولنلر باشقه فضائلك اثريله ده متأثر اوله بلورلر. رسول الله: « نماز مؤمنلرك معراجى در. مسكينلرك حجى در. و جنتده بنمله رفيق اولمايى سور ايسه كز اللهغه چوق سجده ايدكز » ديمش مبارك سوزى بنم بو سوزى تأييد ايدر دگلميدر؟ دنيايه كلمكن مقصد الله تعالى يه كمال محبتله عبوديت ايتمكدر.

اللهغه محبت هر بر فضائلك اصلى و اساسى در. نماز ايسه قبلبرى شو محبتته ميل و روحلرى شو سعادتته جلب ايدر. ايمانك كماليله الله ورسولنه محبت ايتمكله حاصل اولور. الله ورسولنى او قدر سومك كر كدر، كه او محبتك ذوق و لذتى هر بر اعضا كده حس ايديلسون! اشته محبت شو صورتده اولنور ايسه ايمان كامل اولور

الله ورسولنه محبت کو گللرده ثابت اولور ایسه، انسانی ر درلو فضائله سوق ایدر. اللهغه محبت نورلری کو گللرده گنه دگل، یوزلره، کوزلره و جمله اعضالره اثر ویرر. هم تولغان آی کبی چهره سنده ایمان نوری بالقوب طرر.

بلور میسکزر کو گللرده اللهغه محبت، اللهنی سومک نچک حاصل اولور. ای. بو پک سهلدر. بونک ایچون آنچق اللهنگ سودیگی اشلرنی بجای و سودیگی اشلرنی ترک و کدیسی «الله» نی چوق ذکر ایتمکله حاصل اوله بلور.

اللهنگ سودیگی اشلر کینه شو فضائلدر. بو فضائل هنوز بر اساس (محبة الله) اوزره استناد ایدلمشدر. اولادم بو ذکر ایدلمش فضائلدن باشقه، دها چوق فضائل واردر، که فقط بز بوراده جامع الفضائل اولنلرنی غنه ذکر ایتدک. پدر و والديه استاذ و عامایه جمله مؤمن و مؤمنه لره محبت و عموماً انسانلره مودت هم فضائلک هر درلوسنه نائل اولمایه دلیل اولان علم و معارف تحصیل ایتمک شو جمله دندر. انسان نه قدر عالم اولور ایسه، او قدر اللهنگ کمال قدرته و اوصاف بدیعه سنه دوشنور، ایمان و اسلامینگ کمالنه باعث اولور.

«انما یخشی الله من عباده العلماء»

محبت

سزک راحت و مسعودیتکزر ایچون صباحدن آفشامه قدر سعی ایدنلر اولنور ایسه، البته آنلره سویملی نظر و تاتلی تپسم لرگز ایله تشکر ایدرسکزر دگلمی؟

اولیه ایسه بوندن بک کره زیاده سزک سعادتکزره اجتهاد ایدن پدر و والده گزی سومک و آنلرک هر بر سوزنه اطاعت کوستارمک

تیشلی در. چونکه پدر و والدہ اولادنی او قدر بر شوق ایله سوهر،
که آنلرک سعادتی ایچون ماللرنی دگل، جانلرنی بیله فدا ایدرلر.
آنلر ایچون اولادندن سویملی هیچ کیمسه یوقدر. پدر و والدہسی
اولنور بالالر: آنلرک سلامت و دنیاده یاشادیقلرنه او قدر
سوینملی در، که بتون دنیا مالی هبه ایدیلور ایسه ده، پدر و والدہ
صحبتنی او ماللره ترجیح ایتمیلیدر. هیچ بر وقت آنلرک سوزلرنه
قارشو «اف» دیبده ایتملی وصالقن چرای کوستارمه ملیدر. دائما
آنلرک خوشنود و رضاسنه توغرو حرکت ایتمیلیدر: «وقضی ربك
الا تعبدوا الا اياه وبالوالدين احسانا»

اولادم: پدر و والدہ (آتا آنا) یی سومک کبی مؤمن
قرندش لرگزی ده سومیلیدر. آنلری اوز کزک توغان قرندش لرگز
کبی کور ملی در. زیرا آنلرده هب سزک قرندش کزدر. اسلامیت
«مؤمن مؤمنه قرندش در. مؤمن مؤمنک کوز گوسی در. مؤمن
مؤمنه قارشو متین بر بنادر.» دیمش مبارک سوزیله عالم اسلامک
نهایتی یوق بر قوه معنویه یه مالک اولدیغنی بلدرمشدر. چونکه
بوگا کوره دنیانک هر کوشه سنده اولنور مسلمانلر بر برسنه معاون
ویاردمچی اولماسی لازم کلور.

مکه ده، مدینه ده، شام ده، مصر ده، قدوس ده، استانبولده،
قران ده، بلغارده، بخاراده هم هندستانده اولنور اسلاملر هر برسی
بری برنه قرندش لردر. هر بری بر عائله بر جماعت در. اسلامده
ترک، تانار هم عرب قیدلری یوق در. هبسی مسلمان، هبسی
قرندش، هبسی اللهنک بنده لری، هبسی بر برنه معاون ویاردمچیلردر.
دنیانک بر کوشه سنده اولنور مسلمانک باشنه بر شادلق یاخود بر
مصیبت کلور ایسه، دیگر کوشه سنده اولنور مسلمانلرده
متأثر اولمالیدر.

اولادم! شو صنفداش ایدش لرگز هبسی ده مؤمن لردر. هم مؤمنلرک سویملی اولاد واحقادی در. اوپله ایسه سزده بر برگزی سویملی وبر برگزه خیر خواهده اولنمالی ایمش. هیچ بر وقت بر برگزه ظلم و اذیت ویرمیلی در. مؤمن مؤمنک الندن، دیلندن دانه! مصون و محفوظ اولمالیدر.

بر برگزک کاعد، قازه، فلم هم کیم صالم کبی شیلره ضرر ایتمک کبی اخلافسز و ادبسنلکده اولنمالیدر. علم اوگر نمکده دوام ایدوب بر برگزه فائده کتورمک خصوصنده جان کوکلکزه ایله سعی و غیرت ایتلیدر. اشته شویله گوزل خلق، گوزل فعلده اولنور ایسه کز هم مسعود هم بختیار اولورسکزه. بلورم. انشاءالله بونلری سوهرسکزه. بونلره ممکن قدر ایزر گولکده ایدرسکزه. اما دنیاده مسلمان اولمایان بر طاقم ملت لرده وار. ای. بونلری دهی سومیلیدر؟

اوت. بونلرده انسانلردر. قوندش اولماز ایسه لرده، جنس لری بردر. کندیلری بر بر ضرر قصد ایتماز ایسه، آنلری ده سویملی، آنلرده ایزر گولک و گوزل معامله ایتلیدر. رسول الله وقتيله اسلامیتی مدافعه یولنده پک بیوک سیاست و غیرت کوستارمش ایسه ده، اما عموماً انسانلره گوزل معامله ده اولنمشدر. حتی مدینه منوره ننگ مزارگاهی اولنور «جنت البقیع» ه قارشو منظره سی غایتده گوزل و سویملی جبل «احد» محاربه سنده مبارک دیشلرنی صندرمش کمسه لره بیله «یارب! آنلر حقیقتدن غافلدر. آنلره هدایت ویر» دبه دعا ایتمشدر. الله تعالی ده: «سز هر برگز بر امت سکزه. بنده سزک ربکرم. سز بنم عباللرم سکزه. فقط دنیا آخرت مسعودیتسکز کندیکزک النده در. اوده، بن سومدیکم شیلری سوممک و سودیکم شیلری سوممکه صفتلنما کزدر.» دیمشدر: «وان هذه امتکم امة

واحدة وانا ربكم فاتقون . » اولادم سز شمدي غايتده صاف قلبلي صبي بالارسكز . سزك گناه كز يوقدر سزك قلبار كز گوزل چچكلر اوزره دوشمش چق دانه سي كبي صاف در .

سزك قلب صحيفه لر كزه نه كبي بر شيك اورلغني (حجيره) ساچارلر ايسه ، شو اورلقك صابلري اوسوب چچكلر آتار . وميوه لر ويرر . سزده اوسديككز صوكنده شو ميوه لر دن ييارسكز . شمدي ايسه استاذ و خلفه كز ، پدر و والده كز گوزل سوزلرني ديكله يكز . آنلر سزى هر دائم سعادتته تشويق ايدرلر .

استقبالده سزك بختلي و سعادتلي اولما كزه دقت ايدرلر . سزك قلب صحيفه لر كزه غايتده لذتلي و خوش ايسلي ميوه لر ك اورلقلريني ساچارلر . سزده اوسديككز دن صو ك شو ميوه لري راحت راحت ييار و سوينورسكز . پدر و والده كزي سويككز و آنلره گوزل معامله ده اولنديغكز كبي ، استاذ و خلفه لر كزه ده گوزل معامله ايدكز . جان دلدن آنلري ده سو كز . آنلر رسول الله ك سويگلي وارث لريدر . رسول الله نچك سوه اولسا كز علما يي ده اويله سو كز . زيرا آنلر سزى توغرى يوله ارشاد ايدرلر . هيچ بر فائده يي آرزو ايتمكله برابر سزه علم و ادب او گره درلر . و سزى چن اخلاصلر يله سوه لرلر . سزده آنلري سو كز . بن بونلري سزه كنديمدن سويلميورم . شو كتابده يازلمش سوزلر ك هر برى قرآن كريم يا خود رسول الله مبارك سوزلر دن برينه استناد ايدلمشدر . شو كا كوره بو گوزل نصيحتلري جان كوكلكز ايله ديكله مه كزي آرزو ايدر . سز علما و استاذلري سوه اولسا كز الله سزى سوه . چونكه آنلر پيغمبرلر ك وارث لريدر : «العلماء ورثة الانبياء .»

علم

- علم گوزل بر باغچه در. چچكلرى ده گوزل كتابلردر .
 بونى سزه بر مثال ايله آكلاديم. شايد ياشليك زمانى كزك
 قدرنى بلميه بر سبب اوله بلور. مثلا پدر كزك گوزل بر سرای
 «خانه» سى وار. اطرافیده گوزل باغچه لى. او باغچه نك تيره سندن
 يم يشىل ره شتکه ایلندرلمش. قپوسنى ده قپادللمش. شو باغچه نك
 ايچنده گى آغاچلرى گوزل گوزل چچكلر ويمشار ايله طوب
 طولودر. شو مزین باغچه بى كوروب تاتلى يمشلردن ييميه آغز كزك
 صووى آقار دگلمى؟ اگرده او يمشلرى والده كز دن استه سه كز
 او وقت سزى سوهن والده كز الكزدن دوتار. باغچه يه كرمك
 لازم ايكان اڭ ئلك سزى خانه كزه كتورر. او وقت سز
 صبر سزلنوب آغلارسكز. والده كز كوز ياشكزه فاراماز. ديواره
 آصلنمش اولان باغچه نك آچقچنى آلور. صوگره باغچه يه
 كتوروب استدك كز قدر ميوه وچچكلر اوزوب بيرور.
 سزده الكزه او قدر گوزل چچكلر و او قدر لذتلى يمشلر
 ويريلديگى كى غاينده بيوك بر شطارتله سوينورسكز. گويا
 بتون دنيا نك ملكتنى سزه ويرديلر. او وقت والده كزه تشكر
 ايدرسكز دگلمى؟

استه علمده شو گوزل باغچه كيدر. فقط او علم باغچه سنه
 كرمازدن ئلك آچقچلرنى الده ايتمك لازم كلور. او آچقچلر
 ايسه او قومق، يازمق وچچكلريده گوزل كتابلردر. كوكل كزده
 حاصل اولان علم ايسه، او چچكلرك خوشبوى لريدر. و او علم دن
 استفاده ايدلمش گوزل خلق گوزل عمل وگوزل معامله او باغچه نك
 لذتلى يمشلر يدر. سزك پدر و والده كز شو گوزل باغچه نك خوش

ایسی ولطیف هواسی ایچنده یاشامغکز ایچون، سزی او باغچه‌نک باغبان و مریسی اولان مرحمتلی خلفه‌لرک الینه تسلیم ایدر. او خلفه‌لرسزه علم و معرفت آچقچارنی و یرب کوکلاری جلب ایدن او گوزل باغچه‌نک یم یشیل ره‌شتکه (مکتب) سی ایچنه کردورلر. والکزهده گوزل چچکلرنی دوتدرلر. او وقت سز استدیگکز کبی او چچکلرک انواع انواع خوشبوی لریله استفاده ایده بلورسکز. دقت ایدکز! آما چچگی، افلیسون چچگی، شمورت چچگی، مک چچگی، لاندش چچگی، سیرن چچگی، هم بونله باشقه چچکلرک هر برنده کندیسنه مخصوص بر لطافت و گوزللیگی واردر. هانگی بر گلک چچگی یانده بر شی بولنور ایسه، او چچکک خوش ایسی و لطافتی تأثیر ایدر دگلمی در؟ شونک کبی هانگی بر علم و معارفی زیاده هوس ایله اوقور اولسا کز او علم سزک قلبسکزی نورلندر. او نورک لذتیله حوشلنورسکز.

اولادم! بو معنیدار حقیقلرک گللی سزک صافی قلبسکک یرینه اولطرلمش ایسه، وقتیه او گللی چچکلرنی آچوب، صباوت نوریه نورلنمش یوزگزه دها زیاده بر لطافت و گوزللیک و یرر. فقط بو نعمتله واصل و قلبلرکزی تصفییه ایتک آرزوسیه آنا آنا و خلفه‌لرکک آلتون دن قیمتلی، یاقوت دن قدرلی سوزلرنی چن اخلاصکز ایله دیکله یکز.

رسولمز محمد علیه السلام حضرت لرینه یارب! علم و معرفتمی زیاده ایله معناسنده اولنور شو: «وقل رب زدنی علما» قول کریمیه دعا ایتیه امر ایدلمه‌سنی خاطرکزدن چقارماکز. سبق اوقومق، یازو یازمق و علم تحصیل ایتک درجه‌لرک اک اعلی‌سی در. سبق اوقومغه هم الله هم رسول الله امر ایدر: «عالملر ایله جاهلار ابد بر درجده اوله مازلر. علم استمک ار وقز بالالره فرض در. علم

آخرتک شرفی در. علم بر نوردر، که بتون انسانلرک قلبنی روشن ایدر. دنیایی استیانلر تجارت، آخرتی استیانلر تزهده ایدرلر اولسه، هر ایکسنی ده استیانلر علم استاسنلر « دیمش مبارک سوزلر بالالرک سبق او قوماسنه یازو یازماسنه و علم تحصیل ایتمه سنه نه قدر گوزلر روشده تشویق ایتمشدر. بلورم. سز بو کون بر قدر زحمت چکرسکیز. تانلی اویقولر کزدرن اویغانوب مکتبلره کلورسکیز. باشقلری لذتلی طعاملر ایله چای ایچدیکلری وقت سز مکتب باغچه سنده علم تحصیل ایدرسکیز. ایدشلرکیز اورام لرده کزدیگی و کمال حریتله اویونلر اوینادیغی حالده سز خلفه کز حضورنده اختیارسز اوله رق یازو یازار یا خود سبق اوقومش اولورسکیز. بو حاللر البته سزه بر قدر کوکلسز کوریلور. لکن ضرر یوق طارلنمه کز. کله چکده بر قدر مشقتلی ساعتلر، کونلر هم یلر کلور. او وقت بو کون سعی واجتهاد کزله حاصل ایتدیکی کز علم و معارف سزه تسلی ویرر. و کوکلسیزی آچار. سزک تحصیل زمانلر کزده اویون اویناب یورمش ایدشلرکیز آچ ویالانغاج بایلر حضورنده یوردیگی وقت سز گوزلر خانه لرده باغ و باغچه لرده تفرج ایدرسکیز. آلدی کزده گوزلر ونقیس طعاملر اولور. اوستکزده پاک وتمیز اثوابلر اولنور. معاش و سعادتکیز تأمین اولنمش اولور. او وقت بو کون اوقودیفکیز رسول اللهک « علم دینانک عزتی در و آخرتک شرفی در » دیدیگی مبارک سوزی ننگ معناسنی بالفعل کوررسکیز. و حکمتنه دوشنورسکیز.

اشته اولادم! شو صورتله استقبالكیزی دوشنوب بو کون الكزدرن گوزلر کتابلری دوشورمه کز. چونکه گوزلر کتاب ایچ پوشقان زمانلرده سزک کوکلسیزی آچا تورغان الک یاقین دوستکیزدر. سزک کبی اولادک آینه سی در، کندیکیز مسعود اولدیغیز حالده

او آینه‌ده کورلمش اییدش لر گزده مرحمت و محبت ایدر سگزر .
اشته بو خصلت لر آنچق علم ایله اوله بلور . زیرا عالم لر
جاهل لر دن زیاده مرحمت لی در لر . سزده عالم اولور ایسه گز انسان لر
معاونت و محبت ایدر سگزر . او وقت الله سزه معاونت و محبت ایدر .
انسان ایچون ائک بیوک تسلی ویره چک بر فضیلت وار ایسه ، اوده
کندی کبی انسان لر یاردم ایتمک و آنلری جان دلدن سومک در .
رسول الله : بر وقت سوگیلی کیاونه : یا علی ! اللهی سوهر میسک ؟ دیدی .
حضرت علی : - شبهه سز یا رسول الله پک زیاده سورم .

رسول الله : - بنی سور میسک ؟

حضرت علی : - سنی او قدر سورم ، که بر دقیقه کوز مدن
غائب ایتیمه طاقت کتوردهم .

رسول الله . - فاطمه ، حسن و حسین سور میسک ؟

حضرت علی : - آنلری ده پک سوهرم . جوابنی ویردیگنده ،

رسول الله : - قلب بر ، محبت بش ! بو بش محبتی نچک بر

قلبه صیغدره بلورسک دیه رک لطیفه ایتمشدر .

حضرت علی بو لطیفه یی زوجه محترمه سی فاطمه الزهری

رضی الله عنها حضرت لر نه آچدیغنده ،

حضرت فاطمه : - « اللهی سومک عقلدن ، پیغمبری سومک

ایمان دن ، اولادی سومک طبیعتدن ، زوجه یی سومک ده عشق

و محبتدن در » دیه رک سومک خاصه سی نئک در لو در لو جهتلری اولدیغنی

اخطار ایتمیله سوگیلی زوجی نئک قلبنه اطمینان و انشراح ویرمشدر .

قرلر تریبه سی

تریه لی بر والده (آنا) مه سندن سود ایمه تورغان بالاسی نئک

آیاغنه یورمک استدیگنی کوردیگنده شویله بر طرفه جلوس ایدوب

نه قیلور ؟

اوت، آکا الی اوزادیر ویاننه کلمه سنه ده اشاره ایدر دگلی اولادم. آناسندن بو حالی کورن بالا نلک دفعه ده یورومگه قورقار. آغلار. لکن بر نچه آدیم آتلاب آناسی نلک قوچاغنه توغرو کله بلور ایسه، نه قدر سوینور! اشته بزده هر برمز صبی بالا کبی مز. الله تعالی بزه بر یوله بکزمه مش عمرمز ایچنده ترقی یولنده اجتهادوهر درلو فضائل وکمالتی اکتساب ایتمه مزی امر ایدر. بو فضائلی ده الله ایده بلمکمز ایچون بزه عقل جوهرنی احسان ایدوب علم و معارف یولنه سلوک ایتمه مزه تشویق ایدر.

وبو گاده بیوک اولسون، کچک اولسون، ار اولسون، قز اولسون هر بر انسانی تعمیم ایدر. «ار بالالر اوقوسنلرده قز بالالر او (خانه) ده اولطورسنلر.» دیمز. بلکه ار وقز بالالره عموماً سبق اوقومق، یازو یازمق و علم تحصیل ایتمک فرضدر دیر. حتی ار بالالره سبق اوقومق نچک لازم اولور ایسه، قز بالالره تربیه وادب اوگرنمک دها زیاده لازمدر اولدیغنی سویلر.

چونکه آنلر کندیورینک تربیه لی، عقلی، عصمتی وحسن خلقلی اولماسیله بالالرنه برر نمونه اوله بلورلر. بالالر غالباً آنالرک افعال وحرکاتنه تابع اولور. کک گوزل، کک فنا اولسون بالانک اخلاقی هب آناسی نلک اخلاقنه باغلانمشدر. اونک ایچون علم و معارف بابنده قز لر، قادینلر، ار لر ویکت لر هب مساوی درلر. ار لره هانگی بر علم لازم اولور ایسه، قز لرده او علم لازمدر. بلکه بو کونگی یاش اوسمر قز لر کله چکده اولاد ملنک آنالری اوله چغندن علم وادب ارلردن زیاده قز لره لازمدر. ایز گولکک شخصیاته دگل، عمومیتنه فائده بخش اولانی اولی در. قز بالالرک علمی، ادبی، تربیه سی اولاد واحقادنه تأثیر ایتدیگندن آنلرک تربیه و تعلیمی ار بالالر نسبتاً بکله چه دفعه زیاده اولسه سزادر.

امتی نڭ نصف عالیسی قز و قادیندن تشکل ایتدیگی ایچون آنلرک ادب و تربیه سنه عائد علوم و معارفی تعلیم ایتمک مقصدیله رسول الله: زکا و جمالده مثل اولنماش ابو بکرک سویملی قزی عائشهی از دواج ایتمشدر. عائشه (رضی الله عنها) غایتده زکا و تندن چچک کبی گوزل و قتنی رسول الله دن علم تحصیل ایتمک، ادب و تربیه او گرنمکله اوزدرمشدر. علمده شو قدر تفوق ایتمشدر، که بتون «کلام الله» ک عالمی اوزره فضل اوله رق رسول الله دن دورت بک مقدراری حدیث شریف روایت ایتمشدر. نهاییه رسول اللهک «سز دینگزک نصفنی شو آل یوزلی عائشه دن او گرنگز معناسنده اولور» «خدوا شطر دینکم من هذه الحمیراء» دیمک کبی وصف عالیسنه مظهر اولمشدر. بو شرف عائشه ایچون نه قدر لطیف اولنورسه اولسون، اما عمومی قز لر ایچون دها زیاده لطیف و گوزلدر. چونکه بو حدیثده قز لرکده بیوک اوصاف عالییه نائل اولمایه اقتدار و استعدادلری اولدیغنه اشارلر واردر. اشته بو صفتده اولنور قز لرک پدر و والدهسی جوهر دن قیمتلی بر خزینه یه مالک درلر. چونکه بر خانه نڭ حسن ادارهسی، اولادک حفظ صحت و تربیهسی، زوجی نڭ صحت و سعادتی هب رفیقهسی نڭ گوزل و تربیهلی اولنماشنه متوقدر. بر خانه نڭ ایچنده نظافة و انتظام اولنور ایسه، شبهه یوق او خانه نڭ قادینی معنوی بر فرشته دیمکدر. بر قادین عائله سنی کنديسندن ممنون ایدر اولسه، بتون عائله سی آنڭ رضا و آرزوسنه تابع اولورلر.

بر پادشاه رعیه سنی والیر، حا کملر واسطه سیله تربیه ایدر اولسه، بر آنا کندی عائله سنی توغری دن توغری تربیه ایدر. بو ایسه ادب و تربیه ده پادشاه دن زیاده مهارتی اولماسنی اقتضا ایدر دگلی در؟

اويله ايسه بر قادينك ادب و تربيه سى هر اشنده هر زمانده زوجه و عائله سنه معاونت و ياردم ايتمكله اوله بلور. بو صفتلى قادينلر دائما ايله گوزل شيلرى اعمال ايدر. صباح او يقوسندن ايرته قالقار. او كونك تنظيماتنى دوشنور. عائله سى نك ييه چك و ايچه چك لرنى حاضرلر. خدمتكارلر ك خدمتنى توزيع ايدر. اشلر نه دقت و نظارت ايدر. فقرايه مرحمت يتيملره شفقت ايدر. عائله سى نك اثوابنى پاك و تميز ايدر. زوجى نك، كنديسى نك، اولادى نك هم عائله سى نك يا كى اثواب لرنى ديگر. هيچ كمسه نك خاطرنى قرماز. دائما عقللى سوزلر سويلر. ساده، بياض و تميز اثوابلر كييار. انجو مرجان و مجوهرات ايله زينتلودن زياده، آچيق يوز، تاتلى سوز و گوزل معامله ايله زينتلنور.

عائله تربيه سنى بك درلو مجوهرات دن زياده سوره. انلرى كمال صحت و عافيت اوزره اوسدرر. زيرا بر انسانك تربيه لى و گوزل خلقلى اولماسى بالا وقتنده كورن تربيه سى نك عبنى و ثمره سى در بر بالانك گوزل و فنا طبيعتى هب آناسنه حمل اولنور. شوگا كوره ده: «بالا آناسى نك كوزگوسيدر» ديرلر. گوزل قادينلر دنيا بهاسنه و يرلميه چك آچيق يوزنى، گوزل تبسمنى زوجه و عائله سنه ويرر. زوجى، اولادنى دائما مسرور ايتميه سى ايدر. بو صفتلى زوجه شبهه يوق بر خانه نك حياتى، عائله سى نك روحى و زوجى نك فرشته سى در. بويله قادينلر ك بالالرى شبهه سز تربيه لى، ادبلى. خلقلى و عاليجناب اولورلر. پدر و والده سنه جان دلدن خدمت و رعايه ايدرلر. امام و استاذلر نه اطاعت كو ستارلر.

اولادم! سزده او كى گوزل آنالرك اولادى سگز. سزده علم و معارف يولنده جدى خدمتگزله عاليجناب اولمايه سى و اجتهاد

ایدگز. او خدمتگزار ابدی سعادتگزی تأمین ایدر. بو کون بتون
امیدلر سزه وسزك كبی یاش شاگردلرک و گوزل تربیه لی قزلرک
سعی واجتهادلر نه عطف ایدلمشدر. وظیفه گزك اهمیتنی تقدیر ایدگز.
زیرا عالم اسلامیتك نور و ضیالمنه سنه سبب اولور اولاد واحفاد فقط
سز سگز. شو صفتده ادبلی، عفتلی و تربیه لی اولور ایسه گز بخت
و سعادت سز گدر.

اشته شو گوزل صفتلی فادینلر، بالالره هوس ایدر اولساق
بو کون قزلرمز ادب، تربیه و فضائل مجوهراتی ایله زینتلمك لازمدر.
اگرده قزلرمز آراسنده ادب و تربیه، علم و هنر شائع اولور
ایسه، شبهه یوق آز بر زمان ایچنده « ادبیات و اخلاق حسنه » یه
مالك اوله بلورز. هم هر بر عائله آراسنده او یله گوزل بر معاشرت
وجوده کلور، که گویا زمان سعادتك سعادتلری الدهه ایدلمش اولور،
انسان نه قدر بای ونه قدر عالی در جهده اولورسه اولسون ادبلی،
عفتلی، تربیه لی بر رفیقیه مالك اوله ماز ایسه، ابداء مسعود
وبخیار دگلدر. چونکه ائک بیوک بخت و سعادت عائله سیله حسن
معاشرت ایتمکدهدر.

اشته شو وقت بز اللهك: «وعاشروهن بالمعروف.» حکمت
جليله سنه مظهر اوله بلورز.

خاتمه

مکتبدن خانه گزه عودت ایتدیگگز زمان والده گز سزه یمک
هم جای حاضرلر. وهر استدیگگز ویرر. اوستگزی باشگزی
تمیزلر. سزك راحتکز ایچون هر درلو اسبابی بولمایه سعی ایدر.

« اولادم سبق ودرسلرگزی گوزل او قور ایساڭ بختلی وسعادتلی
اولورساڭ» دیمک کبی گوزل نصیحتلر سویلر دگلمی؟

اشته اولادم: او وقت سزك قلبكزه كلور، كه انسانك بر
والدهسی بولمق نه قدر بیوك سعادت وبختیارلقدیر.

فقط سز شونی ده خاطرگزه دوتكز، كه سزك شو گوزل
والدهگزدن دها عالی دها مرحمتلی بر ذات واردر، كه سموات
وارض آنك ملکندهدر. سز شو کتابك ئلك درسلرنده آکا ایمان
وگوزل صفتلرنی ده معرفت ایتمش ایدگز. اشته او عالی ذات ده «الله» در.
او الله سزك گوزل والدهگزك قلبنه بو قدر شفقت و مرحمت ویرمشدر.
اوزرنده طوغوب اوسدیكگز شو مبارک یری در لو نعمت و ذی
قیمت اصل طاشلریله طولدرلمش جمله عالمی، و عالمی نورلندرهن
کونش (قیاش) نی هم سزی و بزى خلق ایتمشدر. او الله بزم و سزك
دنیا آخرت مسعود وبختیار اولمازمه توغری یوللر کوستارمک
ایچون صافی قلبلی پیغمبرلری ارسال ایتمشدر. والرینه ده هر زمان
وعصرک حالنه مناسب قانونلری مشتمل گوزل گوزل کتابلر
هدیه ویرمشدر. صوگره دنیانك نهایتنه قدر کلن انسانلرک طبیعتلر نه
مناسب روشده گوزل قانونلری احتوا ایدن قرآن کریمی هدیه
ایدرک رسولمز «محمد» صلی الله علیه وسلم حضرتلرنی ارسال
ایتمشدر. او کتاب جلیله عموماً انسانلرک سعادتلری کوزدهلمشدر.
رسول اللهک وارثلری اولان عالملر او کتابك جوهر دن قیمت
معانی لطیفه سنی، اسرار و حکمت بلیغه سنی استنباط ایدوب انواع
انواع کتابلر یازمشلردر. او کتابلر بزه گوزل اثرلر بر اقمشدر.
شوگا کوره بز او کتابلری سوهمز. بزم آنلری سو مکمز عینیله

کتاب جلیلی سومکدر. سزده او کتاب کریمی و آندن استفاده یوللو یازلمش گوزل کتابلری سوکز. و الکزده گی شو «نور الایمان» ده سزک صاف قلیلر کزی نورلندر ه چق گوزل بر کتابدر. شبهه سز او کتاب سزی زیاده سیله سومشدر. سزی سو دیگنه کورده هر بر در سنده سزک مؤمن کامل اولما کز ایچون گوزل خلق، گوزل تربیه و گوزل اعتقادی او گرتمشدر. اولادم! او کتابکز سزک ائک مخلص دوستکزدر. دائما سزکله سویلشمک و قصور لر کزی ستر ایتمک استر. کور کام خلقلی و گوزل تربیه لی اولالم دیسه کز شو کتابکزی هیچ بر وقت الکزدن دوشورمه کز. سزک ایچون بوندن زیاده بر دوست و بوندن یاقین بر رفیق اوله ماز. آنی کمال هوس ایله سوه سوه او فوکز. شو کتابکز سوه سوه او قوب معناسنه اینانور ایسه کز کامل بر مؤمن اوله بلورسکز.

چونکه او کتاب «ایمان و اسلام» ک ائک گوزل اصللرنی بیان و ایضاح ایتمشدر. و هر درلو فضائل و سعادتک یوللرنی کوستارمشدر. فقط سز او اصللری ادله سیله حفظ و یادکره آکز. و قلبکزک ائک درین بر یرینه ثبت ایدکز. کتابکزک او گرتدیگی وجه اوزره ایمان ایدر اولسا کز، قلبکز مستریح و روحکز شاد اولور. استقبالده نجات و سعادت و اصل اولورسکز.

او وقت سزی الله ورسولی سوه. سزده آنلری سوه رسکز. الله ورسولنی سوه اولسا کز، سزی انسانلرده سوه. پدر ووالده کزده سوه. استاذ و خلقه لر کزده سوه. او وقت سز هر کمسه نئک محبوبی و سوگیلیسی اوله بلورسکز. دقت ایدکز اولادم! سزی سوه و سزه مرحمت ایدن یا الکز آنلر دگلدر. شو بیاض کاغذک اوزرنده سیاه نقطه لر دن متشکل او منتظم سطرلری ینه

سزی سوون وسزه مرحمت ایدن بر ال یازمشدر . شو کتابی یازان هر نه قدر سزی طانیماش ایسهده ، ینه سزی والده گز کبی سوور . بلکه والده گز دن بیله ز یاده سوور . سزك بختلی ومسعود اولما گزی استر . شبهه یوق پدر و والده گز . سزك دنیایه تشریف گزه سبب اولمشلردر . لکن سزك علم و ادب او گر نه گزه سبب اولوردای گوزل کتابلر یازان استاذ و او گوزل کتابلردن سزی گوزل خلقلره او گره دن خلقه شبهه یوق الله حضورنده سزك بیوک در جهره بنمک گز ایچون جان دلدن خدمت ایتمشلردر . او یله ایسه ، سز او خدمتلر نه مقابل آنلره ایز گو دعالمز اید گز . الله حضورنده سوگیلی اولمالر نی ایسته گز . و او نعمتلری الهام ایدن الله تعالی حضرتلر نی هیچ بر وقت خاطر گز دن چقارما گز . و هر درلو سعادت یوللر نی کوستارن رسولمز محمد علیه السلامك روح شریفنه صلوات شریفه او قویگز .

خلاصه : الله ورسولنی دائما جان دلدن سوگز . زیرا الله ورسولنی سومك دینك کمالی در . اسلامك شرفی در . وایمانك نوری در . «الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی . ورضیت لکم الاسلام دینا» . و صلی الله علی خیر خلقه محمد وعلی آله و صحبه اجمعین و الحمد لله رب العالمین .

مندرجات :

- مقدمه .
قصیدہ نورانیہ .
باب الایمان . (اللہ تعالیٰ یہ ایمان)
اللہ تعالیٰ نیک صفتلری .
اللہ تعالیٰ یہ محبت .
فرشتہ لره ایمان .
کتابلره ایمان .
پیغمبر لره ایمان .
محمد علیہ السلام .
محمد علیہ السلامک اوصاف بدیعہ سی .
محمد علیہ السلامک مدینہ یہ ہجرتی .
محمد علیہ السلامی سومک .
آخرت کوننه ایمان .
تقدیرہ ایمان .
باب الاسلام . (اسلام)
نماز
- روزہ .
زکوٰۃ .
حج .
باب القرآن . (قرآن)
نعمۃ الہیہ .
رحمت الہیہ .
فضائل .
محبت .
علم .
قرلر تربیہ سی .
خاتمہ .

خطا صواب جدولی

صواب	خطا	یول	بیت
حلف	حلق	۱۶	۱۶
علیها	علیه	۱۶	۱۶
جان دلدن	دلدن	۸	۱۷
پرنسکلر	رنسکلر	۲	۲۳
باشقه	اشقه	۲۵	۲۳
بیک صنف کو گللی	بیک کو گللی	۲۱	۴۳
هر بر امینه سنه	امینه سنه	۱۱	۶۰
اورمانلر صولر حیوانلر	اورمانلر حیوانلر	۲	۶۴
انسان، انسان اولمق	انسان اولمق	۱۴	۷۶
یولیله	و ه	۲۴	۱۰۲
بو	بر	۶	۱۰۸
هر	ر	۱	۱۱۴
اطمینان	لمینان	۱۷	۱۲۷